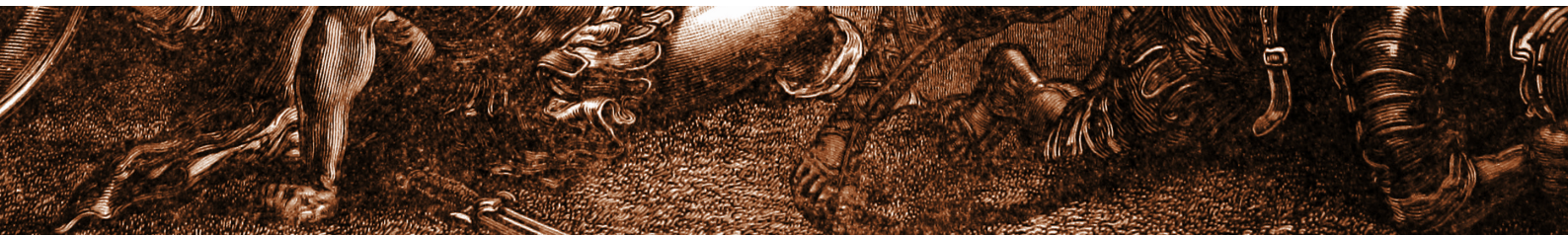

Prentencatechismus

info@prentencatechismus.org

Prentencatechismus

Maison de la Bonne Presse, 5, rue Bayard, Paris-VIIIe.

Inleiding

De Catechismus

1. De catechismus onderwijst de christelijke leer door middel van vragen en antwoorden.
2. De christelijke leer is de leer die onze Heer Jezus Christus ons gaf toen hij in Judea het heilig Evangelie verkondigde.

Verklaring van de prent

3. Nog voor hij zijn leer verkondigde, heeft Onze-Lieve-Heer aan de kinderen willen tonen hoe ze de catechismus moeten bijwonen. Wanneer Hij twaalf jaar was ging hij met Maria en Jozef naar Jeruzalem om het paasfeest te vieren. We zien Hem op deze prent links bovenaan in de tempel. Rond Hem zitten de leraars die de wet onderwijzen. Hij luistert naar hen en stelt hen vragen. Het Evangelie vertelt ons dat Hij hen verbaasde door de wijsheid van zijn antwoorden.
4. Toen Hij dertig jaar oud was, begon Jezus Christus door Judea te trekken om zijn leer te verkondigen. Hij predikte nu eens in de synagogen, waar de joden bijeenkwamen om te bidden; dan weer aan de oever van het meer. Rechts bovenaan, zien we Hem op een boot op het meer van Galilea. Zijn apostelen omringen Hem, terwijl de joden uit een naburig dorp aandachtig naar Hem luisteren.
5. Na de hemelvaart van Jezus Christus, werd het Woord van God door de apostelen, de bisschoppen, de priesters en de diakens verspreid. Midden op de prent zit de diaken Filippus, samen met een officier van Candacis, koningin van Ethiopië, op een wagen. De officier las de bijbel, maar begreep hem niet. Filippus legde hem uit. De officier zei Ik geloof dat Jezus Christus de zoon van God is en hij vroeg om gedoopt te worden.
6. Het onderste deel van de prent stelt links de Paus voor, die de christelijke leer verkondigt aan alle soorten mensen. Rechts staat een bisschop die het Evangelie predikt aan nog onbeschaafde mensen. In het midden zien we een priester die kinderen catechese geeft.

Het Einddoel van de mens

7. Alle mensen, en vooral de christenen, moeten de christelijke leer kennen, omdat ze zonder die kennis niet het einddoel kunnen bereiken waartoe God de mens heeft geschapen.
8. God heeft ons geschapen om Hem te kennen, Hem te beminnen en Hem te dienen en om Hem zo eeuwig te aanschouwen in de hemel.
9. God dienen we
* door zijn geboden te onderhouden,
* door trouw onze verplichtingen na te komen en
* door allerlei goede werken te doen en zo Gods eer tot stand te brengen.

10. Het is nodig God te dienen
* omdat God ons daartoe geschapen heeft en
* omdat wie God niet dient, zich blootstelt aan het eeuwig onheil van de hel.

11. Veel mensen dienen God niet. Zij zijn meer gehecht aan de schepselen dan aan de Schepper.
12. Die mensen houden vooral van de roem die uit hoogmoed voortkomt, van de rijkdom die uit gierigheid voortkomt en van het plezier dat ze aan onkuisheid en gulzigheid beleven.
13. In al die dingen kunnen ze het geluk echter niet vinden, want het hart van de mens is geschapen voor God en al het aardse kan het niet bevredigen.
14. God alleen kan ons gelukkig maken: Hij is ons grootste goed.
15. Reeds in dit leven schenkt God aan zijn dienaars een onbelast geweten. Hij steunt hen bij wat ze ondernemen; Hij troost hen in hun angst en Hij overlaadt hen met allerlei goeds.
16. We zullen het volkomen geluk genieten als wij het eeuwig leven zullen bezitten, dat wil zeggen, als wij God voor altijd zullen aanschouwen.

De naam en het teken van de christen

17. Een christen is iemand die is gedoopt en die de leer van Christus belijdt.
18. Christen zijn is een groot geluk, want de christen is een kind van God, een broer van Jezus Christus en een erfgenaam van de hemel.
19. Het kenmerk van de christen is het teken van het heilig Kruis: In de naam van de Vader, van de Zoon en van de heilige Geest. Amen. In het Latijn: In nomine Patris, et Filii, et Spiritui sancti. Amen.
20. Het kruisteken herinnert ons dat er slechts één God is, dat er drie goddelijke Personen zijn, en dat God de Zoon de menselijke natuur heeft aangenomen en voor ons aan het kruis is gestorven.
21. We moeten een kruisteken maken wanneer we opstaan; wanneer we gaan slapen en bij al onze werkzaamheden, maar vooral als we ons slecht voelen of bekoord.
22. Wanneer je een kruisteken maakt met ware vroomheid, verjaag je de duivel en zijn streken en geeft God je zijn zegen.

Maison de la Bonne Presse, 5, rue Bayard, Paris-VIIIe.

Eerste artikel - Ik geloof in God, de almachtige Vader

De openbaring

1. God kan met de mensen spreken, want Hij heeft hen de gave van het spreken geschonken.
2. God heeft met de mensen gesproken en dat noemen we de openbaring.
3. Zonder de openbaring zouden we niet zalig kunnen worden, omdat we niet zouden weten wat we moeten geloven om zalig te worden.
4. Er zijn drie openbaringen.

* De oorspronkelijke openbaring heeft God aan Adam en de aartsvaders gedaan.
* De Mozaïsche openbaring heeft God aan Mozes en de profeten gedaan.
* De christelijke openbaring is ons door Onze-Lieve-Heer Jezus Christus gedaan.

De geloofsbelijdenis

5. De geloofsbelijdenis komt van de apostelen en bevat in twaalf artikels de belangrijkste waarheden die we moeten geloven.
6. De eerste waarheid die we moeten geloven is: “Er is slechts één God”.
7. We geloven in God, omdat Hij ons zelf zijn bestaan heeft geopenbaard.
8. Het bestaan van God volgt ook uit het bestaan van de schepsels. Waar schepsels zijn, moet ook een Schepper zijn. Niets komt uit zichzelf tot stand, een huis of een uurwerk ontstaan ook niet bij toeval.
9. God is een oneindig volmaakte Geest, Schepper. Hij is Heer en Regeerder van hemel en aarde.
10. God wordt een Geest genoemd, omdat Hij geen lichaam heeft.
11. God wordt oneindig volmaakt genoemd, omdat er aan zijn goddelijk wezen niets ontbreekt en omdat alles aan Hem zo volmaakt is, dat er geen volmaakter wezen kan uitgedacht worden.
12. God is van alle eeuwigheid, dat betekent: zonder begin, en God zal zijn tot in alle eeuwigheid, dat betekent: zonder einde.
13. God is in de hemel, op de aarde en op alle plaatsen.
14. God kent alles, het verleden, het heden, de toekomst. Hij kent zelfs onze gedachten en verlangens. Hij ziet ons altijd, zelfs als we ons verbergen en Hem verbitteren..

Het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid

15. Een mysterie is een waarheid die God heeft geopenbaard. We moeten ze geloven, ook al gaat ze ons verstand te boven.
16. Het grootste mysterie van ons geloof is het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid. God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest zijn drie personen, die maar één God zijn.
17. De Vader is God, de Zoon is God, de Heilige Geest is God. De Vader, de Zoon en de Heilige Geest zijn maar één God. Ze zijn in alles even volmaakt, omdat Ze maar één en hetzelfde goddelijk wezen of dezelfde goddelijke natuur hebben.

Verklaring van de plaat

18. De Allerheiligste Drievuldigheid is hier voorgesteld door een driehoek. God de Vader rust op de aardbol en houdt het kruis vast waaraan Jezus Christus hangt, zijn Zoon. De heilige Geest, in de gedaante van een duif, schittert tussen de Vader en de Zoon en dat betekent dat Hij voortkomt van de Vader en van de Zoon.
19. Links bovenaan zien we Jezus Christus die zijn apostelen de zending geeft alle volkeren te onderwijzen en ze te dopen in de naam van de Vader, van de Zoon en van de heilige Geest.
20. Rechts is het doopsel van Jezus Christus voorgesteld, waarbij de drie goddelijke Personen zich hebben geopenbaard.
21. Links onderaan staat Abraham, die bezoek krijgt van drie engelen.
22. Rechts staat de heilige Augustinus en het kind. De heilige bisschop van Hippo wandelde op het strand en probeerde het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid te doorgronden. Hij zag plots een kindje dat in het zand een kleine put had gegraven en met een kommetje water uit de zee schepte om het in de put te gieten. “Mijn kind, wat ben je van plan met dat water?” - “Ik wil al het water van de zee in deze put gieten. Het zal voor mij gemakkelijker zijn al het water van de zee in deze put te gieten, dan voor u het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid te doorgronden.” Na dat laatste antwoord verdween het kind. Het was een engel die, in de gedaante van een kind, aan de heilige Augustinus te kennen gaf dat het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid ondoorgrondelijk is voor een geschapen geest.

Maison de la Bonne Presse, 5, rue Bayard, Paris-VIII[e].

Eerste artikel (vervolg) - Schepper van hemel en aarde

1. Deze woorden van de geloofsbelijdenis: *God is de Schepper van hemel en aarde*, betekenen dat God de hemel en de aarde, en alles wat daarin is, uit niets gemaakt heeft.
2. De mensen kunnen niet scheppen, omdat men, om iets van niets te maken, almachtig moet zijn. God alleen kan scheppen, omdat Hij alleen almachtig is
3. God was niet gedwongen de wereld te scheppen. Hij deed dit uit loutere goedheid.
4. God heeft de wereld geschapen door zijn woord, louter door zijn wil.
5. De meest volmaakte schepselen van God zijn de engelen en de mensen.

De engelen

6. De engelen zijn zuivere geesten, die God geschapen heeft om Hem te dienen en te loven.
7. God heeft de engelen geschapen in een staat van genade en heiligheid, maar ze zijn niet allemaal in die staat gebleven. Een groot aantal zijn tegen God opgestaan, en door hun hoogmoed naar de afgrond van de hel gedreven.
8. God beloonde de trouw van de goede engelen. Hij bevestigde ze daarom in genade en gaf hen de hemel.
9. De taak van de goede engelen is God te loven en zijn bevelen uit te voeren.
10. De goede engelen, en de engelbewaarders in het bijzonder, waken over ons en zijn ons behulpzaam.
11. Wij moeten de aanwezigheid van onze engelbewaarder eerbiedigen, en hem in de bekoringen en gevaren aanroepen.
12. God heeft de boze geesten gestraft, uit de hemel verbannen en in de afgrond van de hel neergestort.
13. De boze engelen willen ons tot de ondeugd verleiden, omdat zij Gods vijanden zijn, en tevens jaloers zijn op het eeuwig geluk dat ons beloofd is.

Het werk van zes dagen

14. God heeft hemel en aarde geschapen in zes dagen.

Uitleg van de plaat

15. Deze plaat stelt het goddelijk werk voor door zes kringvormige aardgordels, waarvan elk één van de zes dagen van de schepping voorstelt en ook Gods houding onder het verrichten van zijn werk.
16. De eerste aardgordel vertoont het werk van de eerste dag: God schept het licht.
17. De tweede stelt het werk van de tweede dag voor: God schept het uitspansel en scheidt het van de de aarde af.
18. De derde stelt het werk van de derde dag voor: God scheidt de aarde van de wateren en gebiedt aan de aarde alle slag van planten voort te brengen.
19. De vierde stelt het werk van de vierde dag voor: God schept de zon, de maan en de sterren.
20. De vijfde stelt het werk van de vijfde dag voor: God schept de vogels in de lucht en de vissen in het water.
21. De zesde stelt het werk van de zesde dag voor: God schept de mens naar zijn beeld en gelijkenis.
22. Op het bovenste gedeelte van de plaat rust God de zevende dag. Hij wijdt die dag toe aan zijn dienst. Die rust is weergegeven door de overdekte zon, de maan en de sterren die #s nachts verschijnen. God rust in een driehoekige wolk en dat duidt aan dat de drie goddelijke Personen aan het werk van de schepping deelgenomen hebben. Dat wordt ons door deze woorden geopenbaard: *"Nu gaan Wij de mens maken, als beeld van Ons, op Ons gelijkend."*

De mens

23. De mens is een redelijk schepsel, en heeft een ziel en een lichaam.
24. De ziel is een onsterfelijke geest, die God schiep naar zijn beeld om hem met een lichaam te verenigen.
25. Onze ziel is naar het beeld van God geschapen, omdat hij kan kennen, beminnen en vrij handelen.
26. Onze ziel is zeker onsterfelijk, omdat God slechts na dit leven, in alle recht en billijkheid, de deugd moet belonen en de zonde straffen.
27. God heeft het lichaam van de eerste mens gemaakt uit aarde, en een ziel daarin gestort die Hij uit niets heeft voortgebracht.
28. Om de eerste vrouw te scheppen zond God een diepe slaap over Adam. Wanneer hij in slaap was, nam Hij een van zijn ribben, en bouwde die rib tot een vrouw. Daarna stortte Hij in dat lichaam een ziel.
29. Men noemt de eerste mens Adam en de eerste vrouw Eva. Wij stammen allemaal van hen af, en noemen ze daarom onze eerste ouders.
30. God plaatste Adam en Eva in een oord van vrede en overvloed, dat men het aards paradijs noemt.

Gen 1 De Schepping, Gen 1:26, Gen 2:21-24 De tuin van Eden

DIT IS MIJN GELIEFDE ZOON, IN WIE IK VREUGDE VIND. LUISTER NAAR HEM!
Maison de la Bonne Presse, 5, rue Bayard, Paris-VIIIe.

Tweede artikel - En in Jezus Christus, zijn enige Zoon, onze Heer

1. Net als de engelen, heeft God Adam en Eva geschapen in een toestand van heiligmakende genade. Zij kenden geen lijden en ze moesten niet sterven.
2. De duivel maakte zich onherkenbaar in de gedaante van een slang en spoorde onze eerste ouders aan God ongehoorzaam te zijn door van de verboden vrucht te eten.
3. God strafte hun ongehoorzaamheid. Hij verdreef Adam en Eva uit het aards paradijs. Ze moesten met het zweet op hun gelaat hun brood verdienen. Het geluk van de Hemel werd hen ontzegd. Ze werden onderworpen aan de onwetendheid, aan de zondige begeerte, aan het lijden en aan de dood.
4. De zonde van Adam is overgegaan op al zijn nakomelingen. Alle mensen hebben gezondigd in Adam en zijn aan dezelfde rampen onderworpen.
5. De zonde waarmee de mensen ter wereld komen wordt de erfzonde genoemd. Dat wil zeggen dat ze gekoppeld is aan onze oorsprong.
6. De heilige Maagd Maria is gevrijwaard van de erfzonde door het bijzondere voorrecht dat zij de moeder van de Zoon van God moest zijn.
7. God verliet de mens niet, nadat hij gezondigd had. Hij had medelijden met de mens en Hij beloofde hem een verlosser, de Messias.
8. God herhaalde deze belofte, die Hij eerst aan Adam maakte, ook aan de aartsvaders, aan Abraham en aan Jakob.
9. God liet deze belofte door de profeten verkondigen.
10. De profeten voorspelden het tijdstip waarop de Messias zou komen, zijn geboorte uit de maagd Maria, zijn wonderen, zijn lijden, zijn dood, zijn verrijzenis. Ze voorspelden ook hoe zijn leer overal op aarde ingevoerd zal worden.
11. De Messias, de beloofde Verlosser van de wereld, is onze Heer Jezus Christus.

Het eeuwig woord

12. De heilige Johannes beschrijft in het begin van zijn Evangelie hoe de Verlosser in eeuwigheid is ontstaan:
13. *"In het begin was het woord, en het woord was bij God, en het woord was God. Het was in het begin bij God. Alles is door Hem ontstaan, en buiten Hem om is er niets ontstaan. Wat ontstaan was, had leven in Hem, en het leven was het licht van de mensen. Het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis kon het niet aan."*
14. *"Er is een mens geweest, een gezondene van God; zijn naam was Johannes. Hij kwam als getuige: hij moest getuigen van het licht, opdat allen door hem tot geloof zouden komen. Hij was niet het licht, hij moest getuigen van het licht."*

Het vleesgeworden woord

15. *"Het ware licht was er, dat elke mens verlicht en dat in de wereld moest komen. Het was in de wereld, een wereld die door Hem was ontstaan, en die wereld heeft Hem niet erkend. In zijn eigen huis is Hij gekomen, en zijn eigen mensen hebben Hem niet opgenomen. Aan diegenen die Hem toch opnamen, heeft Hij het vermogen gegeven om kinderen te worden van God: aan hen die geloven in zijn naam. Niet langs de weg van het bloed, niet door de begeerte van het vlees of door mannelijk streven, maar uit God zijn ze geboren. Ja, het woord is vlees geworden! Hij is onder ons zijn tent komen opslaan en we hebben zijn heerlijkheid gezien, de heerlijkheid die Hij als eniggeboren Zoon aan de Vader ontleende, vervuld als Hij was van genade en waarheid."*

Getuigenis van de voorlopers

16. *"Van Hem legt Johannes getuigenis af en zijn verklaring luidt: 'Hem bedoelde ik toen ik zei: "Hij die na mij komt, is mijn meerdere, want vóór mij was Hij er al."' Van zijn volheid hebben wij allen ontvangen, genade op genade. Want is de wet gegeven door Mozes, de genade en de waarheid zijn gebracht door Jezus Christus. Niemand heeft God ooit gezien, maar de eniggeboren God, die rust aan het hart van de Vader, Hij heeft Hem doen kennen."*

Verklaring van de prent

17. Deze prent stelt de wonderlijke gedaanteverandering van Jezus voor, waarmee God verkondigde dat Christus zijn Zoon is.
18. Jezus Christus neemt drie van zijn leerlingen mee naar de top van de berg Tabor. Het waren Petrus, Jakobus en Johannes. Daarboven verandert zijn gezicht van gedaante. Zijn gelaat schittert als de zon en zijn gewaad is wit als de sneeuw. We zien ook Mozes en Elia met Jezus in gesprek, in het bijzijn van de leerlingen. Er klinkt een stem, uit een heldere wolk die hen omhult, die zegt: *"Dit is mijn uitverkoren Zoon; luister naar Hem!"* De leerlingen worden bang bij het horen van die stem en ze vallen op hun knieën. Petrus zegt: *"Meester, het is maar goed dat wij hier zijn; laten wij drie hutten maken, een voor U, een voor Mozes, en een voor Elia."*

Gen 3:19 Verdrijving uit de tuin, Joh 1:1-18 Het woord is mens geworden, Lc 9:28-36 Jezus met Mozes en Elia

Soupey

Derde artikel - Die ontvangen is van de Heilige Geest

Mysterie van de menswording

1. Het mysterie van de menswording is verwoord in het tweede en in het derde artikel van de geloofsbelijdenis. Het is het mysterie hoe de Zoon van God mens is geworden.
2. God de Zoon heeft de menselijke natuur aangenomen. In het maagdelijk lichaam van Maria, zijn moeder, heeft Hij een ziel en lichaam gekregen door de bijzondere hulp van de Heilige Geest.
3. De Zoon van God, die mens is geworden, wordt Jezus Christus genoemd.
4. De naam 'Jezus' betekent 'Verlosser'. De engel zei tot Jozef: *"U moet Hem de naam Jezus geven, want Hij is degene die zijn volk zal redden uit hun zonden."*
5. Wij noemen Jezus Christus ook 'onze Heer'. Hij is onze meester, omdat Hij ons geschapen heeft en door zijn bloed vrijgekocht.
6. Jezus Christus is tegelijk God en mens. Hij heeft zowel de goddelijke als de menselijke natuur.
7. In Jezus Christus is maar één persoon, de tweede Persoon, God de Zoon.

Verklaring van de plaat

8. Op de plaat groet de engel Gabriël de heilige Maagd terwijl ze bidt in haar huis in Nazarath. De engel kondigt haar aan dat God haar heeft uitgekozen om de moeder van de Zaligmaker te worden. Tegelijkertijd bewerkt de Heilige Geest in haar het grote wonder van de menswording. Dit is het verhaal dat Lucas geeft over de aankondiging van de engel Gabriël aan Maria en over het bezoek van Maria aan de heilige Elisabeth:

De aankondiging van de engel

9. *"In de zesde maand werd de engel Gabriël door God gezonden naar een stad in Galilea, met de naam Nazaret, naar een maagd die verloofd was met een man genaamd Jozef, die uit het huis van David stamde; haar naam was Maria. De engel trad bij haar binnen en zei: 'Verheug u, begenadigde, de Heer is met u.' Zij raakte geheel in verwarring door wat hij zei en vroeg zich af wat deze begroeting te betekenen had. Maar de engel zei: 'Schrik niet, Maria, u hebt genade gevonden bij God. U zult zwanger worden en een zoon baren, die u de naam Jezus moet geven. Hij zal een groot man zijn, en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd. God, de Heer, zal Hem de troon van zijn vader David geven. Hij zal eeuwig koning zijn over het huis van Jakob, en aan zijn koningschap zal geen einde komen.'*
10. 'Maar hoe moet dat dan?' zei Maria tegen de engel. 'Ik heb geen omgang met een man.' De engel antwoordde haar: 'Heilige Geest zal op u komen en kracht van de Allerhoogste zal u overdekken. Daarom zal het kind heilig genoemd worden, Zoon van God. Bovendien, ook Elisabet, uw verwante, is op haar oude dag zwanger van een zoon; zij werd onvruchtbaar genoemd, maar zij is al in haar zesde maand. Want voor God is niets onmogelijk.' Toen zei Maria: 'Ik ben de dienares van de Heer; laat met mij gebeuren wat u gezegd hebt.' Toen ging de engel van haar weg."

Maria's bezoek aan haar nicht

11. *"Na enkele dagen vertrok Maria met spoed naar het bergland, naar een stad van Juda. Zij ging het huis van Zacharias binnen, en begroette Elisabet. Meteen toen Elisabet de begroeting van Maria hoorde, sprong het kind op in haar schoot. Elisabet werd vervuld met heilige Geest. Ze riep met luide stem: 'Gezegend ben jij onder de vrouwen, en gezegend is de vrucht van je schoot. Waar heb ik het aan te danken dat de moeder van mijn Heer bij mij komt? Op het moment dat je groet mij in de oren klonk, sprong het kind van blijdschap op in mijn schoot. Gelukkige vrouw, zij die gelooft! Wat haar namens de Heer is gezegd, zal in vervulling gaan.'*
12. *Daarop zei Maria: 'Met heel mijn hart roem ik de Heer, met al mijn adem juich ik om God, mijn redder; want Hij heeft omgezien naar zijn dienares in haar geringheid. voortaan prijzen alle generaties mij gelukkig, want grote dingen heeft de Machtige met mij gedaan. Heilig is zijn naam, barmhartig is Hij, iedere generatie weer, voor wie Hem eerbiedigen. Hij heeft de kracht van zijn arm getoond, wie zich verheven waanden, heeft Hij uiteengeslagen. Machthebbers heeft Hij van hun troon gehaald, geringen gaf Hij een hoge plaats. Hongerigen overlaadde Hij met het beste, rijken heeft Hij met lege handen weggestuurd. Hij heeft het opgenomen voor Israël, zijn knecht, indachtig de barmhartigheid die Hij, zoals aan onze vaderen toegezegd, bewijzen wil aan Abraham en zijn nageslacht, voor eeuwig.'"*

Mt 1:18-25 Herkomst en naamgeving van Jezus, Lc 1:26-38 Aankondiging van de geboorte van Jezus

GLORIA IN EXCELSIS DEO

Derde artikel (vervolg) - Die geboren is uit de maagd Maria

Uitleg van de plaat

1. In het midden van de plaat, wordt het kind Jezus geboren in de stal te Betlehem. Maria, zijn Moeder, en de heilige Jozef, zijn voedstervader, bewijzen Hem alle mogelijke diensten. Bij de kribbe waarin het Kind rust, zien we een os en een ezel die zich daar volgens de overlevering bevonden.
2. De herders komen Hem aanbidden, en in de hemel zingen de engelen de blije lofzang: *"Glorie aan God in de hoogste hemel, en op aarde vrede onder de mensen in wie Hij een welgevallen heeft"*.

Geboorte van Jezus (Christus)

3. *"In die dagen vaardigde keizer Augustus een decreet uit dat alle mensen van de hele wereld zich moest laten registreren. Deze eerste registratie vond plaats toen Quirinius gouverneur van Syrië was. Allen gingen op weg om zich te laten inschrijven, ieder in zijn eigen stad. Zo ook Jozef; hij ging van de stad Nazaret in Galilea naar Judea, naar de stad van David, Betlehem genaamd, omdat hij uit het huis van David stamde, om zich te laten inschrijven, samen met Maria, zijn verloofde, die zwanger was. Terwijl ze daar waren kwam voor haar de tijd dat ze moest bevallen, en ze baarde een zoon, haar eerstgeborene; ze wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een voerbak, omdat er geen plaats voor hen was in het gastenverblijf."*

Zijn verborgen leven

4. Geleid door een wonderbare ster kwamen drie wijzen (het waren magiërs) het kind Jezus aanbidden en offerden Hem goud zoals aan een koning, wierook zoals aan een God, en mirre zoals aan een sterveling. Mirre werd immers gebruikt bij het balsemen van lijken.
5. Onze-Lieve-Heer werd veertig dagen na zijn geboorte, de tweede februari, in de tempel opgedragen. De heilige Maagd volbracht op die dag de plechtigheid van haar zuivering, die door de wet van Mozes voorgeschreven was.
6. Nadat ze Hem in de tempel aan God hadden opgedragen vluchtten de ouders van Jezus met Hem naar Egypte om hem te beschermen tegen de vervolging van Herodes, die Hem wilde doden.
7. Herodes liet in Bethlehem en omstreken alle kinderen jonger dan twee jaar vermoorden. Die kinderen noemen we de heilige onnozele kinderen.
8. Na de dood van Herodes werd het kind Jezus terug naar Nazareth in Galilea geleid. Tot zijn dertigste zou Hij daar verblijven.
9. Jezus Christus leidde een verborgen, arm en werkzaam leven in Nazareth.
10. Het Evangelie leert ons dat Jezus tijdens dit verborgen leven op feestdagen de tempel bezocht, zijn ouders onderdanig was, en naarmate Hij ouder werd ook toenam in wijsheid en heiligheid.

Zijn openbaar leven

11. Jezus ontving op zijn dertigste het doopsel van de heilige Johannes de Doper in de Jordaan.
12. Hij trok zich terug in de woestijn waar Hij veertig dagen vastte . Daar liet Hij toe dat de duivel Hem bekoorde om ons te tonen hoe wij ons tegen de bekoring moeten verzetten.
13. Na zijn vasten in de woestijn koos Jezus zijn twaalf apostelen en begon in Judea het Evangelie te verkondigen.
14. Als apostelen koos Onze-Lieve-Heer arme, ongeschoolde vissers die hun brood verdienden met zware handenarbeid.
15. *De namen van de twaalf apostelen zijn: Simon, Petrus genoemd, en Andreas zijn broer Jakobus, zoon van Zebedeüs, en zijn broer Johannes, Filippus, Bartolomeüs, Thomas, Matteüs de tollenaar; Jakobus, zoon van Alpheus, en Taddeüs, Simon Kananeüs, en Judas Iskariot, die Hem verraadde.*
16. Het woord Evangelie betekent "blijde boodschap". De blijde boodschap die Jezus aankondigde is dat Hij de Zoon van God is, de Messias, de van het begin af aan de wereld beloofde Zaligmaker.
17. Jezus ondersteunde zijn leer door talrijke wonderen. Hij deed zijn eerste wonder op de bruiloft van Kana, waar Hij op vraag van Maria water in wijn veranderde.
18. Als blijk van zijn liefde voor de kleine kinderen legde Jezus hun de handen op, omhelsde en zegende hen: *"Laat ze bij Me komen en houd ze niet tegen, want van zulke kinderen is het koninkrijk van God."*
19. Tegen de ongelukkigen sprak Hij: *"Kom allen naar Mij toe die afgemat en belast zijn, en Ik zal u rust geven."*
20. Jezus Christus ontving de zondaars met grote goedheid en at soms met hen. Aan diegenen die dat afkeurden antwoordde Hij: *"Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen, maar zondaars."*

Lc 2:14 Geboorte van Jezus, Lc 2:1-7 Geboorte van Jezus, Lv 12:1-8 Reiniging na de geboorte, Mt 10:2-4 Zending van de twaalf, Lc 18:16 Kinderen bij Jezus, Mt 11:28 Dankgebed van Jezus, Mt 9:13 Weer in Kafarnaüm

I·N·R·I.
I·N·R·I

Vierde artikel - Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, gekruisigd is, gestorven en begraven

1. Het mysterie van de verlossing is het mysterie van God de Zoon die op het kruis gestorven is om alle mensen te verlossen.
2. De woorden “geleden onder Pontius Pilatus” betekenen dat Jezus Christus geestlijke en lichamelijke armoede en verdrukking heeft geleden toen Pontius Pilatus als Romeins bestuurder over Judea heerste.
3. Geestelijk werd Jezus Christus door walging, angst en dodelijke droefheid overvallen. Hij zei: “Ik ben dodelijk bedroefd”.
4. Lichamelijk heeft Jezus Christus zo erg geleden dat de profeet Jesaja Hem een man van smarten noemde, een man die voor onze zonden door God geslagen en kapotgemaakt werd.
5. Het was niet per se nodig dat Jezus zoveel leed om ons te verlossen. Zelfs het geringste lijden zou een oneindige waarde gehad hebben zodat het al voldoende zou geweest zijn om ons te redden.
6. Toch heeft de Heer zozeer voor ons willen lijden, omdat Hij ons zijn immense liefde wilde tonen en in onze harten een hevige afkeer van de zonde wilde inplanten.
7. Jezus Christus heeft op vier plaatsen lijden ondergaan: in de hof van Olijven; bij de hogepriest Kajafas; bij Herodes; op de Calvarieberg.
8. Jezus Christus werd in in de Hof van Olijven door alle pijnen van de doodsangst overvallen. Die pijnen waren zo hevig dat Hij er zelfs water en bloed door zweette. Het is ook in die hof dat Judas, één van de twaalf apostelen, Hem door een kus in de handen van zijn vijanden overleverde.
9. Bij Kajafas, hogepriester van de Joden, werd Jezus driemaal door de heilige Petrus verloochend , zeer schandelijk geslagen en bespot, en ter dood veroordeeld omdat Hij zich de Zoon van God had genoemd.
10. Bij Herodes, de gouverneur van Galilea, die naar Jeruzalem gekomen was om het Paasfeest te vieren, werd Hij als zwakzinnige behandeld en daarom getooid in een wit kleed.
11. Bij Pilatus werd Jezus, hoewel Hij van alle schuld vrijgepleit was, toch nog vreselijk gemarteld, met een doornenkrans getooid en alsnog overgeleverd om gekruisigd te worden.
12. Op de Calvarieberg moest Jezus azijn drinken en werd Hij tussen twee misdadigers aan het kruis genageld. Hij bad bij de hemelse Vader voor zijn beulen en beloofde aan de goede moordenaar dat hij met Hem dezelfde dag nog het paradijs zou binnentreden. Hij beval zijn moeder aan de heilige Johannes aan en gaf deze laatste aan zijn geliefde moeder. Uiteindelijk zei Hij: “Het is volbracht” en Hij gaf de geest.
13. “Is gestorven”: deze woorden in de geloofsbelijdenis betekenen dat Jezus’ ziel zijn lichaam heeft verlaten. Niettemin bleef de goddelijke natuur aanwezig zowel in de ziel als in het lichaam.
14. Jezus Christus stierf op Goede Vrijdag om drie uur ’s namiddags.
15. Toen Jezus Christus stierf, verduisterde de zon, beefde de aarde, barstten de steenrotsen open, scheurde het voorhangsel van de tempel open en gingen de graven open. Deze feiten worden voor de vrome lezer geïllustreerd op de prent, onderaan links.
16. Na de dood van Jezus Chrisus doorboorde een soldaat zijn linkerzijde met een lans. Uit de wonde stroomde water en bloed.
17. De Zaligmaker liet dit toe om verschillende redenen: Hij toonde zijn oneindige liefde voor ons door zijn bloed tot de laatste druppel te vergieten. Zijn hart zou steeds openblijven om overvloedige genaden over ons uit te storten.
18. “Is begraven”: deze woorden van de geloofsbelijdens willen zeggen dat Jezus Christus na zijn dood van het kruis werd afgenomen en zijn lichaam in een graf werd neergelegd.
19. Na de begrafenis van Jezus Christus rolde men een grote steen voor de ingang van het graf. Pilatus liet het graf verzegelen en Joodse soldaten moesten het bewaken.
20. De Joden namen dus alle voorzorgen om er zeker van te zijn dat Jezus’ lichaam niet zou weggenomen worden. God liet dit alles begaan om alle twijfel omtrent zijn echte verrijzenis weg te nemen.

De heilige kruisweg

21. De heilige Kerk verwacht van de gelovigen dat ze dikwijls de heilige kruisweg beleven. Deze vertelt het bittere lijdensverhaal van Christus in een reeks van veertien beelden. Het lijdensverhaal begint bij zijn terdoodveroordeling en eindigt met zijn begrafenis. De godsvruchtige uitoefening van de kruisweg wordt met vele aflaten beloond en de gelovigen verkrijgen er vele genaden door.

Verklaring van de prent

22. Op deze prent zien we bovenaan Pontius Pilatus als rechter. Links zien we hoe Jezus Christus gegeseld wordt. Rechts wordt hij aan het kruis genageld en onderaan rechts zien we hoe Hij tussen twee misdadigers wordt gekruisigd. Rechts onderaan wordt zijn begrafenis voorgesteld.

Mt 26:38 In Getsemane, Js 53:3, Mt 27:51-53 Jezus’ dood

Maison de la Bonne Presse, 5, rue Bayard, Paris-VIII[e].

Vijfde artikel - Die nedergedaald is ter helle

1. De eerste woorden van dit artikel ("Die nedergedaald is ter helle") betekenen dat Jezus Christus' ziel naar de hel neerdaalde, nadat Hij gestorven was. Zijn ziel verbleef in de hel zolang zijn lichaam in het graf lag. God de Zoon verbleef dus gelijktijdig in het graf én in de hel. Dit is perfect mogelijk, aangezien God met zijn ziel en lichaam verenigd is gebleven, hoewel zijn ziel en lichaam van mekaar gescheiden waren.
2. Onder "hel" moet men de plaats verstaan waar de zielen van de afgestorvenen de eeuwige zaligheid moeten afwachten. Dezelfde betekenis hebben ook de woorden die wij op verscheidene plaatsen van de bijbel lezen. Zo spreekt de heilige Paulus over een plaats 'onder de aarde': "in de naam van Jezus zal iedere knie zich buigen, in de hemel, op aarde en onder de aarde."
3. Maar niet alle plaatsen die als "hel" worden benoemd, zijn geheel en al aan elkaar gelijk. Er is vooreerst een plaats waar de zielen van die mensen die in staat van doodzonde gestorven zijn, eeuwig het verlies van God betreuren, door het vuur gekweld worden, en met de duivels pijnen zonder eind lijden. Die plaats wordt de gehenna, de afgrond, of de eigenlijke hel genoemd.
4. Er is nog een andere plaats, het vagevuur genoemd, waar de zielen verblijven van hen die wel in de liefde van God gestorven zijn, maar nog niet geheel de straf voldaan hebben voor hun zonden. Zij moeten daar zolang blijven totdat zij door hun lijden aan de goddelijke rechtvaardigheid voldaan hebben. Immers, "niets wat onzuiver is kan in de hemel komen".
5. Een derde plaats is het voorgeborchte. Dit is een plaats van vrede en rust, waarin de zielen zich bevinden van de goede mensen die gestorven zijn vóór de komst van Jezus Christus, samen met andere rechtvaardigen de komst van de Verlosser met volle zekerheid afwachten. Dit zijn eigenlijk de zielen die Jezus Christus met zijn nederdaling ter helle getroost en verlost heeft.
6. Men mag zich niet inbeelden dat Jezus Christus zomaar neerdaalde naar de hel om er zich te tonen en te laten zien hoe machtig Hij is. Nee, zijn ziel daalde er werkelijk neer en maakte haar aanwezigheid voelbaar, net zoals David zegt: *"U geeft mijn leven niet aan het dodenrijk prijs"*
7. Deze nederdaling ter helle heeft hoegenaamd niets afgedaan aan de macht en de heerlijkheid van Jezus Christus. Zijn nederdaling in die plaats van duisternis heeft op geen enkele wijze de glans van zijn majesteit dof gemaakt. Integendeel, door neer te dalen liet Jezus zien dat Hij niet alleen heilig is, zoals tijdens zijn leven geopenbaard werd, maar ook dat hij echt Gods Zoon is, zoals Hij dat ook eerder door zovele wonderdaden en mirakels had bewezen.
8. Misschien kan men dit het makkelijkst als volgt begrijpen: laten we de redenen vergelijken die Jezus Christus had om in de hel neer te dalen met de redenen van de andere mensen die daartoe gedwongen zijn. De mensen zijn erin neergedaald als gevangenen, terwijl Jezus Christus er neerdaalde als "enige vrije onder de doden". Hij was de overwinnaar die de duivels kwam onderdrukken in de hel, die de mensen daar omwille van hun zonden gevangen hielden.
9. Jezus is in het voorgeborchte neergedaald om er de duivel zijn buit te ontnemen, namelijk de mensen die gestorven zijn vóór zijn komst op aarde, en ook andere rechtvaardigen. Hij wilde hen ook triomfantelijk in de hemel brengen en deed dit op een wonderlijke en glorierijke manier. Zijn aanwezigheid verspreidde een schitterend licht in de plaats waar die gelukkige gevangenen zich bevonden. Ze vervulde hun hart van een onbegrijpelijke vreugde en stelde hen in het bezit van de eeuwige zaligheid, die in het aanschouwen van God bestaat. Zo werd de belofte bewaarheid die Onze Heer aan de goede moordenaar deed: "*Ik beloof je, vandaag nog zul je bij Mij zijn in het paradijs.*"

Uitleg van de prent

10. Op deze prent zien we de ziel van Jezus Christus die zich toont aan de zielen die gevangen zijn in het voorgeborchte. Op de voorgrond worden Adam en Eva geknield afgebeeld; verder staan, links, Abraham die het zwaard tegen Isaak opheft; Jakob met een stok in de hand; David met zijn harp, enz. Rechts: Mozes, wiens gelaat lichtstralen schiet; Aäron met zijn roede; de heilige Jozef met een lelie in de hand, enz.
11. Onze Heer verbleef met hen tot op de dag van zijn verrijzenis.
12. Onderaan de prent zien we de hel waarin de duivels en de verdoemden door het vuur gekweld worden. Jezus Christus daalde niet neer in dat verblijf van pijnen zonder eind of in het vagevuur. Toch liet Hij in de hel zijn godheid kennen door onbetwistbare tekenen. Aan de zielen van het vagevuur schonk hij de hoop op het eeuwig geluk.

Fil 2:10 Het voorbeeld van Christus, Ps 6:10 U bent mijn levensbeker, Lc 23:43 Jezus aan het kruis

Vijfde artikel (vervolg) - Die de derde dag verrezen is uit de doden

1. Deze woorden: "*de derde dag verrezen uit de doden*", betekenen dat Jezus Christus, op de derde dag van zijn dood, zijn ziel met zijn lichaam verenigde; levend werd; en verheerlijkt uit zijn graf opstond. Dit deed Hij door de uitwerking van zijn almacht.
2. Het lichaam had geen drie volle dagen in het graf gelegen: een gedeelte van vrijdag, de hele zaterdag en een gedeelte van zondag.
3. Jezus wilde een bewijs geven van zijn godheid. Daarom heeft Hij zijn verrijzenis niet uitgesteld tot het einde van de wereld en is Hij ook niet onmiddellijk na zijn dood verrezen, maar slechts drie dagen erna. Zo toonde Hij dat Hij werkelijk mens was en dat Hij gestorven was, omdat de tussentijd voldoende was om de waarheid van zijn dood te bewijzen.

Verschijningen

4. Wij weten dat Jezus Christus verrezen is, omdat Hij zich na zijn verrijzenis meermaals heeft getoond aan de apostelen en de leerlingen; en omdat zij daarvan getuigd hebben.
5. Op de dag van zijn verrijzenis heeft Jezus Christus zich getoond aan zijn apostelen, en heeft Hij hen ook de macht gegeven om de zonden te vergeven.
6. Jezus Christus toonde zich enige tijd daarna aan verscheidene apostelen terwijl zij op het meer van Galilea aan het vissen waren. Het is daar dat Hij de heilige Petrus als opperste herder van de Kerk aanstelde.
7. Voor Hij ten hemel klom, is Jezus Christus een laatste maal aan zijn apostelen verschenen en beval hun het Evangelie aan alle volkeren te verkondigen.
8. Wij moeten geloof hechten aan de getuigenis die de apostelen na de verrijzenis van Jezus Christus gegeven hebben, omdat zij hun leven opgeofferd hebben om staande te houden dat zij de verrezen Heer Jezus Christus gezien hadden. Getuigen die zich om het leven laten brengen om hun getuigenis te staven, kunnen onmogelijk als bedriegers beschouwd worden.

Kenmerken van de verrezen lichamen

9. Het lichaam van Jezus Christus dat uit het graf was opgestaan had al de kenmerken van de verheerlijkte lichamen, te weten: vrij van lijden, klaar, licht en doordringend.
10. Dat Hij vrij van lijden was, wil zeggen dat Jezus Christus niet meer lijden noch sterven kon.
11. Dat Hij klaar was, wil zeggen dat het lichaam van Jezus Christus zo glansrijk was als de zon, doch de Heer liet de glans niet schijnen dan voor zijn Hemelvaart.
12. Met de lichtheid verstaan wij, dat het lichaam van Jezus Christus zich van de ene plaats naar de andere, ja zelfs van de aarde tot de hemel, met de snelheid van een bliksem kon begeven.
13. Met de doordringendheid verstaan wij, dat het lichaam van Jezus Christus de stoffelijke schepselen kon doordringen zoals de geest. Hij is uit het graf opgestaan zonder de steen die de ingang afsloot, te verplaatsen.
14. Toen Jezus Christus zijn ziel met zijn lichaam verenigde, liet Hij de wonden van zijn lijden verdwijnen, behalve die van de handen en de voeten.
15. Hij heeft de wonden bewaard:

* Om deze aan de apostelen te tonen en zo zijn verrijzenis te bevestigen;
* Als een middel om het hart van God jegens de zondaar te bewegen;
* Om tijdens het oordeel te tonen dat Hij volstrekt voor alle mensen heeft geleden en daardoor de bozen te beschamen.

16. Jezus moest verrijzen omdat God rechtvaardig is. Omwille van zijn rechtvaardigheid heeft God Hem verheven, omdat Hij uit gehoorzaamheid met hoon en smaad werd overladen. De heilige Paulus legt het in zijn brief aan de Filippenzen zo uit: *"Hij heeft zich vernederd. Hij werd gehoorzaam tot de dood, de dood aan een kruis. Daarom ook heeft God Hem hoog verheven en Hem de naam verleend die boven alle namen staat."*

Verklaring van de prent

17. Deze prent stelt de verrijzenis van Jezus Christus voor.
18. Links zien we enkele heilige vrouwen. Het Evangelie vertelt ons dat zij het lijk van Jezus kwamen balsemen, toen plotseling een grote aardbeving plaatsvond. De engel daalde uit de hemel; wierp de steen omver; en zette zich er op. De verstomde wachters stonden daar als door de dood getroffen. Wanneer de heilige vrouwen het graf betraden, werden zij bij het zien van de engel met vrees bevangen. *Maar de engel zei tegen de vrouwen: "U hoeft niet bang te zijn, want ik weet dat u Jezus zoekt die gekruisigd is. Hij is niet hier: Hij is tot leven gewekt, zoals Hij gezegd heeft. Kom, kijk naar de plaats waar Hij gelegen heeft."*

Fil 2:8-9 Het voorbeeld van Christus, Mt 28:5-6 De vrouwen bij het graf

Zesde artikel - Die opgevaren is ten hemel

1. Deze woorden: "*die opgestegen is ten hemel*", betekenen dat Jezus Christus, veertig dagen na zijn verrijzenis, door zijn eigen macht ten hemel is opgestegen, in de aanwezigheid van een groot aantal van zijn leerlingen.
2. Voor zijn Hemelvaart was Jezus Christus in de hemel als God, maar niet als mens. Sinds zijn Hemelvaart is Hij daar als God én als mens.
3. Onze-Lieve-Heer is ten hemel geklommen:
* Om de goddelijke eer te genieten die Hem toekomt;
* Om ons daar een plaats voor te bereiden;
* Om ons bij zijn Vader tot bemiddeling te dienen;
* Om ons de Heilige Geest te zenden.

4. De Hemelvaart van Jezus Christus wordt in het begin van de Handelingen van de Apostelen als volgt verhaald: *"Mijn eerste boek, Teofilus, ging over alles wat Jezus heeft gedaan en geleerd, vanaf het begin tot de dag waarop Hij in de hemel werd opgenomen, nadat Hij aan de apostelen die Hij had uitgekozen, door de heilige Geest zijn opdracht had gegeven." Aan hen heeft Hij veertig dagen lang herhaaldelijk bewezen dat Hij na zijn lijden weer in leven was. Hij vertoonde zich aan hen en sprak over het koninkrijk van God. Toen Hij bij hen was, drukte Hij hun op het hart: 'Ga niet uit Jeruzalem weg, maar blijf wachten op de belofte van de Vader die jullie van Mij hebben gehoord; immers, Johannes doopte met water, maar jullie zullen gedoopt worden in heilige Geest, binnen enkele dagen.' Degenen die daar samengekomen waren, stelden Hem toen de vraag: 'Heer, herstelt U in deze tijd het koninkrijk voor Israël?' Maar Hij zei tegen hen: 'Het komt jullie niet toe de tijden of momenten te kennen die de Vader in zijn volmacht heeft vastgesteld; maar wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en mijn getuigen zijn in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, en tot het uiteinde van de aarde.' Na deze woorden werd Hij voor hun ogen omhooggeheven en een wolk onttrok Hem aan het gezicht. Terwijl Hij zo heenging en zij nog naar de hemel stonden te turen, stonden er opeens twee mannen naast hen in witte kleren, die zeiden: 'Galileeërs, wat staan jullie daar toch naar de hemel te kijken? Deze Jezus, die van jullie is weggenomen en in de hemel is opgenomen, zal op dezelfde manier terugkomen als jullie Hem naar de hemel hebben zien gaan.'"*

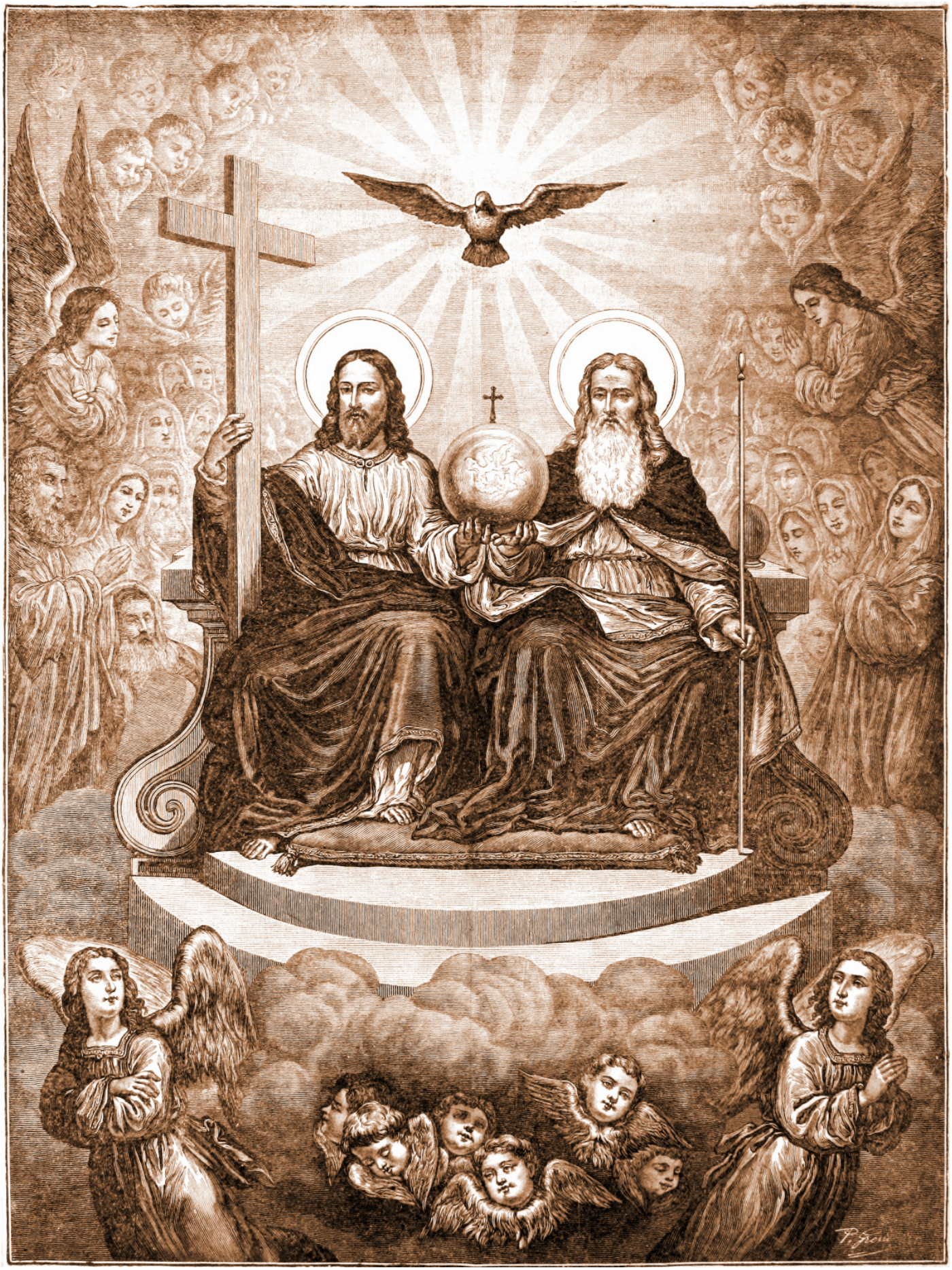
5. Jezus Christus is op eigen kracht en zonder iemands hulp naar hemel gegaan. Niet dus zoals Elias, die erheen gevoerd werd op een vurige wagen, noch zoals de profeet Habakuk en de diaken Filippus die door God in de lucht werden geheven en over grote afstanden gevoerd.

6. Jezus Christus klom ten hemel, niet alleen door de almacht die aan zijn godheid eigen was, maar ook door de macht die Hij bezat als mens.
7. Een dergelijk wonderwerk ging de gewone krachten van de menselijke natuur te boven, maar de glorierijke ziel van de Zaligmaker voorzag Hem van een kracht die het lichaam, waarheen ook, kon vervoeren. Het verheerlijkte lichaam gehoorzaamde dan ook gemakkelijk aan de wil van de ziel om in beweging te komen.
8. De overige artikelen van de geloofsbelijdenis die betrekking hebben op Onze-Lieve-Heer, tonen ons hoe nederig Hij was en welke ongelooflijke vernederingen Hij moest ondergaan. De Zoon van God kan zich niet lager vernederen, dan door onze natuur met al haar gebreken aan te nemen en uit vrije wil voor ons te lijden en te sterven. Evenzo kunnen wij onmogelijk met meer luister en verwondering de heerlijkheid en goddelijke waardigheid van de Zoon van God bekrachtigen, dan door te belijden dat Hij verrezen is en dat Hij opgestegen is ten hemel en aan de rechterhand zit van zijn Vader.

Verklaring van de prent

9. Deze prent stelt de Hemelvaart van Jezus Christus voor op de Olijfberg. Die berg heeft drie toppen, het is van de middenste top dat Onze-Lieve-Heer naar de hemel opklom, in de aanwezigheid van zijn leerlingen en de heilige vrouwen. Naar men zegt, liet Hij op de rots de afdruk achter van zijn linkervoet.
10. Op het ogenblik dat Jezus Christus in een klare wolk verdween uit de ogen van zijn leerlingen, vertoonden zich aan hen twee engelen die zeiden: *"'Galileeërs, wat staan jullie daar toch naar de hemel te kijken? Deze Jezus, die van jullie is weggenomen en in de hemel is opgenomen, zal op dezelfde manier terugkomen als jullie Hem naar de hemel hebben zien gaan.'"*
11. Voor zijn strijd op aarde heeft Jezus de opperste rust ontvangen, en voor zijn nederigheid en gehoorzaamheid de allerhoogste eer. Rust en eer zullen ook wij daar eenmaal bezitten, indien wij heilig leven; want is Jezus de natuurlijke Zoon van God, wij toch zijn z'n aangenomen zonen, en daarom zullen wij met Jezus delen in de goddelijke rijkdom.

Hand 1:1-11 Jezus' laatste opdracht en Hemelvaart, Hand 1:10-11

Zesde artikel (vervolg) - Die zit aan de rechterhand van God, zijn almachtige Vader

1. In de geloofsbelijdenis staat dat Jezus "zit", om ons te leren dat Hij in de hemel rust en een eeuwig geluk geniet.
2. Jezus zit in de hemel als een koning op zijn troon en als een rechter op zijn rechterstoel. In die tweevoudige hoedanigheid oefent Hij de wetgevende en de rechterlijke macht uit waarop Hij zinspeelde bij zijn Hemelvaart: *"Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde"*
3. De geloofsbelijdenis voegt eraan toe dat Jezus "aan de rechterhand van de Vader" zit. Dat wil niet zeggen dat God een linker- en een rechterhand heeft. De rechterhand is de ereplaats en daarom wil het zeggen dat Jezus Christus als God aan zijn Vader gelijk is en als mens boven alle schepselen verheven is.
4. Het zijn de verdiensten van Jezus Christus die voor de rechtvaardigen de poorten van de hemel hebben geopend en we hebben onze zaligheid en verlossing te danken aan zijn lijden. Toch is de Hemelvaart niet slechts een voorbeeld dat ons voorgehouden wordt om ons geestelijk te verheffen naar de hemel, maar ze is een werkelijke bron van goddelijke kracht waarmee we de hemel werkelijk kunnen bereiken. Zij maakt de maat van de verdienste van ons geloof vol, ze versterkt onze hoop; en ze richt de liefde van ons hart naar de hemel.
5. Het geloof betreft de zaken die men niet kan zien, en die de rede en het menselijk verstand overtreffen. Daarom vult de Hemelvaart de maat van de verdienste van ons geloof aan. Was de Heer bij ons gebleven, had ons geloof veel van zijn verdienste verloren, want Jezus Christus heeft zelf verklaard: *"Gelukkig zij die zonder gezien te hebben toch tot geloof komen."*
6. De Hemelvaart versterkt bovendien de hoop in ons hart. Als we geloven dat Jezus Christus als mens naar de hemel is gegaan en de menselijke natuur aan de rechterhand van God heeft doen plaatsnemen, dan hebben wij ernstige redenen om te hopen dat ook wij, zijn ledematen, eens naar daar zullen opklimmen om ons met ons Hoofd te verenigen. De Heer zelf heeft deze vereniging gewaarborgd: *"Vader, diegenen die U Mij hebt toevertrouwd, zou Ik graag bij Mij hebben waar Ik ben."*
7. Eén van de belangrijkste voordelen die de Hemelvaart ons verschaft, is dat zij de liefde van ons hart tot de hemel richt en aanvuurt door de liefdevlammen van de Heilige Geest. Het is niet zonder goede reden dat men zegt: "waar uw schat is, daar is ook uw hart". Ware Jezus Christus bij ons gebleven, dan zouden onze gedachten gericht blijven op uiterlijke kennis en het genoegen van zijn omgang. We zouden in Hem slechts de man zien die ons met zijn weldaden overlaadde en voor Hem alleen maar een natuurlijke liefde voelen.
8. Door echter naar de hemel te klimmen heeft Hij onze liefde een geestelijke richting gegeven. Door zijn afwezigheid kunnen we alleen nog maar geestelijk tot Hem komen en zijn we bereid Hem als God te aanbidden en te beminnen. Enerzijds toont ons dat het voorbeeld van de apostelen: zolang de Zaligmaker onder hen was, schenen ze voor Hem slechts menselijke gevoelens te hebben. Anderzijds is er het getuigenis van de Heer zelf, die zegt: *"voor jullie eigen bestwil moet Ik weggaan"*. De onvolmaakte liefde waarmee de apostelen Hem beminden, moest vervolmaakt worden door de goddelijke liefde, door de nederdaling van de Heilige Geest. Daarom voegde Jezus eraan toe: *"doe Ik dat niet, dan zal de Helper niet komen; maar als Ik heenga, zal Ik Hem naar jullie toezenden"*.
9. De Hemelvaart betekent het begin van een nieuwe uitbreiding van de heilige Kerk. Aan het bestuur van dit echte huis van Jezus Christus ging de kracht van de Heilige Geest worden toevertrouwd. Tot dan toe had Jezus Petrus, de prins der apostelen, aangesteld aan het hoofd van deze Kerk, om Hem te vertegenwoordigen als eerste herder en opperste priester. Maar sinds de Hemelvaart heeft Hij naast de Twaalf voortdurend anderen gekozen en aangesteld als apostelen, profeten, evangelisten, herders en leraars. Van bij de rechterhand van zijn Vader schenkt hij hen alle genaden die ze nodig hebben. De apostel Paulus verzekert ons immers dat *"aan ieder van ons afzonderlijk de genade is verleend naar de maat van Christus' gave."*

Verklaring van de prent

10. Deze prent stelt ons Jezus Christus voor zoals Hij in de hemel op een troon van glorie zit aan de rechterhand van zijn Vader. Engelen en heiligen omgeven Hem en zijn troon wordt gedragen door talloze hemelse geesten. De Vader houdt de koningsstaf in de hand en de Zoon het kruis. Beiden ondersteunen ze het aardrijk, dat de Vader schiep, dat de Zoon verloste en dat de Heilige Geest heiligde.

Mt 28:18 Opdracht in Galilea, Joh 20:29 Jezus en Tomas, Joh 17:24 Afscheidsgebed van Jezus, Joh 16:7 De taak van de Geest, Ef 4:7 Eenheid in verscheidenheid

Zevende artikel - Van daar zal Hij komen oordelen, de levenden en de doden

1. Deze woorden: "*Van daar zal Hij komen oordelen, de levenden en de doden*", betekenen dat op het einde van de wereld Jezus zichtbaar en met grote heerlijkheid alle mensen zal komen oordelen en iedereen zal belonen naar zijn werken.
2. "De levenden", betekent voor ons: de rechtvaardigen en de zondaars; diegenen die nog leven als Jezus verschijnt, maar dan zullen sterven en onmiddellijk verrijzen.
3. "De doden", betekent voor ons: de bozen of verdoemden; diegenen die sinds het begin van de wereld gestorven zijn en zullen verrijzen en geoordeeld worden.
4. Wij zullen geoordeeld worden voor het goed en het kwaad dat we zullen gedaan hebben met gedachten en woorden, met doen en laten. Jezus verklaart in het Evangelie dat dit oordeel streng zal zijn: *"Ik zeg u: over ieder zinloos woord dat de mensen spreken, zullen ze verantwoording moeten afleggen op de dag van het oordeel. Want op grond van uw woorden zult u rechtvaardig bevonden worden en op grond van uw woorden zult u veroordeeld worden."*
5. We weten dat het algemeen oordeel zal plaatshebben op het einde van de wereld. Wanneer het einde van de wereld komt weten we echter niet. God heeft dit niet willen openbaren opdat we steeds op onze hoede zouden zijn.
6. De profeten hebben verschillende tekenen voorspeld, die het Laatste Oordeel aankondigen. De zon zal verduisteren, de maan zal niet meer verlichten, de sterren zullen uit de hemel vallen, de aarde zal beven en de golven van de zee zullen een vervaarlijk geluid laten horen.
7. *"Want die dagen zullen een verschrikking zijn zoals die er nog nooit is geweest, vanaf het begin van Gods schepping tot nu toe, en er ook niet meer zal komen. Als de Heer die dagen niet had ingekort, zou niemand gered worden. Maar omwille van zijn uitverkorenen heeft Hij die dagen ingekort. Als iemand dan tegen jullie zegt: "Kijk, hier is de Messias, kijk, daar is Hij", vertrouw het niet. Want er zullen valse messiassen en valse profeten opstaan en ze zullen tekenen en wonderen laten zien, om, als het mogelijk zou zijn, de uitverkorenen op een dwaalspoor te brengen. Maar jullie moeten uitkijken. Ik heb het jullie allemaal van tevoren gezegd. Maar in die dagen na de verschrikking zal de zon verduisterd worden, en de maan haar licht niet meer laten schijnen, en zullen de sterren van de hemel vallen en de hemelse machten wankelen. En dan zal men de Mensenzoon op wolken zien komen, met veel macht en heerlijkheid. Dan zal Hij de engelen uitzenden en zijn uitverkorenen verzamelen uit de vier windstreken, van het uiteinde van de aarde tot aan het uiteinde van de hemel. Leer van het beeld van de vijgenboom: als zijn twijgen zacht worden en zijn bladeren zich ontvouwen, dan weten jullie dat de zomer in aantocht is. Zo moeten jullie ook weten: wanneer je deze dingen ziet gebeuren, dan staat het vlak voor de deur. Ik verzeker jullie, deze generatie gaat niet voorbij voordat dit allemaal gebeurd is. Hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar mijn woorden zullen niet voorbijgaan. Maar wanneer die dag of dat uur aanbreekt, weet niemand, de engelen in de hemel niet, de Zoon niet, maar alleen de Vader. Kijk uit, wees waakzaam. Want je weet niet wanneer het moment daar is. Het is als met iemand die naar het buitenland is, zijn huis heeft achtergelaten en het beheer heeft overgedragen aan zijn knechten, ieder zijn eigen taak, en aan de poortwachter heeft opgedragen om waakzaam te zijn. Wees dus waakzaam, want je weet niet wanneer de heer des huizes komt, 's avonds laat of midden in de nacht of bij het kraaien van de haan of bij het eerste ochtendlicht, zodat hij niet onverwacht komt en jullie in slaap vindt. Wat Ik jullie zeg, zeg Ik tegen iedereen: wees waakzaam."*
8. Behalve dit algemene oordeel is er ook nog een bijzonder oordeel. Dit vindt plaats onmiddellijk na het sterven.
9. In dit bijzonder oordeel verschijnt de ziel alleen voor God. In het algemeen oordeel zal de ziel opnieuw verenigd zijn met het lichaam en geoordeeld worden in aanwezigheid van alle mensen.
10. Het algemeen oordeel zal het vonnis van het bijzonder oordeel niet wijzigen. Het algemeen oordeel is nodig om de rechtvaardigheid van God, de godheid van Jezus Christus, de heerlijkheid van de goeden en de schaamte van de bozen aan de hele wereld kenbaar te maken.

Verklaring van de prent

11. Deze prent stelt het Laatste Oordeel voor.
12. Jezus Christus zit op de wolken, omgeven door engelen, heiligen en de twaalf apostelen. Deze laatsten zullen samen met Hem de twaalf geslachten van Israël oordelen.
13. Het kruis en vier engelen die op hun trompet blazen, gaan Jezus vooraf, om de mensen uit te dagen tot het oordeel.
14. De heilige Maagd zit aan zijn rechterhand en aan het hoofd van de rechtvaardigen tegen wie Hij troostend zegt: *"Kom, gezegenden van mijn Vader, neem het koninkrijk in bezit dat vanaf het begin van de schepping voor jullie klaar ligt"*
15. Aan zijn linkerhand stort de wrekende engel de verdoemden in de afgrond van de hel. Zij krijgen het verschrikkelijke vonnis: *"Ga weg van Mij, vervloekten, naar het eeuwige vuur, dat aangelegd is voor de duivel en zijn engelen."*

Mt 12:36-37 Hoe kan de satan de satan uitdrijven?, Mt 24:36 De komst van de Mensenzoon, Amos 8:8-9 Vierde visioen, Mc 13:19-37 Onderricht over het einde, Mt 25:34 Het oordeel van de Mensenzoon, Mt 25:41

SOUPEY

Achtste artikel - Ik geloof in de Heilige Geest

1. De Heilige Geest is de derde persoon van de Heilige Drievuldigheid en komt voort van de Vader en de Zoon.
2. De Heilige Geest *is* God: de heilige Kerk heeft in de geloofsbelijdenis bepaald dat de Heilige Geest samen met de Vader en de Zoon aanbeden moet worden.
3. Ook in de bijbel krijgt de Heilige Geest de naam van God. De heilige Petrus berispte Ananias en Saphira omdat zij tegen de Heilige Geest gelogen hadden: *"Daarop zei Petrus: 'Ananias, hoe heeft de satan je zo in zijn greep kunnen krijgen dat je de heilige Geest bedriegt en iets achterhoudt van de opbrengst van het stuk grond? Het was vóór de verkoop je eigendom, en ook daarna kon je toch vrij over het geld beschikken? Wat heeft je bezield om zoiets te doen? Je hebt niet gelogen tegen de mensen, maar tegen God."*
4. Ook Jezus leert ons dat de Heilige Geest van de Vader en de Zoon voortkomt: *"Wanneer echter de Helper komt die Ik jullie zal zenden als Ik bij de Vader ben – de Geest der waarheid, die van de Vader komt – zal Hij over Mij getuigenis afleggen."*
5. De Heilige Geest is dus in alles gelijk aan de Vader en de Zoon: Hij is even almachtig, eeuwig oneindig volmaakt, groot en wijs.
6. Gewoonlijk noemt men de Heilige Geest:
* Gave van God omdat Hij de kostbaarste gave is die God ooit aan de mensen heeft geschonken,
* Trooster omdat Hij ons troost in onze droefheid,
* Geest van gebed omdat Hij ons helpt om vurig te bidden.

7. De Heilige Geest wordt 'heilig' genoemd omdat Hij door zijn natuur heilig is en ons ook heilig maakt.
8. De heiligheid van de Heilige Geest verschilt van die van de heiligen die we vereren: de Heilige Geest is heilig door zijn eigen natuur terwijl de heiligen dit zijn door de genade die ze van God ontvangen; de Heilige Geest is oneindig heilig terwijl de heiligen het slechts in beperkte mate zijn.
9. De Heilige Geest is verschillende malen zichtbaar op aarde neergedaald. Onder de gedaante van een duif bij de doop van Jezus in de Jordaan, en onder de vorm van vurige tongen over de apostelen en leerlingen op het Pinksterfeest.
10. De bijbel beschrijft die Pinksterdag: *"Toen de dag van Pinksteren aanbrak, waren zij allen op één plaats bijeen. Plotseling kwam er uit de hemel een geraas alsof er een hevige wind opstak, en het vulde heel het huis waar zij waren. Er verschenen hun vurige tongen, die zich verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten. Zij raakten allen vol van heilige Geest en begonnen te spreken in vreemde talen, zoals de Geest hun ingaf."*
11. Toen de apostelen de Heilige Geest ontvangen hadden gingen zij onder alle volkeren het Evangelie prediken.
12. Voor de prediking van de apostelen aanbaden alle volkeren, behalve de Joden, de schepselen.
13. Door de prediking van de apostelen omhelsde een ontelbare massa Joden en heidenen de christelijke leer.
14. Nochtans werd de christelijke godsdienst niet zonder tegenspraak opgericht. Gedurende driehonderd jaar werd deze godsdienst bestreden. Verschillende miljoenen christenen hebben hierbij omwille van de naam van Jezus alle mogelijke folteringen en zelfs de dood geleden.
15. De vernieling van de valse godsdiensten op het grootste gedeelte van de wereld is het schitterendste mirakel dat de Heilige Geest ooit door zijn apostelen gedaan heeft. Dit mirakel alleen is al voldoende om te bewijzen dat de christelijke godsdienst door God gegeven is.
16. Ook aan ons openbaart de Heilige Geest zichzelf, zij het op onzichtbare wijze. Hij stort de genaden in onze zielen om ze te heiligen.
17. Als we in staat van genade zijn, verblijft de Heilige Geest in ons. De heilige Paulus zegt dan ook dat wij tempels zijn van de Heilige Geest.
18. De Heilige Geest bestuurt de Kerk. Hij geeft haar de kracht om haar vijanden te weerstaan. Daarnaast beschermt Hij de Kerk tegen alle mogelijke dwalingen in haar leer.
19. Tevens geeft de Heilige Geest de Kerk ook nog de nodige gaven om haar te beschermen, zoals mirakels en voorspellingen.
20. Wij moeten dikwijls de Heilige Geest aanroepen omdat we zonder zijn hulp niks kunnen doen dat nuttig is voor onze zaligheid.
21. We moeten de doodzonde vermijden, die de Heilige Geest uit onze ziel te verdrijft, en ook de dagelijkse zonde, die Hem bedroeft.

Uitleg van de plaat

22. Deze plaat toont de eetzaal waar de apostelen en leerlingen samen met Onze-Lieve-Vrouw en verschillende andere heilige vrouwen biddend wachten op de komst van de Heilige Geest.
23. Voor de komst van de Heilige Geest waren de apostelen onwetend. Zij verstonden heel slecht wat Jezus hun probeerde te vertellen. Daarnaast waren ze ook angstig en zwak: ze vluchtten allemaal toen Jezus gevangen genomen werd. Door het ontvangen van de Heilige Geest werden ze plots verlicht. Ze verstaan de leer van Jezus, worden sterker en vrezen niets meer.

Feest van de Heilige Drie-eenheid, Joh 15:26 De haat van de wereld, Hand 2:1-4 Pinksteren, 1 Kor 3:16 Apollos en Paulus

LAFAPIE DEL.
J. GIHLLAUME

Negende artikel - Ik geloof in de heilige, katholieke Kerk

1. De heilige Kerk is de vereniging van alle gelovige christenen, die de ware leer van Christus belijden en gehoorzaam zijn aan de paus van Rome.
2. Iedereen die gedoopt is, die gelooft wat de Kerk voorhoudt en die zich toevertrouwt aan haar wettige herders, is een gelovige van de Kerk.
3. De paus is de plaatsvervanger van Christus, de opvolger van Petrus, het zichtbare hoofd en de leraar van de hele Kerk, de algemene vader van de herders en de gelovigen.
4. Christus stelde Petrus aan het hoofd van de Kerk. Petrus was de eerste paus.
5. Petrus vestigde zijn Stoel in Rome en stierf er de marteldood. De paus is, als bisschop van Rome, de opvolger van Petrus.
6. De wettige herders van de Kerk zijn, samen met de paus, de bisschoppen. Jezus Christus heeft hen opdracht gegeven zijn Kerk te onderwijzen en te besturen.
7. De bisschoppen zijn de opvolgers van de apostelen. Zij besturen de bisdommen onder toezicht van de paus.
8. De bisschoppen benoemen priesters als pastoors aan het hoofd van de parochies.
9. De leden van de Kerk zijn gedoopten die belijden wat de Kerk hen leert en zich toevertrouwen aan hun bisschop en aan hun heilige vader de paus.
10. Heidenen, ketters, schismatici, afvalligen en geëxcommuniceerden behoren niet tot de ware Kerk.
11. Een heiden is iemand die niet is gedoopt en de ware God niet kent.
12. Een ketter is iemand die zich christen noemt, maar hardnekkig een valse christelijke leer volgt.
13. Een schismaticus is iemand die is gedoopt en het geloof heeft ontvangen, maar die niet wil gehoorzaam zijn aan het zichtbare hoofd van de Kerk, de paus van Rome.
14. Een afvallige is iemand die het geloof in Christus heeft beleden, maar nadien heeft afgewezen.
15. Een geëxcommuniceerde is iemand die wegens een misdaad uitgesloten wordt uit de gemeenschap van de heilige Kerk.
16. Zondaars zijn leden van de Kerk, maar zij worden beschouwd als dode leden.
17. Niet tot de Kerk behoren is heel erg, want iemand die vrijwillig en door zijn eigen schuld buiten de Kerk is, kan niet zalig worden.

Kenmerken van de ware Kerk

18. Er is maar één ware Kerk, omdat Christus er maar één gesticht heeft.
19. De ware Kerk heeft vier kenmerken: ze is één, ze is heilig, ze is katholiek, en ze is apostolisch.
20. De ware Kerk is de Roomse Kerk, die zo heet omdat de bisschop van Rome, onze heilige vader de Paus, opvolger van Petrus, die in Rome stierf, aan haar hoofd staat.
21. De Kerk is één, omdat ze één hoofd heeft en over elk stuk van het geloof één en dezelfde leer volgt.
22. De Kerk is heilig, omdat alleen zij de sacramenten gebruikt die ons heilig maken. Door alle eeuwen heen heeft ze overvloedige vruchten van heiligheid voortgebracht.
23. De Kerk is katholiek, omdat ze zich richt tot alle volkeren en landen van de wereld.
24. De Kerk zal bestaan tot aan het einde van de wereld. Christus heeft beloofd dat ze alle vervolgingen zal overwinnen.
25. De Kerk is apostolisch, omdat de apostelen haar hebben opgebouwd, omdat ze de leer van de apostelen volgt, en omdat ze nogal altijd wordt bestuurd door de wettige opvolgers van de apostelen.

Verklaring van de prent

26. Bovenaan. Christus stelt Petrus aan als zichtbaar hoofd van de Kerk. Hij overhandigt hem de herdersstaf en geeft hem de zending de lammeren en de schapen te hoeden. Petrus krijgt daarmee alle herders en gelovigen onder zijn hoede, de ganse Kerk dus, die Jezus zijn schaapstal noemt.
27. Onderaan zien we

* de paus (Leo XIII), opvolger van Petrus, gekleed in wit gewaad, die de tiara op het hoofd draagt;
* naast de paus zien we de kardinalen, gekleed in rode gewaden;
* voor de paus zien we een aartsbisschop, met een gewaad van witte wol over de schouders, pallium genaamd;
* we zien ook een bisschop met staf en mijter, en prelaten en kloosterlingen;
* hogerop zien we priesters die de heilige communie toedienen, het Evangelie verkondigen, en een missionaris die de heidenen leert over Jezus Christus, met het kruisbeeld in de hand.

Mt 16:18 "De poorten van het dodenrijk zullen haar er niet onder krijgen." , Mt 28:20 "Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding van de wereld." , Joh 21:15-18 Petrus, de herder van de kudde

Negende artikel (vervolg) - Ik geloof in de gemeenschap van de heiligen

1. "Ik geloof in de gemeenschap van de heiligen": deze woorden betekenen dat de geestelijke goederen van de Kerk aan alle leden van de Kerk toebehoren, die verenigd zijn zoals de leden van een familie of de ledematen van een lichaam.
2. Net zoals in een familie alle goederen van iedereen zijn, zo behoren ook alle geestelijke goederen van de Kerk gelijkelijk toe aan alle leden.
3. In de context van dit artikel verstaan we onder "heiligen" niet enkel de heiligen in de hemel, maar ook alle gelovigen op aarde, omdat zij door het doopsel geheiligd zijn en tot heiligheid geroepen.
4. Dit zijn de geestelijke goederen van de Kerk: de verdiensten van Christus, van de heilige Maagd en van de heiligen; het heilig Misoffer; de gebeden en de goede werken.
5. De gemeenschap van de heiligen bestaat niet alleen tussen de gelovigen op aarde, maar ook tussen de triomferende, de strijdende en de lijdende Kerk.
6. De triomferende Kerk zijn de heiligen die met Christus zegevieren in de hemel.
7. De strijdende Kerk zijn de gelovigen die op aarde strijden tegen de vijanden van de zaligheid.
8. De lijdende Kerk zijn de gelovigen die in het vagevuur hun zondestraf uitboeten.
9. In het vagevuur bevinden zich de gelovigen die in staat van genade gestorven zijn, maar niet geheel van dagelijkse zonde ontdaan zijn. Daarom moeten zij lijden in het vagevuur om aan de goddelijke rechtvaardigheid te voldoen.
10. We mogen niet twijfelen aan het bestaan van het vagevuur. Jezus Christus zegt immmers in het Evangelie dat de zonde tegen de Heilige Geest noch op deze aarde, noch in de andere wereld zal vergeven worden. Daardoor weten we dat andere zonden na dit leven wel kunnen vergeven worden. Welnu, dit kan niet in de hemel zijn, want die is zonder zonde; evenmin in de hel, want daar is geen vergiffenis meer; deze zonden worden dus vergeven in het vagevuur.
11. Wij zijn in gemeenschap met de heiligen in de hemel. Daardoor kunnen wij hen aanroepen en kunnen zij ons door hun voorspraak helpen.
12. Wij zijn ook verbonden met de zielen in het vagevuur. Wij kunnen hen hieruit verlossen of hun straffen verlichten door te bidden en aan goede werken te doen, maar vooral door naar de Mis te gaan en door het verdienen van aflaten.
13. Dit zijn de gewone gebeden voor de zielen in het vagevuur: de zielenmis, het "De Profundis", en het schietgebed: "Dat de zielen van de overledenen door de barmhartigheid van God in vrede mogen rusten."
14. Doordat de gelovigen allemaal samen één gemeenschap vormen, heeft elk van hen het genot van de gebeden en de goede werken die in de hele Kerk gedaan worden.
15. Wij hebben niet allemaal een even groot deel van de geestelijke goederen van de Kerk. Ons deel staat in verhouding tot onze verdiensten.
16. Ook de zondaars delen in de geestelijke goederen van de Kerk en ontvangen daardoor de genade om zich te bekeren.
17. De volgende mensen delen echter niet in de geestelijke goederen van de Kerk: de ketters, de schismatici en de geëxcommuniceerden.
18. Geen heil buiten de Kerk: dit betekent dat de mensen die wetens en willens buiten de Kerk leven, onmogelijk zalig kunnen worden.

Verklaring van de prent

19. Op deze prent zien we de gemeenschap van de heiligen: de engelen en de heiligen in de hemel; de gelovigen op aarde; en de zielen in het vagevuur.
20. Bovenaan zien we de engelen en de heiligen die de drie personen van de Heilige Drievuldigheid aanbidden, en ten beste spreken voor de gelovigen op aarde.
21. In het midden zien we de gelovigen op aarde die de Heilige Mis bijwonen. Daar bidden zij voor mekaar en voor de zielen in het vagevuur.
22. Onderaan zien we de zielen in het vagevuur. Twee engelen storten verkwikkend water over hen uit; dit is een uitbeelding van de verzachting die het Heilig Misoffer aan hen geeft.
23. De zielen van het vagevuur zien God niet en lijden grote pijnen. Ze lijden niet allemaal evenveel, doch in verhouding tot de uitstaande schuld die ze aan de goddelijke rechtvaardigheid verschuldigd zijn. Volgens de heilige Thomas van Aquino overtreft nochtans de kleinste pijn in het vagevuur de allerergste pijn op aarde. Op 2 november viert de heilige Kerk de gedachtenis van de overledenen, dus van alle zielen in het vagevuur. We noemen daarom die dag "Allerzielen".

Allerzielen

Tiende artikel - Ik geloof in de vergeving van de zonden

1. *"Ik geloof in de vergeving van de zonden"* betekent dat Christus aan de Kerk de macht heeft gegeven om de zonden te vergeven.
2. Enkel God zelf heeft, door zijn natuur, de macht om zonden te vergeven. In het Oude Testament heeft Hij dat recht voor zichzelf voorbehouden.
3. Christus, die zelf God is, heeft dezelfde rechten als zijn Vader. Als Verlosser schenkt Hij vergeving waar Hij wil. Hij heeft verschillende keren van dit recht gebruik gemaakt. Het Evangelie vertelt het voorval van de genezing van de lamme en toont hiermee aan dat Jezus dit recht heeft. *Daar brachten ze een verlamde bij Hem, die op een bed lag. Bij het zien van hun vertrouwen zei Jezus tegen de verlamde: 'Wees maar gerust, vriend, uw zonden worden u vergeven.' Nu zeiden een paar schriftgeleerden onder elkaar: 'Die man lastert God.' Jezus wist wat voor gedachten ze koesterden. Hij zei: 'Waarom koestert u die boze gedachten? Want wat is eenvoudiger? Zeggen: uw zonden worden vergeven, of zeggen: sta op en loop? Maar opdat u weet dat de Mensenzoon bevoegd is om op aarde zonden te vergeven' – toen zei Hij tegen de verlamde: 'Sta op, pak uw bed op en ga naar huis.' En hij stond op en ging naar huis.*
4. Tijdens zijn leven heeft onze Zaligmaker, door zijn goedheid, deze macht ook aan Petrus gegeven. Op de dag van zijn verrijzenis gaf hij diezelfde macht ook aan zijn apostelen en door hen aan hun wettelijke opvolgers.
Jezus kwam in de streek van Caesarea van Filippus en vroeg zijn leerlingen: 'Wie is de Mensenzoon volgens de mensen?' Ze zeiden: 'Volgens sommigen Johannes de Doper, volgens anderen Elia, volgens weer anderen Jeremia of een van de profeten.' Hij zei hun: 'En jullie, wie ben Ik volgens jullie?' Simon Petrus antwoordde hem: 'U bent de Messias, de Zoon van de levende God.' Jezus gaf hem ten antwoord: 'Gelukkig ben jij, Simon Barjona; niet vlees en bloed hebben jou dat onthuld, maar mijn Vader in de hemel. Ik zeg jou: jij bent Petrus; op die steenrots zal Ik mijn kerk bouwen, en de poorten van het dodenrijk zullen haar er niet onder krijgen. Ik zal je de sleutels geven van het koninkrijk der hemelen, en wat je op aarde bindt zal ook in de hemel gebonden zijn, en wat je op aarde ontbindt zal ook in de hemel ontbonden zijn.' Toen verbood Hij de leerlingen om iemand te zeggen dat Hij de Messias was.
Op de avond van die eerste dag van de week waren de leerlingen bij elkaar. Hoewel de deur op slot was uit vrees voor de Joden, kwam Jezus. Ineens stond Hij in hun midden en zei: 'Vrede!' Na deze groet toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. Vreugde vervulde de leerlingen toen ze de Heer zagen. 'Vrede', zei Jezus nogmaals. 'Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik jullie.' Na deze woorden ademde Hij over hen. 'Ontvang de heilige Geest', zei Hij. 'Als jullie iemand zijn zonden vergeven, dan zijn ze ook vergeven; als jullie ze niet vergeven, dan blijven ze behouden.'
5. Die laatste woorden betekenen dat er geen enkele zonde bestaat, hoe zwaar ook, die door de Kerk niet vergeven kan worden. De Kerk heeft hierdoor ook de macht gekregen om de absolutie te weigeren aan de biechteling die niet goed voorbereid is. De door de Kerk vergeven zonden bestaan niet meer, ze zijn volledig vernietigd.
6. Buiten de ware Kerk kunnen de zonden niet vergeven worden, omdat men slechts zaligheid en de vergeving van de zonden in de ware Kerk kan bekomen.
7. De Kerk vergeeft de zonden door het sacrament van het doopsel en het sacrament van de verzoening.
8. De zonden worden ons niet vergeven omwille van onze eigen verdiensten, maar omdat Christus onze vergeving door zijn kruisdood bekomen heeft.
9. De apostelen hebben dit artikel in de geloofsbelijdenis opgenomen: 'Ik geloof in de vergeving van de zonde' om ons de grootheid van de goddelijke barmhartigheid te laten kennen en de zondaars aan te sporen hun vertrouwen op Hem te stellen.

Uitleg van de prent

10. Deze plaat toont de Zaligmaker die de heilige Petrus de sleutels overhandigt als een teken dat Hij hem de macht gaf om de zonden te vergeven of te behouden zoals aangegeven door de woorden van de heilige Matteüs.
11. De erfzonde wordt vergeven door het doopsel. De doodzonden begaan na het doopsel worden vergeven in de biecht of door het volmaakt berouw.

Joh 20:23 Verschijning aan de leerlingen, Mt 9:2-7 Weer in Kafarnaüm, Mt 16:13-20 Jezus, zoon van de levende God, Joh 20:19-23 Verschijning aan de leerlingen

Elfde artikel - Ik geloof in de verrijzenis van het lichaam

1. De woorden *"Ik geloof in de verrijzenis van het lichaam"* betekenen dat op het einde van de wereld ons lichaam zal herleven en zich voor altijd met onze ziel zal verenigen.
2. Het is zeker dat alle mensen zullen verrijzen, omdat de Kerk het ons leert in haar geloofsbelijdenis en omdat Christus het in het Evangelie heeft gezegd: Wees daar niet verwonderd over: er komt een uur waarop allen die in het graf liggen zijn stem zullen horen en eruit zullen komen; wie goed hebben gedaan zullen opstaan om te leven, wie kwaad hebben gedaan zullen opstaan om veroordeeld te worden.
3. Onze lichamen zullen verrijzen door de almacht van God, voor wie het even gemakkelijk is het leven te schenken, als het terug te geven.
4. Kijk maar naar de natuur: de aar ontstaat uit een gerotte graankorrel, en zo zal eens uit het bederf van het graf het verrezen lichaam opstaan.
5. Ons lichaam is verenigd met onze ziel in de goede of slechte werken die we doen, en zal daarom opnieuw met onze ziel verenigd worden om de beloning ervoor te genieten of de straf te ondergaan.
6. Niet iedereen zal in dezelfde toestand verrijzen. Rechtvaardigen zullen opstaan met verheerlijkte lichamen en zondaars met afgrijselijke lichamen.
7. De lichamen van de gelukzaligen zullen klaar, licht en vrij van lijden zijn, net als het verheerlijkte lichaam van Christus.
8. Onze lichamen zullen verrijzen op het einde van de wereld, onmiddellijk voor het algemeen oordeel, zoals het in deze evangelietekst te lezen staat:

Er was iemand ziek, een zekere Lazarus uit Betanië, het dorp van Maria en haar zuster, Marta. Maria is de vrouw die de Heer met balsem zalfde en zijn voeten met haar haren afdroogde; de zieke Lazarus was haar broer. De zusters stuurden Jezus de boodschap: 'Heer, hier is iemand ziek, iemand van wie U houdt.' Toen Jezus dit hoorde, zei Hij: 'Deze ziekte loopt niet uit op de dood, maar op de verheerlijking van God, want de Zoon van God moet erdoor verheerlijkt worden.'

Jezus hield veel van Marta, van haar zuster en van Lazarus. Jezus hoorde dus van zijn ziekte; toch bleef Hij nog twee dagen waar Hij was. Daarna pas zei Hij tegen zijn leerlingen: 'Kom, we gaan weer naar Judea.' 'Maar rabbi,' zeiden de leerlingen, 'onlangs nog probeerden de Joden U te stenigen, wilt U er nu alweer heen?' Jezus antwoordde: 'Een dag duurt toch twaalf uren? Zolang het dag is kan men zijn weg gaan zonder te struikelen, omdat men het licht van deze wereld ziet. Maar als men 's nachts zijn weg gaat zal men struikelen, omdat men dan het licht moet missen.' Na deze woorden deelde Hij hun mee: 'Onze vriend Lazarus is ingeslapen, maar Ik ga erheen om hem wakker te maken.' De leerlingen merkten op: 'Als hij slaapt, Heer, dan komt hij er weer bovenop.' Jezus had echter over zijn dood gesproken, terwijl zij dachten dat Hij de gewone slaap bedoelde. Daarom zei Jezus ronduit: 'Lazarus is gestorven. Toch ben Ik blij voor jullie, met het oog op jullie geloof, dat Ik niet ter plaatse was. Maar kom, laten we er nu heen gaan.' Toen zei Tomas, ook Didymus genaamd, tegen zijn medeleerlingen: 'Laten wij ook maar gaan, dan kunnen we samen met Hem sterven.'

Bij de aankomst van Jezus bleek Lazarus al vier dagen in het graf te liggen. Nu lag Betanië dichtbij Jeruzalem, op een afstand van ongeveer vijftien stadiën. Heel wat Joden waren dan ook naar Marta en Maria toe gekomen om hun medeleven te betuigen met het verlies van hun broer. Marta, die gehoord had dat Jezus op komst was, was Hem tegemoet gegaan; Maria was thuisgebleven. Marta zei tegen Jezus: 'Heer, als U hier geweest was, zou mijn broer nooit gestorven zijn. Maar ik weet zeker dat U ook nu nog alles aan God kunt vragen en dat Hij het U zal geven.' 'Je broer zal opstaan', verzekerde Jezus haar. 'Dat weet ik,' zei Marta, 'hij zal opstaan bij de opstanding op de laatste dag.' 'Ik ben de opstanding en het leven', zei Jezus. 'Wie in Mij gelooft mag dan wel sterven, toch zal hij leven; en iedereen die leeft en in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven. Geloof je dat?' 'Ja Heer,' antwoordde Marta, 'ik geloof vast dat U de Messias bent, de Zoon van God, degene die in de wereld komen zou.'

Verklaring van de prent

9. Op deze prent zien we de doden verrijzen. De natuur is in wanorde. De engelen blazen op de bazuinen en dagen de mensen voor het gerecht. De graven gaan open en de doden staan op uit het graf. We zien onderaan een koning die zijn kroon heeft behouden en een bisschop die zijn bisschoppelijke gewaden terugvindt.
10. Bovenaan schittert in de lucht het kruis, omringd door de hemelse geesten. De rechtvaardigen die het zien, worden erdoor getroost, en ze strekken vol vertrouwen de armen uit, maar de zondaars hebben schrik en roepen tot de bergen hen te verpletteren.

Job 5:28-29 De volmacht van de Zoon, Joh 11:1-27 De opwekking van Lazarus, 1 Tes 4:16-18, , Hand 1:11, , Lc 23:30

Twaalfde artikel - Ik geloof in het eeuwig leven

De Hemel

1. De laatste woorden van de geloofsbelijdenis luiden: "*Ik geloof in het eeuwig leven*". Dit wil zeggen dat er na dit aardse leven nog een ander bestaan zal zijn, hetzij gelukkig in de hemel, hetzij ongelukkig in de hel.
2. We weten dat er na dit leven een nieuw leven volgt omdat God ons dat zo geopenbaard heeft. Het hiernamaals is ook noodzakelijk voor het belonen van de goede mensen en het straffen van de slechten.
3. De hemel of het paradijs is de plaats waar enkel vreugde is, en waar de engelen en de heiligen God aanschouwen en met eeuwigdurend geluk overladen worden.
4. Mensen die sterven in staat van genade en geen goddelijke straffen meer te ondergaan hebben, gaan naar de hemel.
5. We weten dat de heiligen in de hemel God zien. Jezus, de Zaligmaker, heeft immers zelf gezegd: "*Gelukkig die zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien.*"
6. Het geluk van de hemel is zo totaal dat wij het met ons beperkt verstand niet kunnen begrijpen. Zo zegt de heilige Paulus: "*Wat geen oog heeft gezien, geen oor heeft gehoord, wat in geen mensenhart is opgekomen, dat heeft God bereid voor wie Hem liefhebben.*"
7. Volgens de kerkvaders is het eeuwig leven gelijktijdig de verlossing van alle tegenspoed en het bezit van alle goederen.
8. Wat betreft de tegenspoed is de bijbel duidelijk. Wij lezen immers in de Openbaring van Johannes: "*De gelukzaligen zullen nooit meer honger of dorst lijden, geen zonnesteek of woestijngloed zal hen treffen.*" Op een andere plaats staat ook geschreven: "*God zal alle tranen uit hun ogen wissen, en de dood zal niet meer bestaan; geen rouw, geen geween, geen smart zal er zijn, want al het oude is voorbij.*"
9. Wat betreft de goederen zal hun heerlijkheid overgroot zijn en zullen zij vreugde en plezier opwekken in alle mogelijke gedaantes. Momenteel kunnen wij echter niet de waarde van deze goederen begrijpen; zij kunnen zich niet aan onze geest openbaren.
10. Om hiervan te genieten moeten wij eerst binnentreden in de vreugde van de Heer. Dan zullen we ervan doordrongen en ondergedompeld worden. Al onze wensen zullen bewaarheid worden.
11. Hoewel alle heiligen in de hemel God kunnen aanschouwen, is hun geluk nochtans in verhouding tot hun verdiensten.
12. Op dit ogenblik zijn enkel de zielen van de overledenen in de hemel. Na de verrijzenis zullen ook hun lichamen volgen.
13. De gelukzaligen zullen God zelf voor eeuwig aanschouwen. Deze meest uitmuntende en wonderbaarste van alle gaven, zal hun de goddelijke natuur openbaren en hen in bezit stellen van echte en onherroepelijke zaligheid. Wij moeten dat zo vast geloven, dat de geloofsbelijdenis van de kerkvaders van Nicea het zelfs expliciet vermeldt: “Ik verwacht de verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven.”

Verklaring van de prent

14. Deze prent stelt ons de hemel voor. We zien in het midden de drie goddelijke personen in een driehoek op een glorietroon gezeten en omringd door engelen. Velen van hen spelen op diverse speeltuigen en anderen zwaaien met een wierookvat voor de drie goddelijke personen. Aan hun hoofd staat de heilige maagd Maria, hun koningin; zij zit aan de rechterkant van haar zoon, Jezus Christus. Ze zetelt op een troon die kleiner is dan die van God, maar toch hoger dan iedereen die niet aan God gelijk is.
15. Op de tweede rij bevinden zich rechts de heilige Johannes de Doper, Mozes, David, Abraham en andere heiligen van het Oude Testament. Links zien we de heilige Jozef, de heilige Petrus en de overige apostelen, een evangelist met een boek in de hand en verschillende heiligen van het Nieuwe Testament.
16. Op de derde rij zien we de andere heiligen waaronder de martelaren, zoals de heilige Stefanus, heilige bisschoppen, een heilige koning, heilige maagd-en-martelaressen zoals de heilige Cecilia en de heilige Catharina, alsook heilige vrouwen zoals de heilige Maria Magdalena.
17. De heilige Stefanus houdt een steen in de hand, omdat hij gestenigd werd.
18. De heilige Cecilia heeft een harp in de hand, omdat zij onder begeleiding van muziekinstrumenten Gods lof zong.
19. Aan de voeten van de heilige Catharina ligt een verbrijzeld rad, omdat men haar probeerde te radbraken, d.w.z. martelen door haar vast te binden op een rad vol met scherpe foltertuigen. Het rad brak echter toen men het in het in beweging wilde zetten.
20. De heilige Maria Magdalena heeft een kruik in de hand omdat zij het hoofd van Jezus, de Zaligmaker, waste met kostbare, geurige oliën.

Mt 5:8 Toespraak op de berg, 1 Kor 2:9 De wijsheid van God, Apk 7:16 De getekenden op aarde en de martelaren in de hemel, , Apk 21:4 De nieuwe hemel en de nieuwe aarde

Gr
Gu
G
H
O
N
T
EEUWIGHEID
ALTIJD !!!
NOOIT !!!
PEULOT

Twaalfde artikel (vervolg) - Ik geloof in het eeuwig leven

De hel

1. De hel is de plaats waar de verdoemden het eeuwig verlies van God betreuren, door het vuur gekweld worden en met de duivels pijn lijden zonder einde.
2. Wie in staat van doodzonde sterft, gaat naar de hel.
3. Het is zeker dat de pijn van de verdoemden eeuwig duurt. Jezus verklaart immers in het Evangelie dat bij het Laatste Oordeel de bozen veroordeeld zullen worden om in het eeuwig vuur te branden. Op een andere plaats herhaalt Onze-Lieve-Heer tot driemaal toe dat de worm die de verdoemden knaagt, niet sterven zal; en dat het vuur dat hen verbrandt, niet zal uitdoven.
4. Het ongeluk van de verdoemden is zo verschrikkelijk omdat God hen straft als God en dus met oneindige rechtvaardigheid.
5. Geen enkele verdoemde kan God aanschouwen. Daarnaast wordt ieder nog gestraft volgens de grootte van zijn zonden.
6. Als men dit aandachtig overweegt is niets efficiënter om de kwade driften te leren beheersen en niet meer te zondigen. Het boek Wijsheid van Jezus Sirach zegt ons dan ook: "*Denk bij al je woorden aan je levenseinde en je zult je leven lang niet zondigen.*"
7. Door het overwegen van de uitersten moet men al erg aan de zonde gehecht zijn om zijn christelijke plicht niet te beminnen. Daarnaast is het tegelijk een middel om ons verschijnen voor de Rechter te oefenen, die de rechtvaardigheid zelf is. Men zal Hem rekenschap moeten afleggen over alle werken en woorden, maar ook van de heimelijkste gedachten en de verdiende straf hiervoor ondergaan.

Uitleg van de plaat

8. Deze plaat tekent een beeld van het lijden dat men in de hel zal moeten verduren. Boven zien we de zeven openingen van de hel die aangeduid worden door de eerste letters van de zeven hoofdzonden:
* H voor hoogmoed
* Gi voor gierigheid
* O voor onkuisheid
* N voor nijd
* Gu voor gulzigheid
* Gr voor gramschap
* T voor traagheid

Hierdoor wordt aangegeven dat het vooral door de hoofdzonden is dat we in de hel gestort worden.
9. Boven elk van deze letters verbeeldt een dier de zonde waarover het gaat. Een pauw verbeeldt de hoogmoed; een pad de gierigheid; een bok de onkuisheid; een slang de nijd; een varken de gulzigheid; een leeuw de gramschap; en een schildpad de traagheid.
10. De algemene straf voor alle verdoemden is het alles verterende vuur. Daarnaast moet ieder nog lijden in overeenstemming met zijn eigen zonden.
11. Onder de letter H worden de hoogmoedigen tot aan de voeten van Satan gesleurd. Ze worden verplicht om voor hem neer te knielen omdat ze dit tijdens hun leven niet voor God wilden doen.
12. Onder de letter Gi ziet men de gierigaards met een geldbeurs aan hun hals. Deze herinnert hen eraan dat ze zo stom waren om de vergankelijke goederen van de wereld hoger te achten dan de eeuwige goederen.
13. Onder de letter O worden de zedenlozen verschrikkelijk gefolterd door de duivels of door wilde dieren verscheurd. Hiermee geeft men aan hoe wreed de duivels de verdoemden behandelen.
14. Onder de letter N worden de jaloersen omslingerd, gebeten en verscheurd door afgrijselijke slangen.
15. Onder de letters Gu worden de gulzigaards en dronkaards voor ondraagelijke honger en dorst verteerd, en gevoed met de gal van een draak en het gif van een adder. Zij worden eeuwig begoten met de wijn van Gods toorn. Een hellehond met wijd gapende muil stelt hun geweten voor. Het verwijt hen eeuwig hun vroegere gulzigheid en buitensporigheden.
16. Onder de letters Gr beledigen de grammoedigen en de op wraak belusten elkaar tot er onderlinge gevechten uitbreken.
17. Onder de letter T worden de luiaards door gloeiende prikkels aangemaand, door schorpioenen geprikt en voor eeuwig in de vuurkolk vastgenageld.
18. De overtreders van de tien geboden en de heiligschenners van de zeven sacramenten worden vertrappeld door een gedrocht met zeven koppen en tien horens. Zijn brandende adem verstikt hen allemaal.
19. Onder, links vertrappen paardmensen de ketters, zij die onrechtvaardige rechtsgedingen aangingen of door goddeloze boeken, kranten en weblogs de godsdienst bestreden.
20. In het midden van de hel staat een uurwerk waarvan de wijzer steeds hetzelfde uur aanduidt: eeuwigheid. Dit betekent dat de folteringen van de verdoemden altijd zal blijven duren. Wie eens de hel ingaat, komt er nooit meer uit.

Mt 13,50, , Js 66:24, Sir 7,36

SAUL, SAUL, WAAROM VERVOLGT GIJ MIJ ?

De Genade

1. De genade is een bovennatuurlijk geschenk van God. God schenkt ons de genade niet omdat we die zelf hebben verdiend, maar door de verdienste van Jezus Christus. We kunnen de genade gebruiken om tot rechtvaardiging te komen.
2. De genade is een geschenk van God omdat Hij ze ons geeft uit loutere goedheid en zonder dat Hij daartoe verplicht is. De genade is bovennatuurlijk omdat ze de krachten van onze natuur overtreft en omdat we haar op eigen kracht niet kunnen bekomen. Wij hebben de genade niet verdiend, maar God schenkt ze ons door de verdienste van Jezus Christus, die voor ons op het kruis is gestorven. God geeft ons de genade niet om ons geluk op aarde te verzekeren, maar opdat we ze zouden gebruiken om het geluk in de hemel te verdienen.
3. Naast het bovennatuurlijke geschenk van de genade schenkt God ons ook natuurlijke gaven, zoals lichamelijke, geestelijke en emotionele gezondheid of rijkdom.
4. Die natuurlijke gaven kunnen bijdragen tot onze rechtvaardiging, maar zijn niet voldoende om ons naar de hemel te leiden. Alleen door de genade worden we het eeuwig leven waardig.
5. De genade is het kostbaarste wat we kunnen krijgen, omdat ze door het bloed van Christus is betaald en omdat ze voor ons de hemel verdient.
6. Er zijn twee soorten genade: de heiligmakende genade en de genade van bijstand.

De heiligmakende genade

7. De heiligmakende genade maakt ons van zondaars rechtvaardigen, kinderen van God, erfgenamen van de hemel.
8. Deze genade wordt ook habituele genade genoemd, omdat ze in ons blijft, zelfs wanneer onze wil niets verricht, bijvoorbeeld wanneer we slapen. Een ziel die de heiligmakende genade bezit, is in een bovennatuurlijke staat die we staat van genade noemen.
9. In staat van genade houden we van God, en houdt God van ons. Christus leert ons dat met deze woorden: *als iemand Mij liefheeft, zal Hij mijn woord ter harte nemen; dan zal mijn Vader hem liefhebben en zullen We bij hem ons verblijf gaan houden.*
10. In staat van genade is het minste dat we doen om God te behagen, verdienstelijk voor de hemel.
11. We kunnen de heiligmakende genade laten groeien door de sacramenten, maar we verminderen haar door onze lauwheid en door dagelijkse zonden. We verliezen de heiligmakende genade door de doodzonde.

De genade van bijstand

12. Met de genade van bijstand helpt God ons het goede te doen en het kwade te vermijden.
13. God helpt ons door ons verstand te verlichten en door onze wil tot het goede aan te sporen.
14. God helpt ons ook met zichtbare middelen, zoals preken, goede voorbeelden, mirakels, enz.
15. We hebben de hulp van de genade echt nodig, want zonder die hulp kunnen we de rechtvaardiging niet bereiken. Christus gaf immers te kennen dat we los van Hem niets kunnen.
16. God wil dat iedereen de rechtvaardiging bereikt en schenkt dus aan iedereen, zelfs aan zondaars en ongelovigen, genoeg genade om gerechtvaardigd te worden.
17. God schenkt ons minstens de genade van het gebed en daarmee kunnen alle andere genaden verkregen worden.
18. Als God ons de genade van bijstand schenkt, mogen we er niet tegen ingaan, maar moeten we er trouw aan meewerken.

Verklaring van de prent

19. Wie heel trouw meewerkte aan de genade, is Paulus, rechts boven op deze prent. *Hij was op weg en naderde Damascus al, toen hem plotseling een hemels licht omstraalde. Hij viel op de grond en hoorde een stem tegen hem zeggen: 'Saul, Saul, waarom vervolg je Mij?' Hij zei: 'Wie bent U dan, Heer?' Deze antwoordde: 'Ik ben Jezus die jij vervolgt. Kom, sta op en ga de stad binnen. Daar zal je gezegd worden wat je doen moet.'*
20. Bovenaan links zit Jezus op de rand van de waterput van Jacob en zegt aan de Samaritaanse vrouw: *Als u de gave van God kende, als u wist wie het is die tegen u zegt: geef Mij te drinken, dan had u Hem erom gevraagd en Hij had u levend water gegeven.* Die gave Gods, die alles in de wereld overtreft, is niets anders dan de genade.
21. De ziel in staat van genade wordt in het midden van de prent verbeeld als een maagd die het kleed van de onschuld draagt en een lelie in de hand houdt. Ze richt haar blik naar de hemel en draagt de Heilige Geest in haar hart, zoals Paulus het ons voorhoudt: *U weet het: uw lichaam is een tempel van de heilige Geest die in u woont.*
22. De ziel in staat van doodzonde wordt onderaan verbeeld als een maagd gekleed in rouwgewaden. Ze is gehuld in duisternis en geketend door de duivel, die als heer en meester in haar hart regeert.

Joh 14:23, Joh 15:5, Hand 9:3-6, Joh 4:10, 1 Kor 6:19

LE BAPTEME

De sacramenten in het algemeen – Het Doopsel

1. Een sacrament is een door Christus ingesteld uitwendig teken waardoor we een bijzondere genade verkrijgen.
2. De sacramenten zijn uitwendige tekenen omdat zij zichtbaar verwijzen naar de onzichtbare genade die ze ons geven.
3. Er zijn zeven sacramenten: het doopsel, het vormsel, de eucharistie, de biecht, de ziekenzalving, het wijdingssacrament en het huwelijk.
4. De sacramenten heiligen ons op twee manieren: sommige sacramenten doen ons overgaan van de dood in de zonde naar het leven in de genade; andere vermeerderen de heiligmakende genade die we reeds hadden.
5. De sacramenten die ons doen overgaan van de dood in de zonde naar het leven in de genade zijn het doopsel en de biecht. Men noemt deze de sacramenten van de doden.
6. De sacramenten die de heiligmakende genade vermeerderen zijn het vormsel, de eucharistie, de ziekenzalving, het wijdingssacrament en het huwelijk.
7. De sacramenten brengen genade voort uit zichzelf, door de kracht van de instelling en de verdiensten van Jezus Christus. Zij geven die genade aan alle mensen die ze waardig ontvangen.
8. De persoon die een sacrament onwaardig ontvangt, begaat de zonde van een heiligschennis, omdat hij iets schendt dat heilig is.
9. Er zijn enkele sacramenten die men slechts éénmaal kan ontvangen: het doopsel, het vormsel en het wijdingssacrament. Dit is omdat ze een onuitwisbaar geestelijk merkteken op de ziel aanbrengen.
10. Deze merktekenen onderscheiden ons van de mensen die deze drie sacramenten niet ontvangen hebben, en wijden ons op een bijzondere wijze aan God toe.

Het doopsel

11. Het doopsel is een sacrament dat ons zuivert van de erfzonde en ons kinderen maakt van God en de kerk.
12. De mensen die reeds tot de jaren van verstand gekomen zijn en dan - mits voldaan te hebben aan de nodige vereisten – het doopsel ontvangen, verkrijgen daarbij eveneens vergiffenis voor alle zonden die ze tot dan toe mochten bedreven hebben.
13. De ouders zijn verplicht een kind zo snel mogelijk na de geboorte te laten dopen. Alle uitstel is gevaarlijk: stel dat het kindje zou sterven zonder doopsel, dan wordt het voor eeuwig uit de hemel uitgesloten.
14. Als het doopsel met water onmogelijk is, kan het vervangen worden: 1° door de marteldood, die men het "doopsel van bloed" noemt; 2° door het oprechte verlangen om het doopsel te ontvangen, gekoppeld aan een volmaakt berouw. Dit noemt men het "doopsel door begeerte"
15. Normaal gezien moet de priester dopen, maar in tijden van nood mag en moet iedereen dat doen.
16. Om te dopen, moet eenzelfde persoon water gieten over het hoofd van de dopeling, terwijl hij zegt: "Ik doop u in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest."
17. De gedoopte belooft om de katholieke leer vast te zullen geloven en belijden en goed en christelijk te leven.

Uitleg van de prent

18. Het doopsel van Christus, dat in het midden van de prent wordt afgebeeld, geeft duidelijk aan welke de uitwerkingen van het doopsel zijn. *Toen Jezus gedoopt was, kwam Hij meteen uit het water. En zie, daar opende zich de hemel voor Hem en Hij zag de Geest van God als een duif neerdalen en op Hem neerkomen. Er kwam een stem uit de hemel, die zei: 'Dit is mijn geliefde Zoon, in wie Ik vreugde vind.'* Door het doopsel worden wij kinderen van God; de Heilige Geest komt in ons hart met zijn genade en wij worden zo erfgenamen van het rijk van de hemel.
19. Onderaan zien we een priester die een kind doopt. Het witte doopkleed dat een engel vasthoudt en waarmee de gedoopte bekleed wordt, staan symbool voor de ziel van de gedoopte die bekleed wordt met genade en zuiverheid, zoals een kleed dat haar in de ogen van God bevallig en aangenaam maakt.
20. Een kind dat onmiddellijk na het doopsel overlijdt, gaat recht naar de hemel. Dat zien we in de rechterbovenhoek van de prent waar een kind dat vlak na het doopsel gestorven is, door een engel in de hemel binnengedragen wordt.
21. Het doopsel is absoluut noodzakelijk; kinderen die niet gedoopt zijn, kunnen niet zalig worden. Linksboven op de prent zien we de ziel van een kind dat zonder doopsel gestorven is en ronddoolt op een onbekende plaats waar zij voor eeuwig van het hemels geluk beroofd is.
22. Het doopsel met water van Johannes de Doper was geen sacrament maar slechts een voorafbeelding ervan. Het symboliseerde dat de mens tot innerlijke bekering bereid was.

Mt 3:16-17

De sacramenten - Het allerheiligste sacrament

1. Het allerheiligste sacrament is een sacrament door Jezus ingesteld waarbij Hij zelf aanwezig is, verborgen onder de gedaanten van brood en wijn.
2. Hij heeft dit sacrament ingesteld:
* om steeds dicht bij ons te kunnen zijn,
* om zich aan God als offergave te kunnen blijven aanbieden,
* om het voedsel voor onze ziel te worden.

De heilige communie

3. Christus stelde het allerheiligste sacrament in door zelf de woorden van de consecratie "*Dit is mijn lichaam; dit is Mijn bloed*" uit te spreken over het brood en de wijn. Hij voegde er nog aan toe "*doe dit tot mijn gedachtenis.*"
4. Door deze woorden: "*Dit is mijn lichaam; dit is mijn bloed*" veranderde de almachtige Christus het brood in zijn lichaam en de wijn in zijn bloed. Onze Zaligmaker voegde er nog aan toe: "*doe dit tot mijn gedachtenis*" om aan de apostelen en priesters de macht te geven ook het brood in zijn lichaam en de wijn in zijn bloed te veranderen.
5. Deze verandering gebeurt tijdens de Heilige Mis wanneer de priester over het brood en de wijn de consecratiewoorden uitspreekt.
6. Communiceren is Jezus in het heilig sacrament ontvangen.
7. Er zijn twee voorwaarden om waardig te kunnen communiceren, één voor de ziel en één voor het lichaam.
8. De voorwaarde voor de ziel om te communie te kunnen gaan is vrij te zijn van doodzonde.
9. Als men in staat van doodzonde is, moet men een goede biecht spreken voor men te communie kan gaan.
10. In staat van doodzonde te communie gaan is, zoals Judas, de grote zonde van heiligschennis bedrijven.
11. Voor men te communie gaat moet men een ware godsvrucht opwekken door bijvoorbeeld de tot de communie voorbereidende akten te lezen.
12. De voorwaarde voor het lichaam om te communie te kunnen gaan is nuchter zijn sinds middernacht en uiterlijk ingetogen zijn.
13. Na de communie moet men Jezus, die men dan in het hart meedraagt, aanbidden, danken, zich aan Hem opofferen en om de nodige genade smeken. Dit noemen we de dankzegging.
14. De dankzegging na de communie is een belangrijke taak:
* omdat het hoogst onbetamelijk zou zijn ons met vreemde zaken bezig te houden en Jezus die in ons tegenwoordig is geen hulde te bewijzen,
* het is daarnaast ook de meest geschikte tijd om ons met onze Zaligmaker te onderhouden en zijn genaden te bekomen.

De heilige Mis

15. De mis is het offer van het Nieuwe Verbond waarbij het lichaam en bloed van Christus aan God de Vader wordt opgeofferd.
16. Jezus heeft het heilig offer van de Mis ingesteld om zijn heilig Kruisoffer onder ons ons voor te stellen en te bewaren.
17. De wijze van offeren is echter verschillend. Aan het kruis heeft Christus zich zichtbaar en op bloedige wijze opgeofferd. In de Heilige Mis doet hij dit op onbloedige wijze en onder de gedaante van brood en wijn.
18. Het heilige offer van de Mis kan alleen aan God opgedragen worden omdat het offer een daad van aanbidding is die alleen God toekomt.

Uitleg van de plaat

19. We zien in het midden Christus die tijdens het laatste avondmaal in Jeruzalem het allerheiligste sacrament instelt, aan de vooravond van zijn lijden. Boven, links zien we Judas die zich na een onwaardige communie uit wanhoop om het leven brengt.
20. Onder deelt een priester tijdens de Heilige Mis de communie uit aan de gelovigen.
21. De heilige communie is de geestelijke spijs van onze ziel. Dat wordt op deze plaat boven rechts voorgesteld door de profeet Elia. Een Engel geeft hem een in de as gebraden brood met een kruik water en zegt: *"Sta op en eet; anders gaat de reis uw krachten te boven."* Elia stond op, at en dronk. Door dit voedsel gesterkt ging hij veertig dagen en nachten tot aan de berg Horeb. Het brood van Elia is een voorafbeelding van het allerheiligste sacrament dat ons versterkt, helpt om ons leven heilig te leiden en ons leidt naar het eeuwig geluk in de hemel.
22. Onze Moeder, de heilige Kerk moedigt ons aan om vaak het Misoffer bij te wonen en veelvuldig te communie te gaan. Zo ontvangen we de grote genaden die ons sterken op onze pelgrimstocht naar het hemels vaderland.

Lc 22:19-20, 1 Kon 19:7

WIJSHEID
INZICHT
RAAD
STERKTE
KENNIS
VROOMHEID
ONTZAG VOOR GOD

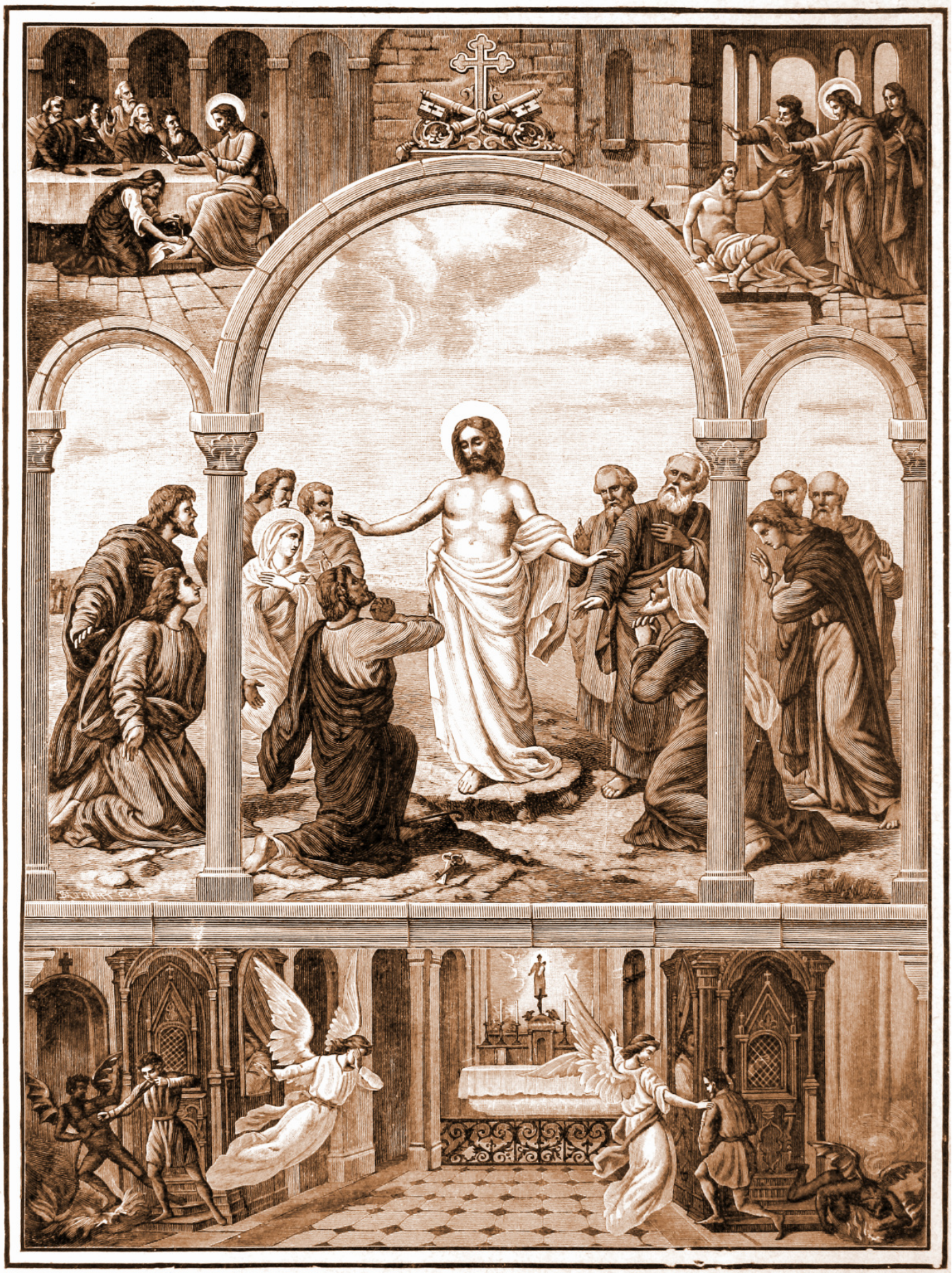
De sacramenten - Het vormsel

1. Het vormsel is een sacrament dat iemand die gedoopt is kan ontvangen om van de Heilige Geest kracht te ondervinden in de belijdenis van het geloof.
2. De Heilige Geest schenkt zeven gaven: wijsheid, inzicht, raad, sterkte, kennis, vroomheid en ontzag voor God.
3. De wijsheid is een gave die ons respect bijbrengt voor de godsdienstige zaken, zoals het gebed, het woord van God en de sacramenten.
4. Het inzicht is een gave die onze geest laat nadenken over de mysteries van het geloof.
5. De raad is een gave waarmee we kunnen herkennen met welke keuzes we God eren en onze rechtvaardiging bewerkstelligen.
6. De sterkte is een gave die ons help onze plichten na te komen, ondanks alle mogelijke hindernissen.
7. De kennis is een gave die ons leidt wanneer we proberen Gods wil te begrijpen.
8. De vroomheid is een gave die ons aanspoort om onze geestelijke plichten trouw te vervullen en God te beminnen met een kinderlijke liefde.
9. Het ontzag voor God is een gave die ons eerbied en liefde voor God inboezemt, maar ons ook doet vrezen Hem te vergrammen.
10. Het vormsel wordt toegediend door de bisschop, als wettige opvolger van de apostelen.
11. De bisschop dient het vormsel toe door handoplegging en zalving met heilig chrisma, onder het uitspreken van de heilige woorden.
12. Heilig chrisma is een mengsel van olijfolie en balsem en wordt op Witte Donderdag door de bisschop gewijd.
13. Olie is zacht, krachtig en overvloedig, net als de genade die de Heilige Geest over de vormeling uitstort.
14. Balsem verspreidt voor iedereen een aangename geur, en de vormeling kan, net als Christus, voor iedereen een stichtend voorbeeld worden.
15. Balsem is een welriekend sap dat uit sommige bomen vloeit.
16. De bisschop zalft het voorhoofd van de vormeling met het teken van het kruis. Hij maakt daarmee duidelijk dat een christen zich nooit mag schamen over het kruis, maar zijn geloof in de Gekruisigde zonder vrees moet belijden.
17. De bisschop geeft ook een lichte kaakslag om duidelijk te maken dat we moeten bereid zijn voor Christus en voor het geloof alle vervolgingen te verdragen.
18. Om het vormsel waardig te ontvangen, moet de vormeling gedoopt zijn, behoorlijk onderwezen en vrij van doodzonde.
19. De gevormde is nog meer dan voordien verplicht te leven als een waar christen.
20. Het vormsel is niet strikt noodzakelijk voor iemands rechtvaardiging, maar het is zonde het vormsel niet te ontvangen uit nalatigheid of uit onverschilligheid.

Verklaring van de prent

21. Bovenaan links bevecht een soldaat een draak met zeven koppen. Het vormsel geeft ons de nodige kracht om de zeven hoofdzonden te bestrijden.
22. Rechts bovenaan zien we een jongen die voor een heidense rechter is gedaagd, die wil dat de jongen zijn geloof ontkent. De jongen verklaart echter dat hij christen is, zoals zijn moeder het hem heeft geleerd. Hiermee wordt duidelijk gemaakt dat we door het vormsel de kracht krijgen om ons geloof ondanks vervolgingen te belijden.
23. Het hoofdtafereel van de prent stelt Petrus en Johannes voor, die het vormsel geven aan de gelovigen van Samaria. Ze leggen hen de handen op, zodat ze de Heilige Geest ontvangen. Rechts van Petrus staat een man met een geldbeurs in de hand. Het is Simon, die als tovenaar optrad, die de apostelen vraagt hem hun macht te verkopen, zodat ook hij de Heilige Geest zou kunnen geven. Petrus wijst hem streng terecht omdat hij met geld de gave van God wil kopen.
24. De Heilige Geest is op deze prent afgebeeld als een duif die boven de vormelingen vliegt en zijn gaven uitstort.
25. Alvorens de bisschop het sacrament aan de vormelingen toedient, bidt hij: Almachtige God, Vader van onze Heer Jezus Christus, Gij hebt uw dienaren herboven doen worden uit het water en de Heilige Geest en bevrijd uit de macht van de zonde. Wij bidden U: zend over hen de Heilige Geest, de Trooster, schenk hen de geest van wijsheid en verstand, de geest van inzicht en sterkte, de geest van kennis, van ontzag en liefde voor uw naam. Door Christus onze Heer.

Hand 8:14-24 Afroeping van de Heilige Geest over de gelovigen van Samaria

De sacramenten - De biecht

De biecht

1. De biecht is het sacrament waarmee de zonden vergeven worden die na het doopsel begaan zijn.
2. Men ontvangt het sacrament wanneer de priester de absolutie geeft.
3. De absolutie is een soort vonnis dat de priester uitspreekt in de naam van Christus en waarmee de zonden vergeven worden, op voorwaarde dat de biechteling daartoe goed voorbereid is.
4. Vergiffenis van zonden in de absolutie kan slechts geschonken worden wanneer aan drie voorwaarden voldaan is: er is berouw, de zonden zijn beleden en de penitentie wordt uitgevoerd.

Berouw

5. Berouw betekent dat men oprecht spijt heeft over zijn zonden, deze verfoeit en dat men het vaste voornemen maakt om zijn leven te beteren.
6. We onderscheiden twee soorten van berouw: het volmaakt en het onvolmaakt berouw.
7. Het berouw is volmaakt wanneer men de zonde verfoeit vanuit het besef dat God oneindig goed is en dat de mens beseft dat hij Gods vertrouwen beschaamd heeft.
8. Als het berouw volmaakt is en men heeft de wil om te biechten, dan krijgt men vergiffenis voor de doodzonden.
9. Het berouw is onvolmaakt wanneer we de zonde enkel maar verfoeien om van God gunsten te verkrijgen, vanwege de gruwel zelf van de zonde, of uit vrees voor de hel of de goddelijke straffen.

De belijdenis van de zonden

10. We belijden onze zonden aan de priester om er door de absolutie vergiffenis voor te krijgen.
11. Christus heeft de belijdenis van de zonden voorgeschreven toen Hij aan de priesters de macht schonk om ze te vergeven. Daarom moet de priester de zonden kennen om te weten of hij ze kan vergeven of niet.
12. We moeten al onze doodzonden biechten, met hun aantal en de eventuele omstandigheden die de zwaarte ervan kunnen beïnvloeden in positieve of negatieve zin.
13. Onze dagelijkse zonden hoeven we niet te biechten, maar het kan toch heel nuttig zijn.

De penitentie en de aflaten

14. De penitentie dient om de breuk te herstellen die de zonde tot stand gebracht heeft tussen God en de zondige mens. Zij is tevens het herstel van de schade die de zondaar aan zijn naaste heeft toegebracht.
15. Wij zijn verplicht om de penitentie uit te voeren, zelfs nadat we de absolutie hebben ontvangen. Hoewel de absolutie de eeuwige straf kwijtscheldt, bevrijdt ze ons nochtans niet van de tijdelijke straffen die we tijdens of na dit leven nog moeten ondergaan.
16. We mogen bijna alle aflaten verdienen om de zielen in het vagevuur te bevrijden. Dit vroom gebruik wordt door de kerk ten sterkste aanbevolen.

Uitleg van de prent

17. Het belangrijkse onderwerp van deze prent is Jezus die verscheen aan zijn apostelen in het Cenakel op de dag van zijn verrijzenis. *"Ontvang de heilige Geest", zei Hij. "Als jullie iemand zijn zonden vergeven, dan zijn ze ook vergeven; als jullie ze niet vergeven, dan blijven ze behouden."* Zo stelde Jezus het Sacrament van de biecht in en gaf Hij aan bisschoppen en priesters de macht om de zonden te vergeven.
18. Christus heeft tijdens zijn leven meermaals zonden vergeven. Rechts bovenaan de prent zien we hoe de mensen een lamme tot bij Jezus brachten om hem te genezen. *Hij tegen de man: "Uw zonden zijn u vergeven." De schriftgeleerden en farizeeën hadden hun bedenkingen. "Wat is dat voor iemand," zeiden ze, "die zo godslasterlijk spreekt?" Jezus doorzag hun bezwaren en gaf hun een weerwoord: "Wat hebt u voor bezwaar? Wat is eenvoudiger? Zeggen: "Uw zonden zijn u vergeven", of zeggen: "Sta op en loop"? Maar opdat u weet dat de Mensenzoon bevoegd is om op aarde zonden te vergeven", zei Hij, nu tegen de verlamde: "Ik zeg u, sta op, pak uw bed op en ga naar huis." En meteen stond hij op en ging naar huis.*
19. Onderaan rechts op de prent zien we een biechteling die zijn zonden gebiecht heeft en de absolutie verkregen. Zijn engelbewaarder toont hem de hemel en de duivel wordt door de absolutie uit zijn hart verdreven.
20. Linksboven zien we een beeld van volmaakt berouw in de persoon van Maria Magdalena. Deze vrouw had een zeer slecht leven geleid en kwam al wenend haar zonden belijden en vergiffenis vragen aan de voeten van Jezus de Verlosser. Christus, die toen aanlag aan tafel bij Simon de farizeeër, verklaarde dat aan Maria Magdalena vele zonden vergeven waren, omdat ze veel liefde had. Hij zei haar: *"Uw zonden zijn vergeven. Ga in vrede."*

Joh 20:22-23, Lc 5:17-26, Lc 7:48-50

De sacramenten - Het heilig oliesel

1. Het heilig oliesel is een sacrament door Christus ingesteld, waardoor aan zieken genade wordt verleend voor de genezing van hun ziel en lichaam.
2. We weten zeker dat Christus dit sacrament zelf ingesteld heeft vanwege deze tekst van het Concilie van Trente: "*Vervloekt zij degene die beweert dat het Heilig Oliesel geen echt, door Christus ingesteld sacrament is.*"
3. Het heilig oliesel wordt toegediend door bisschoppen en priesters.
4. De priester die het heilig oliesel toedient, zalft met heilige olie de ogen, oren, neus, mond, handen en voeten van de zieke en smeekt God om hem de zonden te vergeven die hij met zijn zintuigen bedreven heeft.
5. Het heilig oliesel vergeeft de dagelijkse zonden en ook de doodzonden indien de zieke niet meer kan biechten. Het geeft sterkte in lijden en bekoring en vooral tijdens de doodstrijd. Het helpt zieken om te genezen, als het God belieft.
6. Wat bedoelen we met "*het heilig oliesel vergeeft de zonden*" ?

* Het sacrament wist alle zonden uit die de zieke vergeten is of niet meer kan biechten;
* Het bevrijdt de zieke van de overblijfselen van de zonde, met name een rusteloos geweten, de doodsangst en van alle onvolmaaktheden die in de ziel achterblijven nadat ze van de zonde gezuiverd is.

7. Zieken worden vooral blootgesteld aan deze bekoringen:

* De overmoed waarmee ze stoutmoedig vertrouwen op Gods barmhartigheid;
* De wanhoop waardoor ze omwille van hun zonden gaan twijfelen aan Gods genade.

8. Het heilig oliesel sterkt de zieke tegen deze bekoringen. Het schenkt hem een geest van boetvaardigheid bij het besef van de begane zonden en sterkt het vertrouwen in Gods barmhartigheid.
9. Het heilig oliesel helpt zieken om heilig te sterven:

* Het vermeerdert de heiligmakende genade in hen;
* Het geeft hen de moed die nodig is om hun leven aan God te offeren.

10. Het heilig oliesel verzacht de pijn van een zieke en helpt hem om weer gezond te worden, indien dit nog mogelijk is.
11. We mogen niet tot het laatste moment te wachten om het heilig oliesel toe te dienen. Zo zouden we immers het risico lopen dat de zieke zonder het sacrament ontvangen te hebben, komt te overlijden en er dus niet de vruchten van zou kunnen ontvangen.
12. Vooraleer het heilig oliesel te ontvangen, moet de zieke biechten als hij in staat van doodzonde verkeert. Als hij niet meer kan biechten, moet hij zich innerlijk berouwen over zijn zonden en de absolutie wensen.
13. Terwijl de zieke het laatste sacrament ontvangt, moet hij aan God vergiffenis vragen voor alle zonden die hij met zijn zintuigen bedreven heeft, hopen op Gods barmhartigheid en nederig zijn leven aan God offeren.
14. Na het ontvangen van het heilig oliesel moet de zieke regelmatig de oefeningen van geloof, hoop en liefde overwegen, het kruisbeeld aanschouwen en godsvruchtig de namen van Jezus, Maria en Jozef aanroepen.
15. We moeten zieken aansporen om het heilig oliesel te ontvangen; dat is trouwens de grootste dienst die we hen kunnen bewijzen, aangezien hun zaligheid er dikwijls vanaf hangt. Als we dit zelf niet kunnen doen, moeten we een herder van de parochie op de hoogte brengen van de situatie waarin de zieke zich bevindt.
16. Als de zieke op sterven ligt, moeten de aanwezigen de gebeden der stervenden lezen en de zieke besprenkelen met gewijd water. We weten immers dat dit de kracht heeft om de duivel te verdrijven.
17. Het heilig oliesel mag meerdere malen toegediend worden, maar slechts éénmaal voor dezelfde ziekte.
18. Het heilig oliesel mag en moet toegediend worden aan iedereen die tot de jaren van verstand gekomen is en ernstig ziek is.

Uitleg van de prent

19. Op deze prent zien we een zieke die het heilig oliesel toegediend krijgt. Bovenaan is een engel die een brede wimpel vasthoudt met daarop de woorden die de Heilige Jakobus aan de eerste gelovigen schreef: "*Is iemand van u ziek? Laat hij de oudsten van de gemeente roepen; zij moeten een gebed over hem uitspreken en hem met olie zalven in de naam van de Heer. En het gelovige gebed zal de zieke redden en de Heer zal hem oprichten. En als hij zonden heeft begaan, zal het hem vergeven worden.*" Een andere engel toont met de ene hand de hemel en houdt met de andere hand een kroon vast.
20. Toen de Heilige Martinus op sterven lag, draaide hij plots zijn ogen opzij en riep: "Wat doet gij daar, wreed beest?" Dat wreed beest was de duivel die een laatste poging waagde om de heilige man naar de hel te sleuren. Gelukkig genoeg had de dienaar van God het heilig oliesel ontvangen. Door dit sacrament heeft Christus de zieke gesterkt in zijn lijden en bekoringen en vooral in zijn doodstrijd. Vraag vaak de genade om niet te moeten sterven zonder het heilig oliesel ontvangen te hebben.

Jak 5,14-15

De sacramenten - het priesterschap

1. Het priesterschap is een sacrament waardoor de bedienaars van de heilige Kerk de macht en de genade ontvangen om hun ambt behoorlijk uit te oefenen.
2. Het ambt van de priester omvat het opdragen van de heilige Mis, het toedienen van de sacramenten en de verkondiging van het woord van God.
3. De macht voor de uitoefening van dit ambt komt van Christus. Hij gaf ze aan de apostelen en Hij gaf hen het recht die macht met anderen te delen.
4. Slechts wie door God geroepen is en aan de nodige vereisten voldoet, ontvangt het priesterschap.
5. Ouders hebben niet het recht hun kinderen te beletten of te dwingen de heilige wijdingen te ontvangen. Ze zijn verplicht hen de vrijheid te geven het beroep te kiezen waartoe God hen bestemt.
6. De gelovigen moeten de priesters eerbiedigen als Gods bedienaars en als hun herders, aan wie ze eerbied en gehoorzaamheid verschuldigd zijn.

Diakonaat

7. Het hoofdtafereel van deze prent stelt Petrus voor, die de zeven eerste diakens wijdt. Het diakonaat werd ingesteld om een concrete nood te lenigen. De apostelen kregen het moeilijk hun ambt behoorlijk uit te oefenen omdat er steeds meer christenen kwamen. Daarom lieten ze de bijeengekomen gelovigen zeven diakens kiezen om ze te belasten met het uitdelen van de aalmoezen. *Ze droegen hen voor aan de apostelen, en die legden hun na gebed de handen op.*
8. De macht om kerkelijke ambten te bekleden komt rechtstreeks van de apostelen, door onafgebroken opvolging van bisschoppen, en zal in de Kerk bestaan tot het einde van de wereld.

Bisschopsambt

9. Het bisschopsambt is geen orde, maar is de volheid van het wijdingssacrament. Het geeft de macht om alle sacramenten toe te dienen, inclusief het vormsel en het wijdingssacrament.
10. Alleen de bisschop kan het wijdingssacrament toedienen.
11. Er zijn in de Kerk zeven verschillende orden: vier lagere orden en drie hogere orden.

Lagere orden

12. De vier lagere orden zijn: het ostiariaat, het lectoraat, het exorcisaat en het acolytaat.
13. Het ostiariaat is het ambt van portier. We zien bovenaan links op de prent een bisschop het ostiariaat toedienen. Hij laat de geestelijke de sleutels van de kerk aanraken en spreekt de woorden uit waarmee hij hem de bewaring van de sleutels toevertrouwd.
14. Het lectoraat geeft de macht om in de kerk het uit het Oude en het Nieuwe Testament voor te lezen. Eveneens bovenaan links op de prent zien we een bisschop het lectoraat toedienen. Hij laat de geestelijke het missaal aanraken en spreekt de woorden uit waarmee dit voorrecht wordt toegekend.
15. Het exorcisaat geeft de macht om duivels uit het lichaam van bezetenen te verdrijven. We zien bovenaan rechts op de prent een bisschop het exorcisaat toedienen. Hij laat de geestelijke het boek aanraken van duivelsbezweringen en geeft de macht om bezetenen de handen op te leggen.
16. Het acolytaat geeft de macht om de heilige Mis te dienen. Eveneens bovenaan rechts op de prent zien we een bisschop het acolytaat toedienen. Hij laat de geestelijke de kandelaar, de kaars en de ampulletjes aanraken en staat toe de kaarsen in de kerk aan te steken en tijdens de heilige Mis de wijn en het water aan te bieden.

Hogere orden

17. Onderaan links op de prent dient de bisschop het subdiakonaat toe en geeft de macht om, samen met de diaken, de preister aan het altaar bij te staan en het epistel te zingen. Hij laat de geestelijke de kelk, de pateen en het lectionarium aanraken en staat hem toe in de kerk voor te lezen. De subdiaken verbindt zich tot het celibaat en tot het dagelijks bidden van het getijdengebed.
18. Onderaan rechts op de prent dient de bisschop het diaconaat toe en geeft de macht om de priester in de heilige Mis terzijde te staan, het evangelie te zingen, te preken en te dopen. Hij legt de geestelijke de handen op en zegt: Ontvang de Heilige Geest, om de kracht te bezitten aan de duivel en zijn bekoringen te weerstaan.
19. Onderaan in het midden op de prent dient de bisschop het priesterschap toe en geeft de macht om de heilige Mis op te dragen, te preken en de sacramenten toe te dienen. Samen met alle aanwezige priesters legt hij de geestelijke de handen op, zalft zijn handen met de heilige olie, laat hem de kelk met wijn en de pateen met daarop een hostie aanraken en zegt: Ontvang de macht om de heilige Mis op te dragen voor de levenden en de gestorvenen.
20. Door meer dan vierhonderdduizend priesters wordt elke dag over de hele wereld de heilige Mis opgedragen.

Hand 6:1-6 Keuze van de diakens

De sacramenten - het huwelijk

1. Het huwelijk is een sacrament waardoor man en vrouw wettig verbonden worden en genade ontvangen om de huwelijksverpichtingen goed te vervullen.
2. God zelf heeft het huwelijk bij de schepping ingesteld. Christus heeft het tot de waardigheid van sacrament verheven.
3. Het heiligste huwelijk dat ooit aangegaan werd, is dat tussen de heilige Jozef en de heilige maagd Maria.
4. Om een geldig huwelijk te sluiten, moet voldaan zijn aan de volgende voorwaarden:

* er mogen geen huwelijksbeletsels bestaan die het huwelijk nietig maken;
* het huwelijk moet aangegaan worden voor de eigen pastoor of een ander daartoe gemachtigd priester in het bijzijn van minstens twee getuigen.

5. Er zijn twee soorten huwelijksbeletsels: enerzijds huwelijksbeletsels die het huwelijk ongeldig maken en anderzijds huwelijksbeletsels die het ongeoorloofd maken.
6. Het meest voorkomende huwelijksbeletsel dat een huwelijk ongeldig maakt, is dat van de bloedverwantschap tot en met de vierde graad. Ook de geestelijke verwantschap valt hieronder: een peter of meter kan dus niet huwen met zijn doopkind, noch met diens ouders.
7. Enkele weken voor het huwelijk wordt er in de parochie gebeden voor het koppel. Dit noemen we "de roepen". De kerk doet dit om eventuele huwelijksbeletsels tijdig aan het licht te brengen.
8. Wanneer de situatie hierom vraagt, kan de kerk in bepaalde gevallen dispensatie verlenen voor huwelijksbeletsels.
9. Men moet zich voorbereiden op het huwelijk door van jongsaf aan al een deugdzaam en zuiver leven te leiden en slechts na toestemming van de ouders met een verkering te beginnen. Men moet Gods genade vragen in het gebed en door het ontvangen van de heilige sacramenten.
10. Trouwen in staat van doodzonde is een heiligschennis die Gods vloek zal uitroepen over de families.
11. Het huwelijk bestaat niet tussen gedoopten die het alleen voor de staat zijn aangegaan. Zij leven in permanente staat van doodzonde en zijn onwaardig om de sacramenten te ontvangen of een kerkelijke begrafenis te krijgen.
12. De gehuwden moeten met elkaar leven in trouw en eenheid; zij moeten hun kinderen gemeenschappelijk opvoeden in deugd en godsvrucht.
13. Het huwelijk wordt slechts ontbonden door de dood. Christus heeft immers zelf gezegd: *"Wat God verbonden heeft, moet de mens niet scheiden."*
14. De sterkste band bestaat er tussen ouders en de kinderen die geboren werden uit de wettige en ware echtgenote. De apostel Paulus prijst deze band zo hoog dat hij zegt: *"De vrouw zal gered worden door haar moederschap"*. Deze woorden staan vooral in verband met de godvruchtige opvoeding van de kinderen, want hij voegt er dadelijk aan toe: *"...als zij standhoudt in geloof en liefde en heilige bezonnenheid."*
15. Nochtans is het nog beter om in onthouding te leven dan te trouwen, omdat de zuiverheid die men zo onderhoudt, behoort tot één van de drie zgn. "evangelische raden" (gehoorzaamheid, kuisheid en armoede) en veel genade doet verkrijgen.
16. Ouders die hun kinderen verhinderen om hun roeping tot het kloosterleven na te streven, als zij hiertoe door God geroepen zijn, begaan een zware fout en dragen zware schuld voor het ongeluk van hun kinderen.

Verklaring van de prent

17. In het midden van de prent zien we de heilige Jozef die in de tempel van Jeruzalem voor de hogepriester het huwelijk aangaat met de heilige maagd Maria. De bloeiende lelie die de heilige Jozef in de hand houdt, doet denken aan de manier waarop hij gekozen werd om echtgenoot te worden van de heilige maagd. Toen Maria oud genoeg was om te trouwen riep de hogepriester alle jongelingen uit het huis van David tezamen die met haar wilden trouwen. Hij gaf aan allen een gewijd stokje en zei dat ze daarop hun naam moesten schrijven. Hij legde vervolgens alle stokjes op het altaar en smeekte God om zijn wil kenbaar te maken. Toen hij de stokjes terugnam, was waren er aan dat van heilige Jozef blaadjes en bloemen gegroeid. Links op de prent zien we een jongeling die droevig zijn stokje brak toen bleek dat hij niet gekozen was.
18. Bovenaan links zien we de jonge Tobias en Sara die zich met vurig gebed voorbereiden op het huwelijk. We zien de engel Rafaël die de duivel verjaagt die de eerste zeven echtgenoten van Sara gedood had omdat zij op slechte wijze het huwelijk wilden aangaan. Tobias en Sara namen nu echter het besluit om God trouw te dienen, en kregen daardoor bescherming van de engel.
19. Onderaan zien we hoe een priester een kerkelijk huwelijk inzegent.
20. Bovenaan rechts zien we Adam en Eva. God had Eva geschapen uit de rib van Adam. Hij zegende hen met de woorden: *"Wees vruchtbaar en word talrijk"*
21. God schenkt zijn rijkste zegen aan het huisgezin dat 's morgens en 's avonds tot Hem bidt en zijn geboden onderhoudt.

Mc 10:9, 1 Tim 2:15, Tob 8:1-8, Gen 1:28

De geboden van God in het algemeen

1. Om zalig te worden is het niet voldoende om de door God geopenbaarde waarheden te geloven. We moeten ook de geboden van God en van de heilige Kerk onderhouden.
2. Er zijn tien geboden van God.
3. God verkondigde zijn geboden op de berg Sinaï op de vijftigste dag na het vertrek van de Israelieten uit Egypte.
4. Dit zijn de tien geboden zoals God die aan Mozes gaf: *'Ik ben de Heer uw God. U zult geen andere goden hebben ten koste van Mij. U zult geen beelden maken. Buig u niet voor hen neer en bewijs hun geen goddelijke eer. U zult de naam van de Heer uw God niet lichtvaardig gebruiken. Denk aan de sabbat; die moet voor u heilig zijn. Eer uw vader en uw moeder. Dan zult u lang leven op de grond die de Heer uw God u schenkt. U zult niet doden. U zult geen echtbreuk plegen. U zult niet stelen. U zult niet vals getuigen tegen uw naaste. U zult uw zinnen niet zetten op de vrouw van uw naaste U zult uw zinnen niet zetten op het huis van uw naaste, niet op zijn slaaf, zijn slavin, zijn rund of zijn ezel, op niets wat hem toebehoort.'*
5. God schreef de tien geboden op twee stenen tafels. Op de eerste stonden de drie geboden die onze plichten tegenover God voorstellen. Op de tweede stonden de zeven andere die handelen over onze plichten tegenover onszelf en de naaste.
6. De drie eerste gaan over onze plichten tegenover God. Het eerste gebiedt ons God te aanbidden, het tweede om zijn naam te eerbiedigen en het derde om de dag te vieren die aan Hem opgedragen is.
7. De zeven laatste gaan over onze plichten tegenover de naaste. Het vierde gebiedt ons om onze ouders te eren en de zes andere om de naaste geen nadeel te berokkenen, noch in zijn persoon, zijn goederen of zijn eer.
8. God heeft deze geboden al van het begin van de wereld in het hart van de mensen gedrukt. Op de berg Sinaï heeft Hij ze opnieuw afgekondigd omdat de mensen ze vergeten waren door de gevolgen van de erfzonde, de onwetendheid en de driften.
9. De geboden zijn universeel en gelden zowel voor christenen als Israelieten. Christus heeft dat op deze wijze verklaard: "Wilt gij het leven ingaan, onderhoud dan de geboden."
10. Dat bevestigt Hij dan ook in deze parabel : *"Daar kwam een wetgeleerde naar Hem toe om Hem op de proef te stellen. 'Rabbi,' zei hij, 'wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwig leven?' Hij zei tegen hem: 'Wat staat er in de wet geschreven? Hoe leest u dat?' Hij gaf ten antwoord: 'U zult de Heer uw God liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel, met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als uzelf.' Hij zei tegen hem: 'Juist geantwoord! Doe dat en u zult leven.' Maar hij wilde zich rechtvaardigen en vroeg aan Jezus: 'Ja maar, wie is mijn naaste?' Jezus nam weer het woord en zei: 'Op reis van Jeruzalem naar Jericho viel iemand in handen van rovers. Ze schudden hem uit, mishandelden hem en lieten hem halfdood achter. Toevallig kwam er een priester langs die weg; hij zag hem, maar liep in een boog om hem heen. Ook een Leviet die voorbijkwam en hem zag, liep in een boog om hem heen. Toen kwam er een Samaritaan langs die op reis was; hij zag hem en was ten diepste met hem begaan. Hij ging naar hem toe, goot olie en wijn op zijn wonden en verbond ze. Toen zette hij hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een herberg, waar hij hem verder verzorgde. De volgende ochtend haalde hij twee denariën tevoorschijn en gaf ze aan de waard. "Zorg voor hem," zei hij, "en als u nog meer kosten moet maken, zal ik ze u op mijn terugreis vergoeden." Wie van die drie is naar uw mening de naaste geweest van de man die in handen van de rovers was gevallen?' Hij zei: 'Hij die hem barmhartigheid heeft bewezen.' Jezus zei tegen hem: 'Doe dan voortaan net als hij.'"*
11. Wij zijn verplicht de geboden te onderhouden omdat God als onze opperste meester recht heeft op onze gehoorzaamheid. Met Gods genade is het trouwens makkelijk om ze te onderhouden.

Uitleg van de prent

12. Op deze prent zien we hoe Mozes de twee stenen tafels met Gods geboden ontvangt. Terwijl God zijn geboden aan Mozes geeft, overdekt een zwarte wolk de berg Sinaï; het dondert en bliksemt en het volk hoort een aanhoudend luid trompetgeschal. Daarmee wil God zijn volk aansporen om de wet te onderhouden.

Ex 20:2-17 De tien geboden, Lc 10:25-37 De barmhartige Samaritaan

INRI

De geboden - Eerste gebod van God - Boven al bemin één God

1. In het eerste gebod wordt ons opgedragen om één enkele God te erkennen, aanbidden en dienen.
2. Die plichten vervullen we door het beoefenen van de drie goddelijke deugden: geloof, hoop en liefde.

Over de aanbidding die enkel God toekomt

3. God aanbidden betekent zich volledig onderwerpen aan zijn heerschappij en Hem alle inwendige en uitwendige eer betonen.
4. We betonen inwendige eer voor God, wanneer we bij onszelf de oefeningen van geloof, hoop en liefde overwegen, zonder ze luidop op te zeggen.
5. We betonen God uitwendige eer als we in onze woorden of daden blijk geven van de religieuze motieven die ons bezielen.
6. Waarom moeten we God uitwendige eer betonen?
* Omdat ons lichaam en onze ziel Hem toebehoort,
* Omdat de uitwendige eer de inwendige openbaar maakt en voedt.

7. We betonen God openbare eer door hem in christelijke bijeenkomsten te aanbidden.
8. Wij moeten God openbare eer betonen omdat we verplicht zijn getuigenis van ons geloof af te leggen en aan de naaste te laten zien dat we echte dienaars van God zijn.
9. Wij bewijzen God uitwendige en openbare eer door kruistekens te maken, te knielen, luidop gebeden op te zeggen, in geestelijke gezangen, door het bijwonen van de Heilige Mis en andere kerkdiensten.
10. We moeten vooral tot God bidden 's morgens en 's avonds, wanneer we de kerk binnenstappen, tijdens kerkdiensten en bij het ontvangen van de sacramenten.
11. Niet alleen individuele personen maar ook de burgerlijke maatschappij moet God aanbidden, omdat Hij de opperste heer is van samenlevingen zowel als individuen.
12. We mogen niets anders aanbidden dan God omdat alleen Hij de opperste Heer is van alle schepselen.
13. We aanbidden Jezus Christus, aangezien Hij God is, samen met de Vader en de Heilige Geest.

Over de verering van de heiligen

14. We aanbidden heiligen niet, maar vereren hen en roepen hen aan als vrienden en dienaars van God.
15. De eer die wij aan heiligen bewijzen bestaat erin:
* dat wij hen vereren voor de glorie die zij in de hemel genieten,
* dat we hen aanroepen,
* dat we hun voorbeeld navolgen.

16. Het verschil tussen het gebed tot God en het gebed tot de heiligen is dat we God erkennen als de gever van het goed, terwijl we de heiligen slechts aanroepen als voorsprekers, die bij God met ons en voor ons bidden.
17. De eredienst die wij een heilige betonen wordt *Dulia* geheten. Deze is te onderscheiden van de aanbidding die enkel God toekomt. Deze noemen we *Latria*.
18. Aan de heilige Maagd zijn we een bijzondere eredienst verschuldigd omdat zij ver boven alle andere heiligen verheven is. Deze noemen we *Hyperdalia*.
19. De verering voor Onze-Lieve-Vrouw is heel bijzonder om verschillende redenen:
* Zij is de moeder van God;
* Christus heeft haar op het kruis als onze moeder aangeduid.
* Zij is de koningin van de hemel en het volmaakste van alle schepselen.

20. Als we een ware devotie voor Maria willen bezitten, moeten we haar met een kinderlijke liefde beminnen, met een vast vertrouwen aanroepen en haar deugden navolgen, in het bijzonder de nederigheid en de zuiverheid.
21. Het is nuttig om een kruisbeeld en andere vrome beelden te hebben. Dat is een middel bij uitstek om onze eerbied en liefde voor de godsdienst te tonen.

Uitleg van de prent

22. Op deze prent zien we mensen van alle leeftijden en standen, mannen en vrouwen, die God nederig aanbidden en aanschouwen. De Heer opent zijn armen en ziet met welbehagen op hen neer. Zo toont Hij met welke goedheid Hij onze eerbetuigingen en nederige smeekbedes ontvangt.
23. Bovenaan links zien we de heilige Maagd omringd door engelen. Rechts zien we de heilige Jozef en verschillende andere heiligen.
24. Om God te eren moeten we vooral de drie goddelijke deugden beoefenen. Hiertoe is het nuttig om vaak de oefeningen van geloof, hoop en liefde te overwegen.
25. Wanneer we bekoord worden door het kwade, is het raadzaam om de namen van Jezus, Maria en Jozef te aanroepen. Maak er een gewoonte van!
26. Onze patroonheilige verdient speciale aandacht. We moeten hem meer nog dan andere heiligen vereren.

De geboden - Eerste gebod van God (vervolg) - Bovenal bemin één God

1. We zondigen tegen het eerste gebod:
* door afgoderij;
* door goddeloosheid;
* door bijgelovigheid

2. Afgoderij is het bewijzen van goddelijke eer aan gewone, niet-goddelijke schepselen.

3. We zondigen in de goddeloosheid:
* als we heilige zaken onteren;
* als we spotten met de godsdienst of haar bedienaars;
* Als we met regelmaat onze godsdienstige plichten niet volbrengen.

4. Het onteren van heilige zaken is een zware zonde die we ook heiligschennis noemen. Het bestaat in drie vormen: van personen, van plaatsen en van dingen.

5. We maken ons schuldig aan heiligschennis op personen als we met kwade bedoelingen een aan God toegewijd persoon slecht behandelen.

6. Heiligschennis op plaatsen bedrijven we wanneer we een aan God toegewijde plaats onteren.

7. Heiligschennis op dingen betekent dat we een aan God toegewijde zaak onteren. Bijvoorbeeld: de sacramenten, de gewijde vaten (bv. kelk, monstrans,…), de heilige schrift, de relikwieën en de beelden van de heiligen.

8. We zondigen in de bijgelovigheid als we voor het verwerven van bepaalde kennis of om het verkrijgen van bepaalde gunsten, voorwerpen gebruiken, of handelingen stellen die hiertoe geen enkele kracht hebben, noch vanuit de natuur ervan, noch van God, noch vanuit een bepaling van de heilige Kerk.

9. De voornaamste vormen van bijgelovigheid zijn: tovenarij, beheksing en het geloof in voortekenen.

10. Tovenarij is het verkrijgen van iets wonderbaarlijks met de hulp van de duivel.

11. Beheksing is het benadelen van mensen of dieren met de macht van de duivel.

12. Geloof hechten aan voortekenen noemen we bijgelovigheid wanneer we uit willekeurige zaken een voorteken zien voor iets goed of kwaad dat in de toekomst zal plaatsvinden. Voorbeelden van dergelijk bijgeloof is de mening dat er geluks- of ongeluksdagen zouden bestaan of dat, als er ergens 13 mensen aan tafel zitten, één van hen spoedig zal sterven.

13. We zondigen met name in deze gevallen tegen de bijgelovigheid: als we geloof hechten aan kaartleggers, als we naar waarzeggeres luisteren of als we wichelaars raadplegen.

14. Het gebruik van wijwater en andere gewijde zaken is nochtans geen bijgelovigheid. Deze dingen verkrijgen een bijzondere kracht door het gebed dat erover uitgesproken is, in overeenstemming met de richtlijnen van de katholieke Kerk hieromtrent.

15. In het evangelie lezen we hoe Jezus verkopers uit de tempel jaagt, omdat ze een heilige plaats onteren: "*Het was kort voor het joodse Pasen. Jezus begaf zich naar Jeruzalem en zag daar hoe men in de tempel runderen, schapen en duiven stond te verkopen en geld zat te wisselen. Hij knoopte touwen aaneen tot een zweep en joeg ze allemaal de tempel uit, schapen en runderen erbij. De tafels van de wisselaars gooide Hij met geld en al omver. En tegen de duivenverkopers zei Hij: 'Weg ermee! Maak van het huis van mijn Vader geen markt!' Zijn leerlingen beseften dat er geschreven staat: De ijver voor uw huis zal Mij verteren.*"

Uitleg van de prent

16. Deze prent stelt de Israëlieten voor die in de woestijn het gouden kalf aanbaden. Terwijl Mozes op de berg sprak met God, verveelde het volk zich en smeekten ze de hogepriester Aäron om hun een gouden kalf te maken dat ze konden aanbidden. Aäron vervulde hun wens en ze knielden voor de afgod neer en vereerden hem met gebeden en dansen. Mozes kwam intussen van de berg af met de twee stenen tafels waarop de Wet geschreven stond. Toen hij zag wat er gebeurd was, werd hij kwaad, wierp ze op de grond en verbrijzelde ze.

17. Onderaan links zien we Heliodorus, de oppergeneraal van het leger van Seleucus, de koning van Syrië. Deze wilde de schat van de tempel van Jeruzalem roven. Op het ogenblik dat hij deze heiligschennende daad wilde stellen, zag hij een vreselijke ruiter die zich op hem wierp en hem vertrappelde. Terzelfdertijd kwamen twee jonge en goed uitgeruste mannen op hem af en onderwierpen hem aan een vreselijke marteling. Heliodorus verloor het bewustzijn en bezweek roemloos.

18. Saul maakte zich schuldig aan bijgelovigheid toen hij bij de waarzegster Endor te rade ging. Onderaan rechts zien we deze koning met achter hem de waarzegster. Hij vraagt haar om de profeet Samuel te doen verschijnen die een tijdje daarvoor reeds overleden was. Saul meent dat God hem hierdoor de bijzondere genade schenkt om Samuel te zien. Deze kondigt hem aan dat hij de volgende dag zal sterven in de slag met de Filistijnen.

19. Enkel God die alles weet, is in staat om de toekomst te kennen. Daarom is het een grote schande om zijn gezworen vijand, de duivel, daarover te raadplegen. Deze is immers ook maar een schepsel dat geen kennis over de toekomst heeft.

Job 2, 13-17, Ex 32:19-20 Het stierenkalf, 2 Mak 3:22-28 De tempelschat bedreigd, 1 Sam 28:3-25 Saul bezoekt een geestenbezweerster

Tweede gebod van God - Zweer niet ijdel, vloek noch spot

1. Het tweede gebod gebiedt ons om de naam van God de eer te bewijzen die Hem toekomt. Het gebiedt ons tevens om onze beloften na te komen.
2. Met dit gebod verbiedt God ons:
* een valse eed af te lggen en daarbij God tot getuige te nemen (d.i. ijdel te zweren);
* te vloeken;
* verwensingen te uiten;
* beloften te breken.
3. Een eed afleggen of zweren is God tot getuige nemen van wat we zeggen of beloven.
4. Zweren kunnen we doen op drie manieren:
* door bepaalde woorden uit te spreken, zoals "ik doe eed" of "ik zweer";
* door bepaalde handelingen uit te voeren, bv. de hand opheffen;
* door schriftelijk iets onder ede te verklaren.
5. We zweren niet noodzakelijk door de woorden uit te spreken, maar enkel als we hierbij met opzet God tot getuige nemen van onze uitspraak of belofte.
6. Als we zweren op zaken die tot de schepping behoren, nemen we impliciet ook God tot getuige, omdat hij deze dingen geschapen heeft. Het zweren op de hemel of de donder is derhalve hetzelfde als zweren tot God.
7. IJdel zweren betekent concreet:
* zweren tegen de waarheid;
* zweren wanneer dat niet nodig is;
* zweren iets slecht te doen.
8. Zweren tegen de waarheid is onder eed iets verklaren waarvan we weten dat het onjuist is of onder eed iets beloven wanneer we niet van plan zijn om het ook uit te voeren.
9. Zweren tegen de waarheid is steeds een zware zonde. We noemen deze meineed. We begaan steeds een doodzonde als we ons met opzet aan meineed schuldig maken.
10. Meineed is een doodzonde omdat we God ernstig beledigen door Hem als getuige van een leugen of onwaarheid te nemen.
11. Als we ook maar enigszins twijfelen aan iets, mogen we er geen eed over afleggen. Als we de waarheid niet kunnen achterhalen, mogen we er ook niet over zweren, omdat we dan het risico lopen om meineed te plegen.
12. Als we niet het risico willen lopen om deze zonde te begaan, is het best om in het geheel niet te zweren, noch op ons geloof, noch op ons geweten, noch op de waarheid, noch op eender welke andere manier.
13. Eed doen zonder noodzaak is zweren zonder daartoe verplicht te zijn of zweren over onbelangrijke dingen.
14. Zweren zonder noodzaak is een zonde omdat het getuigt van weinig respect om God tot getuige te nemen van iets dat niet belangrijk is.
15. Het is toegelaten om te zweren in zwaarwichtige materies, bv. voor een rechtbank.
16. In dat geval moeten we zweren met diepe eerbied en met het doel om God te vereren, die zelf de Waarheid is.
17. Als we iets onder ede hebben beloofd, zijn we dubbel verplicht om het uit te voeren. Ten eerste moeten we de belofte volbrengen omdat het rechtvaardig is en ten tweede moeten we ze volbrengen uit godsdienstige overwegingen.

Uitleg van de prent

18. Het belangrijkste onderwerp van deze prent is de valse getuigenis van de heilige Petrus. Deze apostel was het huis van de hogepriester Kajafas binnengedrongen toen Jezus werd voorgeleid. Toen hij zich op de voorplaats had gezet om zich te verwarmen, herkende de dienstmeid hem, en riep uit: "Deze was ook met Jezus van Nazareth." Petrus zwoer toen dat hij die man niet kende.
19. Onderaan rechts zien we Jakob en Esau. Esau was eens vermoeid van de jacht teruggekeerd en had zijn broer gesmeekt voor het bord linzensoep, dat die voor zichzelf had klargemaakt. Jakob vond dat prima, op voorwaarde dat Esau hem onder eed beloofde zijn eerstgeboorterecht af te staan. Esau hefte zijn hand op en zwoer zonder noodzaak. Daarmee verloor hij zijn eerstgeboorterecht.
20. Onderaan links zien we zeven mannen die gekruisigd werden onder de regering van koning David, omdat ze de eed van Saul hadden geschonden. Toen Jozua het land van Kanaän in bezit had genomen, had hij de inwoners van Gibeon gezworen hen geen kwaad te zullen doen. Maar Saul had mensen van Gibeon gedood en daarom strafte God deze meineed met een driejarige hongersnood. David vroeg de Gibeonieten hoe hij het leed kon goedmaken dat hen aangedaan was. Zij eisten dat Saul zeven van zijn kinderen zou uitleveren. David voldeed hun wens en kruisigde de kinderen op een berg om zo Gods wraak te milderen.
21. Als we mensen horen vloeken of God belasteren en we kunnen hen dat niet beletten, moeten we toch minstens antwoorden: "Geloofd zij Jezus Christus". Het verdient aanbeveling om dergelijke tekens van vroomheid te stellen. Zo kunnen we aan God eerherstel geven.

Job 18:17 Jezus gevangengenomen en verhoord, Gen 25:29-34 Jakob en Esau, 2 Sam 21:1-9 Het lot van de nakomelingen van Saul

Tweede gebod van God (vervolg) - Zweer niet ijdel, vloek noch spot

1. Iemand die gezworen heeft om een slecht werk te verrichten, is niet verplicht om deze belofte te houden. Hij zou immers de zaak verergeren door een bijkomende zonde te stellen.
2. Herodes bedreef deze zonde toen hij Johannes de Doper liet onthoofden. We lezen in het evangelie van Marcus: *"Koning Herodes hoorde over Hem, want zijn naam was bekend geworden, en ze zeiden: 'Johannes de Doper is uit de doden opgewekt. Daarom zijn die krachten in Hem werkzaam.' Maar anderen zeiden: 'Het is Elia', en weer anderen: 'Het is een profeet als andere profeten.' Toen Herodes dat hoorde, zei hij: 'Die Johannes, die ik heb laten onthoofden, is uit de doden opgewekt.' Want zelf had Herodes Johannes laten arresteren en in de gevangenis laten zetten vanwege Herodias, de vrouw van zijn broer Filippus, omdat hij haar getrouwd had. Want Johannes had tegen Herodes gezegd: 'Het is u niet geoorloofd de vrouw van uw broer te bezitten.' Herodias was daarom op hem gebeten en wilde hem uit de weg ruimen, maar ze had daartoe niet de macht. Want Herodes had ontzag voor Johannes, in het besef dat deze een rechtvaardige en heilige man was, en hij nam hem in bescherming. Als hij naar hem luisterde, raakte hij steeds in verlegenheid, en toch hoorde hij hem graag. Er kwam een gunstige dag toen Herodes op zijn verjaardag een feestmaal gaf voor zijn hofhouding, de legerleiding en de hoge heren van Galilea. De dochter van hem en Herodias kwam binnen en met haar dans deed ze Herodes en zijn gasten een groot genoegen. De koning zei tegen het meisje: 'Vraag me wat je maar wilt, ik zal het je geven.' En hij deed er zelfs een eed op: 'Wat je me ook vraagt, ik zal het je geven, al was het de helft van mijn koninkrijk.' Ze ging weg en zei tegen haar moeder: 'Wat moet ik vragen?' Die zei: 'Het hoofd van Johannes de Doper.' Haastig ging ze recht op de koning af en vroeg: 'Ik wil dat u mij terstond op een schotel het hoofd van Johannes de Doper geeft.' De koning werd bedroefd, maar vanwege zijn eed en omwille van zijn gasten wilde hij het haar niet weigeren. Meteen stuurde de koning iemand van zijn lijfwacht en gaf het bevel om het hoofd van Johannes te brengen. Die ging weg en onthoofdde hem in de gevangenis. Hij bracht zijn hoofd op een schotel en gaf het aan het meisje, en het meisje gaf het aan haar moeder. Toen zijn leerlingen het hoorden, kwamen ze zijn lijk halen en legden het in een graf."*
3. We maken ons schuldig aan godslastering ("blasfemie") wanneer we aan God of zijn heiligen iets oneerbaar toeschrijven; wanneer we iets van hen loochenen; wanneer we hen bespotten.
4. Er zijn twee soorten godslastering: eenvoudige en ketterse.
5. Eenvoudige blasfemie is wanneer we oneerbaar woord aan God richten, zonder evenwel iets te zeggen dat afbreuk doet aan de geloofswaarheden, bv. "verdoeme" (= vervloekt, vermaledijd) of het spottend uitspreken van Gods naam bv. "Jezus!" (ook varianten zoals "Dju", "Geez", "Jeetje",…).
6. Wanneer we voor "verdoeme" (of varianten zoals "verdomme", "verdomd", "doeme", "verdorie",…) het woord "god" plaatsen en dit in boosheid of verachting uitspreken, is dit voor God uiterst lasterlijk. Het is alsof men zegt: "Moge Gods naam vervloekt zijn!". Dit is een afgrijselijke godslastering.
7. Onder ketterse blasfemie verstaan we een godslastering die niet alleen een verachting van God uitdrukt, maar ook een dwaling tegen te rechte leer bevat. Voorbeelden zijn uitspraken als "God is niet rechtvaardig" of "God bekommert zich niet om ons".
8. Een ketterse blasfemie die weloverwogen wordt uitgesproken, is een doodzonde.
9. Wanneer je een godslastering hoort, moet je deze zo snel mogelijk rechtzetten, door bv. te antwoorden: "Geloofd zij Jezus-Christus!"
10. Wanneer we "verdoeme" (of varianten) zeggen, betekent dat dat we onzelf, onze naaste of een ander schepsel kwaad toewensen.
11. We zondigen tegen dit gebod wanneer we onszelf of iemand anders kwaad toewensen, bv. in de uitdrukking: "Ik mag doodvallen als het niet waar is."

Uitleg van de prent

12. Deze prent stelt ons Herodes voor op zijn verjaardagsfeest. Bij hem staat de dochter van Herodias die hem het hoofd van Johannes de Doper vraagt. Links zien we die beulen die het hoofd van Johannes de Doper op een schaal aandragen.
13. Volgens de oude Mozaïsche wet moesten godslasteraars gestenigd worden. Onderaan links zien we een godslasteraar die Mozes liet stenigen nadat hij met God overleg gepleegd had.
14. Onderaan rechts zien we een landbouwer die vloekt op de dieren die hij aanvoert. Zo roept hij hen toe: "Dat de duivel jullie komt halen!". Zijn noodlottige bede wordt verhoord: duivels zaaien paniek in de kudde en zijn dieren lopen weg.

Mc 6:14-29 De dood van Johannes

De geboden - Tweede gebod van God (vervolg) - Zweer niet ijdel, vloek noch spot

1. Een gelofte is een vrijwillige en verplichtende belofte die we aan God maken.
2. De gelofte is een daad van aanbidding. Dit houdt in dat, wanneer we een gelofte doen aan een heilige, we tegelijkertijd aan God zelf beloven om de belofte aan de heilige gestand te doen.
3. We onderscheiden persoonlijke en zakelijke geloftes. Een persoonlijke gelofte verbindt enkel de persoon die haar uitvoert en het beloofde kan niet van de persoon gescheiden worden. We denken bv. aan de gelofte om te bidden. In elk ander geval spreken we van een zakelijke gelofte, bijvoorbeeld de gelofte om 100 EUR aan de armen te geven.
4. Er zijn tijdelijke en eeuwige geloftes volgens de duurtijd van de verplichting.
5. Om een gelofte te kunnen doen, moet aan volgende voorwaarden voldaan zijn:
* de persoon moet bekwaam zijn om de gelofte te stellen en dus tot de jaren van verstand gekomen zijn;
* hij moet ten volle begrijpen wat de eed inhoudt en welke verplichtingen hij met zich meebrengt;
* hij moet de eed stellen met eenzelfde overtuiging als waarmee hij een doodzonde zou begaan.

6. We kunnen ons niet verbinden als we dat niet willen.
7. Als we een gelofte doen omdat we oprecht maar onterecht bang zijn van de mogelijke gevolgen als we het niet doen, maakt dit de gelofte ongeldig. Iets wat op die manier afgedwongen is, kan trouwens God niet behagen.
8. In verband met het beloofde, gelden er volgende regels: 1° het moet haalbaar zijn. Niemand hoeft het onmogelijke te volbrengen. Daarom is de belofte om totaal niet te zondigen ongeldig. Wat we wel kunnen beloven is om zo weinig mogelijk te zondigen of om niet met opzet dagelijkse zonden te begaan.
9. Als de belofte onhaalbaar blijkt, maar wel splitsbaar is in kleinere delen, dan moeten we de belofte minstens gedeeltelijk volbrengen. Als de belofte daarentegen niet splitsbaar is, geldt deze verplichting niet. We hoeven geen inspanningen meer te doen om iets te voltooien dat afhankelijk is van iets anders wat onmogelijk geworden is.
10. Verder geldt: 2° Het beloofde moet ook goed zijn; meer nog, het moet beter zijn dan elke alternatieve gelofte. Zo kan men bv. doorgaans geen gelofte afleggen om te trouwen, ook al is dit op zich goed en zedig. Deze alternatieve gelofte om niet te trouwen en celibatair te leven is immers beter. Dergelijke gelofte om te trouwen is dus ongeldig.
11. Het is wel geldig om dezelfde gelofte meermaals te stellen. Dit vermeerdert immers het engagement en de vroomheid om die plicht te vervullen.
12. Als we een gelofte doen om een goed werk te verrichten met kwade bijbedoelingen, dan is deze gelofte ongeldig. De slechte bijbedoeling vernietigt immers de instrisiek goede karakter van het goede werk.
13. Dit is niet te verwarren met een onbedoeld negatief neveneffect van een goede daad. Daar kan men immers niets aan doen.
14. Ook als de gelofte of eed in een vlaag van overmoed werd gesteld, moet ze toch uitgevoerd worden.
15. Een gelofte is ook geldig als ze gedaan wordt om zichzelf te straffen voor een zonde, bijvoorbeeld: “Ik doe de gelofte om geld te geven aan de armen telkens ik vloek.”
16. Als we een gelofte gedaan hebben, moeten we deze uitvoeren. De Heilige Geest zegt: “Het is veel beter om geen gelofte te doen, dan om de gedane gelofte niet te houden.”
17. Vooraleer we dus een gelofte aangaan, doen we er goed aan:
* te zien of we haar wel kunnen nakomen;
* onze biechtvader om raad te vragen.

18. Als we goede redenen hebben, kunnen we aan de kerk vragen om ons van de verplichting te ontslaan, of om deze om te zetten in een alternatief werk.
19. De meest volmaakte geloften zijn die van de kloosterlingen: armoede, eeuwige zuiverheid en volkomen gehoorzaamheid.

Uitleg van de prent

20. Onderaan links op de prent zien we Jefta die een triomftocht doet na zijn overwinning op Ammon. Hij had de onvoorzichtige belofte gedaan om in het geval van een overwinning het eerste dat hij zou tegenkomen te offeren. Bij zijn terugkomst was echter de eerste die hij zag, zijn eigen dochter die het tegemoet kwam om hem geluk te wensen. Men vermoedt dat de dochter uiteindelijk niet echt geofferd werd, maar toegewijd aan de maagdelijke staat.
21. In het midden is Maria die op driejarige leeftijd naar de tempel in Jerusalem gaat om in de tempel de gelofte van maagdelijkheid af te leggen. Haar ouders, de heilige Joachim en de heilige Anna, begeleiden haar. Aan de voet van de trap ontvangt de hogepriester haar en van boven de zuilengang kijken de heilige grijsaard Simeon en de profetes Anna haar vol bewondering toe en strekken hun armen naar haar uit. Ze wordt vergezeld van engelen, van wie zij de koningin is. Op de vijtien treden van de tempel liggen rozen. Ze stellen de vijftien mysteries van de rozenkrans voor.
22. Onderaan rechts zien we matrozen die knielen bij het altaar van de heilige maagd. Zij hebben tijdens een orkaan de gelofte gedaan om Maria’s heiligdom te bezoeken als ze aan de dood zouden ontsnappen. Ze werden verhoord en komen nu hun schuld inlossen.

Re 11:29-40 De gelofte van Jefta

De geboden - Derde gebod van God - Heilig steeds de dag des heren

1. Het derde gebod zegt dat we de zondag, de "dag des Heren" moeten heiligen.
2. Zondag is de dag van de Heer, een dag die volgens het nieuw verbond in het teken staat van de dienstbaarheid tot God.
3. Vóór de komst van Christus was de zaterdag aan God toegewijd. Deze dag werd sabbat of rustdag genoemd. Hij werd ingesteld om de rust van God na de zes dagen van de schepping te eren.
4. De kerk besloot om de heilige dag over te brengen naar zondag om de twee grote mysteries te eren die op zondag gebeurd zijn: de verrijzenis van Christus (Pasen) en de zending van de Heilige Geest (Pinksteren).
5. Om de zondag te heiligen moeten we de eucharistie bijwonen en ons onthouden van slaafse arbeid.
6. Onder slaafse arbeid verstaat men alle soorten handenarbeid of meer in het algemeen alle werk dat eerder lichamelijk dan geestelijk van aard is. We noemen ze slaafse werken omdat ze doorgaans uitgevoerd worden door mensen die ze uitvoeren om den brode. We denken bijvoorbeeld aan bouwen, werken op het land, marmer, ijzer of wol bewerken, naaien, weven enz.
7. God verbiedt deze werken om de mens te verplichten zijn opperste gezag te erkennen en omdat die werken de mens verhinderen om de godsdienstige oefeningen uit te voeren waarop hij zich die dag moet toeleggen.
8. Slaafse werken blijven slaafse werken ook al wordt men er niet voor betaald.
9. Dit verbod is nuttig voor onze ziel en ons lichaam. Het verplicht ons tot geregelde rust en herstelt onze krachten. Het is goed voor de gezondheid en verlengt ons leven.
10. Ook de werkzaamheden van het gerecht, zoals gesprekken met advocaten, verhoren van getuigen of vonnissen vellen zijn verboden op zondag, tenzij er een goede reden is om het toch te doen.
11. Jaarmarkten zijn verboden tenzij ze jaarlijks op een vaste datum vallen die toevallig een zondag blijkt te zijn. Ook veilingen zijn verboden.
12. Wél toegelaten zijn werken die de geest stimuleren, lichte werkjes zoals keren en de uitoefening van hobby's zoals jagen, vissen of reizen.
13. Op zondag mag men wel studeren, onderwijzen, muziekinstrumenten bespelen (zelfs als men hiermee geld verdient), tekenen, foto's nemen, enz.
14. Beeldsnijden mag evenwel niet, tenzij het enkel de finale afwerking van een beeldhouwwerk betreft.
15. Er zijn enkele omstandigheden waarbij het werken op zondag toch toegestaan kan worden:
   * mits uitdrukkelijke toestemming van de pastoor of bisschop;
   * indien er een vaste gewoonte bestaat om op zondag een bepaald werk uit te voeren, bv. planten gieten, scheren,…
   * als het werk ten dienste van de kerk is, bv. poetsen of versieren van de kerk, het luiden van de klokken enz.
16. De mensen die anderen voor hun laten werken op zondag zijn even schuldig als de mensen die het eigenlijke werk verrichten.
17. Ouders of leidinggevenden die hun kinderen of medewerkers beletten om de zondag te heiligen, begaan een doodzonde en roepen Gods vloek uit over zichzelf en hun familie.
18. Zondigen is nooit geoorloofd. Een zonde bedrijven op zondag is dus geen verzwarende omstandigheid.

Uitleg van de prent

19. Deze prent wil het contrast tonen tussen de mensen die de zondag heiligen en mensen die hem ontheiligen. Bovenaan zien we de kerk, de pastorij, het kerkhof, enkele hoeven en een oud slot. De werkplaatsen en de magazijnen zijn gesloten. De rijtuigen en het landbouwgereedschap liggen er verlaten bij naast de huizen of in de velden. Iedereen gaat naar de kerk om er de mis bij te wonen: de schoolkinderen onder het toezicht van hun leraars, gelovige mannen en vrouwen, jong en oud, arm en rijk. Zij vermijden de cafés waar goddeloze en losbandige mensen zitten en groeten eerbiedig de kruisen die ze op hun weg tegenkomen. Onderaan op de prent zien we een fabriek waar men door zondagswerk de dag des Heeren ontheiligt.
20. Het schenden van de zondagsrust was altijd al een zware ramp voor de mens en zijn gezin. De heilige Jean-Marie Baptiste Vianney, pastoor van Ars zei dikwijls: "Twee soorten mensen zullen nooit rijk worden: zij die 's zondags werken en zij die stelen." Wij lezen dezelfde waarheid in de heilige schrift: "Zij hebben mijn sabbatdagen onteerd (zegt de Heer), en daarom heb ik besloten mijn woede over hen te laten komen."

De geboden - Derde gebod van God (vervolg) - Heilig steeds de dag des Heren

1. De ontheiliging van de zondag is uiterst schadelijk voor de samenleving. God bestraft deze ontheiliging in dit leven nog op verschrikkelijke wijze.
2. In echte nood mag men op zondag toch werken en goede daden stellen, doch dit ontheft de mens niet van de plicht om de heilige Mis bij te wonen.
3. Zogenaamd vrije werken, die eerder geestelijk dan lichamelijk van aard zijn zoals lezen of schrijven, zijn op zondag niet verboden.
4. Het is toegelaten om op zondag op eerlijke wijze en met mate plezier te maken. Nochtans moet men er zich voor behoeden geen gevaarlijke inspanningen te doen die onheil kunnen teweegbrengen. Deze waarschuwing geldt vooral voor jongeren.
5. Behalve het bijwonen van de eucharistie met preek spoort de kerk ons ook aan om godsdienstonderricht of andere kerkelijke diensten bij te wonen.
6. De kerk spoort ons ook aan om op zondag vrome werken te verrichten, zoals daar zijn: de sacramenten ontvangen, de kruisweg gaan, lezen over het geloof, goede werken doen, armen en zieken bezoeken.
7. In het oude verbond werd de ontheiliging van de sabbat met de dood bestraft. De schriftgeleerden en farizeeën die eropuit waren om Jezus op een fout te betrappen, verweten Hem en zijn leerlingen dat ze de sabbat schonden. Jezus, de Zaligmaker, echter toonde hen aan dat de liefde voor de naaste belangrijker is dan de sabbat. Ziehier de beschuldigingen die de farizeeën volgens het evangelie tegen Christus uitten: *In die tijd liep Jezus op sabbat door de korenvelden. Zijn leerlingen kregen honger en begonnen aren te plukken en aten die op. De farizeeën zagen het en zeiden Hem: 'Kijk eens, uw leerlingen doen iets dat op sabbat niet mag.' Maar hij zei: 'Hebt u niet gelezen wat David deed, toen Hij en zijn metgezellen honger kregen? Hoe hij het huis van God binnenging en hoe ze de offerbroden aten, die hij niet mocht eten en ook zijn metgezellen niet, maar alleen de priesters? Of hebt u niet gelezen in de wet dat op sabbat de priesters in de tempel de sabbat ontheiligen en toch onschuldig zijn? Ik zeg u, hier is meer dan de tempel. Als u begrepen had wat dit zeggen wil: Barmhartigheid wil Ik en geen offer, zou u geen onschuldigen veroordeeld hebben. Want de Mensenzoon is Heer van de sabbat.' Hij ging daar weg en kwam in hun synagoge. Daar was iemand met een verschrompelde hand. Ze stelden Hem de vraag: 'Mag men op sabbat genezen?', met de bedoeling om Hem te kunnen aanbrengen. Maar Hij zei hun: 'Als iemand van u een schaap heeft, en het is op sabbat in een kuil gevallen, zal hij het er dan niet uit halen? Hoeveel meer is een mens niet waard dan een schaap? Daarom mag men op sabbat goeddoen.' Toen zei Hij tegen de man: 'Strek uw hand.' Dat deed hij, en ze werd weer even gezond als de andere. Eenmaal buiten, beraamden de farizeeën plannen tegen Hem om Hem uit de weg te ruimen.*
Eens gaf Hij op sabbat onderricht in een synagoge. Daar bevond zich een vrouw die al achttien jaar leed onder een geest die haar ziek maakte. Ze liep krom en was niet in staat zich op te richten. Jezus zag haar en sprak haar aan. 'Vrouw', zei Hij, 'u bent van uw kwaal verlost.' Hij legde haar de handen op en onmiddellijk rechtte ze haar rug, en ze prees God. Geërgerd, omdat Jezus op sabbat iemand genezen had, zei de voorzitter van de synagoge tegen de menigte: 'Zes dagen zijn er om te werken. Dan kunt u komen om u te laten genezen, niet op sabbat.' De Heer gaf hem dit antwoord: 'Huichelaars! Ieder van u maakt toch op sabbat zijn os of ezel los van de voerbak om hem te drinken te geven? Moest deze dochter van Abraham dan op sabbat niet losgemaakt worden van de boeien waarmee de satan haar al achttien jaar geleden heeft vastgebonden?' Toen Hij dat zei stonden al zijn tegenstanders beschaamd.

Uitleg van de prent

8. Bovenaan op de prent zien we hoe Mozes in Gods naam opdracht geeft aan de Israëlieten om een man te stenigen die op de sabbat hout had geraapt.
9. Onderaan links zien we Jezus Christus met achter hem de leerlingen, die enkele korenaren tegen mekaar wrijven om hun honger te stillen.
10. Rechts zien we aan de voeten van Christus een man die een verschrompelde hand heeft, met voor hem de wetgeleerden en farizeeën.
11. Het heiligen van de zondag is goed voor de gezondheid, zegent het werk van de mens, brengt zijn ziel tijdens de mis dichter bij God en schenkt hem de kracht om de zware lasten van het leven te dragen.

Mt 12:1-14, Lc 13:10-17

De geboden - Vierde gebod van God - Vader, moeder zult gij eren

1. Het vierde gebod roept ons op om onze ouders te beminnen, hen te eren, hen te gehoorzamen en hen te helpen wanneer ze in nood zijn.
2. Het beminnen van zijn ouders houdt in dat we een ware genegenheid voor hen koesteren en dit ook tonen in woord en daad.
3. Wij moeten van onze ouders houden omdat zij (samen met God) ons het leven geschonken hebben en omdat ze zich hard voor ons uitsloven.
4. Wanneer je van je ouders houdt, wil dat zeggen dat je hen hoog acht en hun gebreken geduldig verdraagt.
5. Wij moeten onze ouders eren en gehoorzamen omdat zij door God gemandateerd zijn om ons te leiden.
6. Wij kunnen onze ouders eren door God nederig te vragen dat zij in hun werken slagen, dat ze door iedereen geacht en bemind worden en dat de heiligen in de hemel hen welgezind zouden zijn.
7. Wij eren onze ouders ook als we ons leven inrichten in overeenstemming met hun oordeel en hun wil.
8. Ook de heilige Paulus maant ons hiertoe aan: *"Kinderen, gehoorzaam je ouders in de Heer; zo hoort het"* En verder: *"Kinderen, gehoorzaam je ouders in alles, want dit is de Heer welgevallig."*
9. Wij eren ook onze ouders door hun goede werken en hun vroomheid na te volgen. De grootste erkenning die men immers aan iemand kan geven, is dat men hen tracht te volgen in het goede dat ze doen.
10. We eren onze ouders ook door hen raad te vragen en deze raad ook op te volgen.
11. Wij eren tenslotte ook onze ouders wanneer we hen helpen als ze in nood zijn, en hen dan voedsel en bijstand schenken.
12. Christus leert ons dit allemaal, wanneer hij de farizeeën als volgt verwijt: "'*Waarom overtreedt zelfs u het gebod van God door uw traditie? Want God heeft gezegd: Eer uw vader en uw moeder, en ook: Wie zijn vader of moeder vervloekt, moet ter dood gebracht worden. Maar u zegt: "Wie tegen zijn vader of moeder zegt: Ik geef als offergave datgene waarmee ik u had kunnen ondersteunen, die hoeft zijn vader niet meer te eren." Zo ontkracht u het woord van God door die traditie van u."*
13. We moeten altijd onze plichten tegenover onze ouders vervullen, maar in het bijzonder wanneer ze een levensbedreigende ziekte lijden.
14. In dat geval moeten we alle middelen inzetten om ervoor te zorgen dat ze toegang hebben tot een priester die hen de sacramenten van de biecht, de eucharistie en de ziekenzalving kan toedienen, die alle christenen voor ze sterven moeten ontvangen.
15. Als we daarvoor zorgen, hoeven ze niet meer bang te zijn voor de dood. Ze worden dan gesterkt en a.h.w. omgeven door een plechtige stoet bestaande uit de deugden van geloof, hoop, liefde en godsdienst. Ze zullen dan zelfs verlangen naar de dood omdat het hen doet binnentreden in de gelukkige eeuwigheid.
16. Tenslotte voegen we hier nog aan toe dat we onze ouders ook na hun dood moeten eren door ervoor te zorgen dat ze een waardige begrafenis krijgen, dat we zielenmissen voor hen laten opdragen en dat we hun laatste wilsbeschikkingen strict naleven.
17. Nadat uw ouders gestorven zijn, moet je hun testament uitvoeren en voor hun zielenrust bidden.
18. God zegent en beloont zelfs op aarde de kinderen die hun ouders eren.
19. Een kind dat zijn ouders zwaar beledigt of hen verlaat wanneer ze in nood zijn, wordt door God vervloekt en door de mensen gehaat.
20. Het voorbeeld bij uitstek van gehoorzaamheid dat kinderen moeten navolgen, is natuurlijk Jezus, die Maria en Jozef onderdanig was zolang hij met hen in Nazareth verbleef.

Uitleg van de prent

21. Bovenaan op de prent zien we Jezus die zijn moeder Maria helpt in het huishouden en zijn vader Jozef bij het werk.
22. Onderaan links zien we de jonge Tobias die in aanwezigheid van de engel Rafael zijn vaders blindheid geneest door zijn ogen in te wrijven met de gal van een vis die hij van zijn reis had meegebracht.
23. Rechts zien we hoe Jezus, de Zaligmaker, zijn voedstervader Jozef bijstaat in zijn doodstrijd. Hij drukt zijn vader aan zijn goddelijk hart.
24. Als we ons een idee willen vormen van de echte vreugde die goede kinderen aan hun ouders kunnen geven, moeten we zeker lezen over de ontroerende geschiedenis van Jozef, de zoon van Jacob. Toen de broers na een gelukkige reis in het land Kanaän terugkeerden, riepen ze uit de verte hun vader toe: 'Jozef, uw zoon leeft nog en is koning over heel Egypte!' Jakob kon zijn oren bijna niet geloven, maar toen ze hem alles vertelden en hem de koninklijke wagen met geschenken toonden, riep hij vol blijdschap: 'Voor mij is het al voldoende te weten dat hij nog leeft. Voor ik sterf, wil ik hem terugzien. Laten we gaan!'

Ef 6:1, Kol 3:20, Mt 15:3-6 Rein en onrein, Tob 11:1-19 Tobits genezing, Gen 45:26-28

De geboden - Vierde gebod van God (vervolg) - Vader, moeder zult gij eren

Plichten jegens de familie en de oversten

1. Het vierde gebod houdt ook in dat we niet alleen onze ouders, maar ook onze bloedverwanten en oversten moeten eren.
2. Onze geestelijke oversten zijn de paus, de bisschoppen en de priesters.
3. Onze wereldlijke oversten zijn de koning en de personen die in zijn naam besturen.
4. Wij moeten
* onze geestelijke en wereldlijke oversten eren,
* hen gehoorzamen in de mate dat hun opdrachten niet indruisen tegen Gods geboden,
* voor hen bidden

5. Ziehier wat er geschreven staat over bisschoppen en priesters: *"De oudsten die zich goede bestuurders tonen, verdienen dubbele eer, vooral als zij de zorg voor de prediking en het onderricht op zich hebben genomen."*
De Galaten gaven zodanige tekenen van echte liefde aan de heilige Paulus, dat hij dit ongelofelijke bewijs van hun goedheid geeft: *"Want het is een feit: als het mogelijk was geweest, had u uw ogen uitgerukt om ze mij te geven."*
6. We moeten priesters ook geven wat ze nodig hebben voor hun onderhoud. De apostel vraagt: *"Welke soldaat betaalt ooit zijn eigen soldij?"*
Er staat ook geschreven in Ecclesiasticus: *"Vrees de Heer en eer de priester en geef hem zijn deel, zoals je bevolen is: de eerstelingen, het schuldoffer, de schouderstukken, het heiligingsoffer en de eerstelingen van heilige bijdragen."*
7. We moet ook in het bijzonder de heilige vader bijstaan, nu hij geen pauselijke staten meer bezit.
8. Paulus leert ons ook dat we hen moeten gehoorzamen: *"Gehoorzaam uw leiders en doe wat zij verlangen; zij zijn dag en nacht voor u in de weer, want zij moeten daarvoor verantwoording afleggen."*
9. Wij moeten ook voor hen bidden om zij voor het welzijn van de zielen hun tijd en hun leven opofferen en ondankbaarheid vaak hun deel is.
10. Christus zegt zelfs dat we slechte priesters moeten gehoorzamen als ze ons goede raad geven. Over de wetgeleerden en farizeeërs zegt hij: *"Op de stoel van Mozes hebben de schriftgeleerden en de farizeeën plaatsgenomen. Doe en onderhoud daarom alles wat ze u zeggen, maar handel niet naar hun daden. Zelf doen ze niet wat ze zeggen."*
11. Hetzelfde geldt voor koningen, prinsen, overheden en alle anderen aan wie wij gehoorzaamheid verschuldigd zijn.
12. De apostel Paulus schrijft in zijn brief aan de Romeinen dat wij hen eer en achting verschuldigd zijn. Op een andere plaats gebiedt hij ons voor hen te bidden.
13. De heilige Petrus zegt: *"Schik u naar alle menselijke instellingen ter wille van de Heer: naar de keizer als het hoogste gezag, en naar de gouverneurs, omdat zij door Hem zijn aangesteld"*. De eer die wij hen betonen, wordt immers tot God gericht.
14. We mogen nooit in opstand komen tegen de overheid omdat
* God het verbiedt en
* opstanden de grootste bron van onheil zijn voor een samenleving.

15. Bij verkiezingen moeten we in het belang van het land en het geweten, stemmen voor iemand die eerbied heeft voor God, de godsdienst, het recht en alle wijze en christelijke vrijheden.
16. Als onze ouders of andere oversten ons iets zouden opdragen dat slecht is, dan mogen we hen niet gehoorzamen en moeten we hen eerbiedig te kennen geven dan ons geweten dit niet toelaat. We moeten immers eerder aan God dan aan de mensen gehoorzamen.

Uitleg van de prent

17. Bovenaan links zien we de paus omringd door kardinalen, bisschoppen en priesters. Zij ontvangen huldeblijken van koningen, overheden, soldaten en volkeren.
18. Rechts ontvangt een koning eerbetuigingen van zijn onderdanen.
19. In het midden zien we Ruth, de schoonmoeder van Noëmi. Ruth begeleidde Noëmi in het land van Moab te Bethlehem. Ruth geeft ons een treffend voorbeeld van de liefde van kinderen: ze bracht korenaren naar haar schoonmoeder, die deze verkruimelde om ervan te eten.
20. Onderaan links zien we deugdzame en leergierige leerlingen die oplettend en eerbiedig luisteren naar hun leraars. Rechts zien we de verschrikkelijke straf die aan 42 kinderen werd opgelegd toen ze de profeet Elizeus beschimpten en hem kaalkop noemden. Zij werden door twee beren verscheurd.
21. De farizeeën en schriftgeleerden die op wraak uit waren, zeiden eens tot Jezus: *"Mogen we aan de keizer belasting betalen of niet?" Maar Hij doorzag hun valse bedoeling en zei: "Geef dan aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is."*

1 Tim 5:17, Gal 4:15, 1 Kor 9:7, Sir 7:31, Heb 13:17, Mt 23:2-3, 1 Pet 2:13-14, Rt 2:1-2, Lc 20:22-25

OPVOEDING
GOEDE VOORBEELDEN
VERMANING

De geboden - Vierde gebod van God (vervolg) - Vader, moeder zult gij eren

Plichten van ouders tegenover hun kinderen

1. Ouders hebben de volgende verplichtingen:
* Ze moeten zorgen voor het onderhoud en de gezondheid van hun kinderen;
* ze moeten hun christelijk op te voeden;
* ze moeten over hen waken en hen vermanen waar nodig;
* ze moeten hun het goede voorbeeld te geven.

2. De eerste plicht van ouders tegenover hun kinderen is dat ze van hen houden zonder onderscheid, met een christelijke liefde en onafgezien van hun gebreken.

3. De ouders moeten hun kinderen zien als het kostbaarste geschenk dat God hun gegeven heeft. God zal hen hierover streng beoordelen.

4. *De ouders moeten zorgen voor het onderhoud van hun kinderen.* Dit betekent dat ze hen moeten voeden, kleden, opleiden volgens hun vermogens en ervoor zorgen dat ze een gepaste levensstaat kiezen.

5. *De ouders moeten hun kinderen christelijk opvoeden.* Dit houdt in:
* ze moeten hen de voornaamste geloofspunten en de geboden aanleren;
* ze moeten hen cathechismusonderricht laten volgen en naar een katholieke school sturen;
* ze moeten hen aansporen om God te beminnen en de gelegenheden tot zonde te ontvluchten;
* ze moeten hen naar de biecht sturen van zodra ze de jaren van verstand bereikt hebben en
* ze mogen zich niet tegen hun roeping verzetten.

6. Vooraleer ze hun kinderen een keuze laten maken over hun levensstaat, moeten de ouders bidden om Gods wil te kennen. Ze moeten hun kinderen met goede raad geven bijstaan en hen volledige vrijheid geven om de roep van God te beantwoorden, hetzij voor het priesterschap, hetzij voor het kloosterleven.

7. De ouders moeten voor hun kinderen niets anders wensen dan Gods wil, zoals ons dat geleerd wordt in het antwoord van Jezus aan de moeder van de apostelen Jacobus en Johannes: *"Toen kwam de moeder van de zonen van Zebedeüs bij Hem, samen met haar zonen; ze viel voor Hem op de knieën om Hem iets te vragen. Hij zei tegen haar: 'Wat wil je?' Ze antwoordde: 'Zeg dat deze twee zonen van mij een plaats krijgen in uw koninkrijk, één rechts en één links van U.' Maar Jezus antwoordde: 'Jullie weten niet wat je vraagt. Kunnen jullie de beker drinken die Ik zal drinken?' Ze zeiden Hem: 'Ja, dat kunnen we.' Hij zei hun: 'Mijn beker zullen jullie drinken, maar rechts en links van Mij zitten? Het is niet aan Mij om dat te vergeven. Dat wordt aan diegenen gegeven, voor wie dat door mijn Vader is weggelegd.' Toen de tien anderen dat hoorden, ergerden zij zich aan de twee broers. Maar Jezus riep hen bij zich en zei: 'Jullie weten dat de leiders van de volken heerschappij voeren over hen en de grote mannen hun gezag laten gelden. Zo moet het onder jullie niet zijn. Integendeel, wie groot wil worden onder jullie, moet jullie dienaar zijn, en wie onder jullie de eerste wil zijn, moet jullie slaaf zijn. Zoals de Mensenzoon niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen, en om zijn leven te geven als losgeld voor velen.'"*

8. *De ouders moeten hun kinderen vermanen.* Dit betekent dat ouders het gedag van hun kinderen moeten opvolgen en waar nodig hen berispen en straffen als zij stout zijn. Ze moeten dit beheerst doen met als enig doel om hun leven te beteren.

9. *De ouders moeten hun kinderen het goede voorbeeld geven.* Dit betekent dat de ouders hun godsdienstige plichten moeten vervullen: bidden, naar de mis gaan, de sacramenten ontvangen en alles vermijden wat kinderen tot zonde zou kunnen aanzetten (bv. vloeken, roddelen, liegen of godslasterlijk spreken)

Uitleg van de prent

10. Midden op de prent zien we de heilige Anna die haar kind, de heilige maagd Maria, leert lezen. Achter Maria staat de heilige Joachim, haar vader, die haar met tederheid aanschouwt.

11. Bovenaan rechts leert Blanca van Castilië haar zoon, koning Lodewijk IX de Heilige bidden. Ze zegt hem: "Mijn zoon, ik zou u nog liever zien sterven, dan dat je doodzonde zou begaan."

12. Bovenaan links dwingt een heer zijn zoon vergiffenis te vragen aan een arme die hij bespotte.

13. Het onderste deel van de prent toont welke verschrikkelijke straffen ons te wachten staan als we nalaten om onze kinderen terecht te wijzen. De hogepriester Eli had twee zonen die het volk opruiden om zich van de eredienst van de Heer af te keren. Hij was echter te toegevend voor zijn kinderen en ondervond, net zoals zjin kinderen, de gevolgen van Gods woede. Op zeker moment vernam hij dat de Ark door de Filistijnen was weggevoerd en zijn zonen samen met 30.000 Israëlieten gesneuveld waren. Hij was door dat noodlottige nieuws zo aangedaan dat hij achteroverviel, zijn nek brak en stierf.

Mt 20:20-28 De eerste onder jullie moet dienaar zijn, 1 Sam 4:18 De ondergang van Eli en zijn nakomelingen

De geboden - Vierde gebod van God (vervolg) - Vader, moeder zult gij eren

Plichten van leidinggevenden tegenover hun ondergeschikten

1. Leidinggevenden hebben deze plichten:
* ze moeten zich welwillend en rechtvaardig opstellen tegenover hun medewerkers;
* ze moeten zorg voor hen dragen in ziekte en gezondheid;
* ze moeten waken over hun gedrag;
* ze moeten ervoor zorgen dat zij God dienen en onderwezen worden in de geloofswaarheden.

2. Leidinggevenden mogen dus hun medewerkers geen eisen stellen die het uitvoeren van hun godsdienstige plichten zou bemoeilijken, m.n. het onderhouden van de zondagsrust, de vasten en Pasen. Zij moeten hun medewerkens aansporen tot het onderhouden van deze plichten.

3. Deze verplichting is geworteld in het evangelie, waar Jezus stelt dat leiders Hem rekenschap zullen moeten afleggen voor de mensen die aan hun leiding zijn toevertrouwd.

Uitleg van de prent

4. Deze prent geeft ons twee voorbeelden van hoe leiders trouw hun plichten tegenover hun ondergeschikten nakomen. *"Toen Hij in Kafarnaüm was gekomen, kwam een honderman naar Hem toe die Hem te hulp riep. Hij zei: 'Heer, mijn kind ligt verlamd thuis, met vreselijk veel pijn.' Hij zei hem: 'Ik zal het komen genezen.' De centurio antwoordde daarop: 'Heer, ik ben niet waard dat U onder mijn dak komt, maar spreek een woord en mijn kind zal beter worden. Want ik ben iemand die onder bevel staat en soldaten onder zich heeft. Tegen de een zeg ik: "Ga!" en hij gaat, en tegen de ander: "Kom!" en hij komt, en tegen mijn slaaf: "Doe dit!" en hij doet het.' Toen Jezus dit hoorde, was Hij verbaasd, en Hij zei tegen degenen die Hem volgden: 'Ik verzeker u, bij niemand in Israël heb Ik zo'n groot vertrouwen aangetroffen. Ik zeg u dat velen uit oost en west zullen komen en aan tafel zullen gaan met Abraham, Isaak en Jakob in het koninkrijk der hemelen. Maar de kinderen van het koninkrijk zullen in de uiterste duisternis geworpen worden. Het zal daar een gejammer zijn en een tandengeknars.' Jezus zei tegen de centurio: 'Ga maar naar huis; het moge u gaan overeenkomstig uw vertrouwen.' En op datzelfde uur werd zijn kind beter."*

5. Bovenaan op de prent zien we hoe de honderdman knielt bij Jezus' voeten, met de apostelen rond Hem. Twee dienstknechten die de honderdman vergezelden, staan eerbiedig achter hem.

6. Onderaan links zien we een tweede voorbeeld: dat van de heilige Elzear, graaf van Sabran in de Provence. Hij stelde voor zijn personeelsleden een lijst op met geboden voor een geregelde levenswijze. Deze lijst liet hij aanplakken in één van de prachtigste zalen van zijn paleis, en hij riep al zijn personeel bijeen om hen de regels uit te leggen. Ziehier een samenvatting van de voornaamste leefregels:
* Morgen- en avondgebed
* De Heilige Mis bijwonen
* Vaak de sacramenten ontvangen
* Verering van de heilige Maagd en de heilige Jozef
* Luiheid vermijden
* Slecht gezelschap mijden
* Geen ruzie maken.

De heilige Elzear staat recht op zijn zetel, en legt aan zijn personeel de levensregel uit. De zaal is versierd met een kuis en een beeld van de heilige Maagd Maria. De heilige Delphina, echtgenote van Elzear, woont de uiteenzetting bij. Zij wordt afgebeeld met een klein groepje diensters en eredames die aan de linkerkant van heilige Elzear staan.

Plichten van ondergeschikten tegenover hun oversten

7. Ondergeschikten moeten
* hun oversten eren;
* hun trouw dienen;
* hun gehoorzamen in de mate dat de taken niet strijdig zjn met Gods wet.

8. Ondergeschikten moeten hun oversten zien als plaatsvervangers van God, en hen dus gehoorzamen zoals ze God gehoorzamen.

9. Onderaan rechts zien we Eliëzer, de dienaar van Abraham, die een treffend voorbeeld van dienstbaarheid aan zijn overste geeft. Hij onderneemt een lange reis naar Mesopotamië om een vrouw te zoeken voor Isaak, de zoon van Abraham. Op gegeven dag bevindt hij zich, met zijn bruidsgeschenken, aan een waterput. Daar ontmoet hij Rebekka, de dochter van Betuël, die de zoon was van Milka, de vrouw van Abrahams broer Nachor. Ze biedt hem water aan. Eliëzer herkent hierin een teken van God en biedt haar de geschenken aan.

Mt 8:5-13 Genezingen in Kafarnaüm, Gen 24 Een vrouw voor Isaak

De geboden - Vijfde gebod van God - Dood niet, geef geen ergernis

Het verbiedt: de doodslag

1. Het vijfde gebod verbiedt:
* andere mensen te doden zonder wettige macht en reden;
* zichzelf te doden en een duel aan te gaan;
* de medemens te kwetsen, kwaad over hem te spreken of hem te haten

2. Het doden van anderen noemen we moord; het doden van zichzelf noemen we zelfmoord.

3. We begaan een moord wanneer we iemand met opzet en zonder wettige reden van het leven beroven.

4. Het is geoorloofd en niet zondig om een medemens te vermoorden in de volgende gevallen:
* in een rechtvaardige oorlog;
* in geval van wettige zelfverdediging;
* in uitvoering van het vonnis van een rechtbank

5. We begaan een zware zonde als we iemand de dood toewensen of ons over iemands dood verheugen, wanneer we dat doen uit haat of uit eigenbelang.

6. We mogen niet de dood van iemand bespoedigen om zijn lijden te verzachten.

7. Enkel God is meester over leven en dood. Het is dus niet toegelaten om zichzelf van het leven te beroven, ook al is men zeer ongelukkig.

8. Iemand die zelfmoord pleegt gaat naar de hel omdat hij meestal geen tijd heeft om zijn daad te berouwen.

9. Vrijwillige en voorbedachte zelfmoord is een zodanig grote zonde dat de kerk niet toelaat dat deze mensen begraven worden in gewijde grond.

10. Het is nooit toegelaten om een onschuldig persoon van het leven te beroven. Ook de staat kan dit niet toelaten. Het algemeen welzijn of de toestemming van het slachtoffer kunnen niet als argument gebruikt worden. Niemand kan dus ooit instemmen met zijn eigen dood omdat wij geen meester zijn van ons eigen leven en doden instrinsiek slecht is.

11. We mogen ook nooit onszelf de dood toewensen, tenzij vanuit het verlangen om God in de hemel te aanschouwen of om Hem niet langer te ontstemmen hier op aarde.

12. Het is verboden om een duel aan te gaan, omdat men zich daarmee blootstelt aan een mogelijke dood en daarom zichzelf of zijn tegenstander in het verderf stort.

13. Ook de toeschouwers van een duel zijn even schuldig, omdat zij door hun aanwezigheid het duel legitimeren.

14. Iemand die zijn naaste haat, is geen leerling van Christus meer, want Hij heeft in het evangelie verklaard dat men zijn volgelingen zal herkennen aan hun onderlinge liefde: *"Jullie hebben gehoord dat er gezegd is: Oog om oog en tand om tand. Maar Ik zeg jullie een zaak niet uit te vechten met iemand die je kwaad heeft gedaan. Maar als iemand jou een klap op je rechterwang geeft, houd hem dan ook de andere voor. Als iemand een geding tegen je aanspant om je hemd te krijgen, geef hem dan ook je jas. Als iemand je dwingt hem een mijl te begeleiden, ga er dan twee met hem mee. Geef aan wie jou iets vraagt, en wend je niet af als iemand van je wil lenen. Jullie hebben gehoord dat er gezegd is: U zult uw naaste liefhebben en uw vijand haten. Maar Ik zeg jullie: heb je vijanden lief en bid voor wie je vervolgen, dan zullen jullie kinderen worden van je Vader in de hemel, want die laat zijn zon opgaan over slechten en goeden, en Hij laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Want als je liefhebt wie jou liefheeft, welk loon verdien je dan? Doen de tollenaars dat ook niet? Als je alleen je broeders groet, wat voor bijzonders doe je dan? Doen de heidenen dat ook niet? Jullie zullen dus onverdeeld goed zijn, zoals jullie hemelse Vader onverdeeld goed is."*

15. Niemand mag wraak nemen voor een belediging. Het komt alleen aan God toe om zondaars te straffen en Hij alleen houdt zich het recht voor om verdrukte onschuld te wreken.

Uitleg van de prent

16. Bovenaan deze prent zien we Kaïn die uit afgunst zijn broer Abel doodde. Hij wilde vluchten maar God veroordeelde zijn misdaad, vervloekte en verdreef hem.

17. Onderaan rechts zien we Architophel die zichzelf ophangt omdat hij Absalon overhaalde om zijn vader David van de troon te stoten.

18. Onderaan links zien we twee mannen in een duel. Een vroom christen heeft zich tussen hen geplaatst, bedaart hen met de ene hand, en houdt hen in de andere hand een kruisbeeld voor met daarop Christus die hen ziet hen hun gedrag veroordeelt.

19. Jezus de Verlosser bidt aan het kruis voor zijn beulen. Zo brengt hij in vervulling wat Hij tijdens de bergrede over de liefde zei: "Bemin uw vijanden, doe goed aan de mensen die u haten, bid de mensen die u vervolgen of kwaad over u spreken." Mogen wij dan onze naaste haten en kwaad met kwaad vergelden?

Mt 5:38-48

FEULOT

De geboden - Vijfde gebod van God (vervolg) - Dood niet, geef geen ergernis

Het verbiedt : de ergernis

1. Het vijfde gebod verbiedt ons om de naaste te ergeren.
2. We geven ergernis wanneer we andere mensen aanzetten om te zondigen doorwat we zeggen, of wat we wel of niet doen.
3. We geven met name ergernis in deze gevallen:
* als we slecht spreken over de godsdienst, de liefde of de zuiverheid;
* als we anderen slechte raad geven en hen zo aanzetten tot zonde of hen op het slechte pad brengen.

4. We geven ergernis wanneer we aan de naaste profane of onzedige geschriften bezorgen, en meer nog wanneer men zelf dergelijke geschriften opstelt.
5. Het geven van ergernis is een grote zonde omdat het zielen in het verderf stort die Christus met zijn bloed verloste, en ook omdat de ergernis dikwijls onherstelbaar is.
6. Sommige mensen nemen aanstoot aan daden die helemaal niet slecht zijn, en grijpen die aan als een gelegenheid tot zonde. Een goed vorbeeld daarvan zijn de farizeeën die zich ergerden aan de goede werken van Jezus Christus en zijn leerlingen. De heilige Markus geeft er twee voorbeelden van in zijn evangelie:

Johannes zei tegen Hem: 'Meester, we hebben iemand in uw naam demonen zien uitdrijven, en wij hebben hem tegengehouden, omdat hij geen volgeling van ons was.' Maar Jezus zei: 'Houd hem niet tegen, want iemand die in mijn naam een machtige daad verricht, zal niet gauw kwaad van Me spreken. Immers, wie niet tegen ons is, is vóór ons. Want als iemand je een beker water geeft omdat jullie van Christus zijn, Ik verzeker jullie, zijn loon zal hem niet ontgaan. Wie één van deze kleinen die op Mij vertrouwen ten val brengt, kan beter met een molensteen om zijn nek in zee geworpen worden. Als je hand je ten val brengt, hak haar dan af; je kunt beter verminkt het leven ingaan dan met twee handen in de hel verdwijnen, in het onblusbaar vuur. Als je voet je ten val brengt, hak hem dan af; je kunt beter kreupel het leven ingaan dan met twee voeten in de hel gegooid worden. Als je oog je ten val brengt, ruk het dan uit; je kunt beter met één oog het koninkrijk van God ingaan dan met twee ogen in de hel gegooid worden, waar hun worm niet van ophouden weet en het vuur niet dooft. Want iedereen zal met vuur gezouten worden. Zout is iets goeds. Maar als het zout zouteloos wordt, waarmee zul je het dan weer zout maken? Heb zout in jezelf, en leef in vrede met elkaar.'

De farizeeën en enkele schriftgeleerden uit Jeruzalem kwamen bij Hem. Ze zagen dat sommige van zijn leerlingen hun brood aten met onreine, dat wil zeggen met ongewassen handen. Want als de farizeeën en alle Joden niet met een beetje water hun handen gewassen hebben, eten ze niet, omdat ze vasthouden aan de traditie van de oudsten; en wat van de markt komt, eten ze niet zonder het te wassen. Zo zijn er vele andere dingen waar ze uit traditie aan vasthouden: het spoelen van bekers, kruiken en koperen vaatwerk. De farizeeën en de schriftgeleerden vroegen Hem: 'Waarom gedragen uw leerlingen zich niet naar de traditie van de oudsten, maar eten ze hun brood met onreine handen?' Hij zei tegen hen: 'Treffend heeft Jesaja over u geprofeteerd, huichelaars, zoals geschreven staat: Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart is ver van Mij. Hun verering stelt niets voor; wat ze als ware leer brengen, zijn voorschriften van mensen. U laat het gebod van God los en houdt vast aan de traditie van mensen.'

Uitleg van de prent

7. Wanneer we ergernis gegeven hebben, moeten we de gevolgen daarvan zo goed mogelijk proberen te herstellen door:
* de mensen die men ergerde terug op het goede pad te brengen;
* hen hiertoe aan te moedigen door zelf het goede voorbeeld te geven;
* voor hen te bidden

8. De mensen die hun plichten niet nakomen met als excuus dat anderen het ook niet doen, zijn schuldig en irrationeel. Het is gewoon dom om zichzelf in het verderf te storten omdat anderen dat ook doen.
9. Deze prent stelt Jezus Christus met zijn leerlingen voor. Zijn ene hand wijst naar een kind dat Hij liet komen; zijn andere hand wijst naar een man die men met een molensteen om de hals in de zee werpt.
10. Jezus zag steeds welwillend op kinderen neer: *"Laat de kinderen tot mij komen; niemand mag ze hinderen, want aan hen behoort het Rijk Gods."* Dan omhelsde hij de kinderen, legde hun de handen op en zegende hen.

Mc 9:38-50, Mc 7:1-8 Rein en onrein, Lc 18:16

ESAU EN JAKOB
MARTELAARSCHAP VAN St. CYPRIANUS

De geboden - Vijfde gebod van God (vervolg) - Dood niet, geef geen ergernis

Wat ons wordt voorgeschreven

1. Dit gebod gebiedt ons:
* om onze vijanden te vergeven;
* om ons met hen te verzoenen;
* goed te zijn voor hen indien mogelijk;
* de behoeftigen bij te staan.

2. Onze eerste plicht tegenover onze vijanden is om hen te vergeven.

3. Deze plicht is zo dwingend, dat Jezus zelf in het evangelie zegt dat er geen vergeving is voor mensen die weigeren te vergeven: *"Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten op te heffen. Ik ben niet gekomen om ze op te heffen, maar om ze te vervullen. Want Ik verzeker jullie; eer hemel en aarde vergaan, zal er niet één punt of komma van de wet afgaan voor het allemaal gebeurd zal zijn. Wie één van die geringste geboden ontkracht* en dat de mensen leert, zal de geringste genoemd worden in het koninkrijk der hemelen. Maar wie ze onderhoudt en leert, zal groot genoemd worden in het koninkrijk der hemelen. Want Ik zeg jullie: als jullie gerechtigheid niet méér betekent dan die van de schriftgeleerden en farizeeën, zul je het koninkrijk der hemelen zeker niet binnengaan. Jullie hebben gehoord dat tot de ouden gezegd is: U zult niet doden. Wie doodt, zal uitgeleverd worden aan het gerecht. Maar Ik zeg jullie: ieder die zijn broeder een kwaad hart toedraagt, zal uitgeleverd worden aan het gerecht. Wie "leeghoofd" zegt tegen zijn broeder, zal uitgeleverd worden aan het Sanhedrin. En wie "domkop" zegt, zal uitgeleverd worden aan het hellevuur. Dus als je je offergave naar het altaar brengt, en je herinnert je daar dat je broeder iets tegen je heeft, laat dan je offergave daar voor het altaar achter, en ga je eerst verzoenen met je broeder, en kom dan terug om je offergave te brengen. Wees je tegenpartij welgezind zolang het nog kan en zolang je met hem onderweg bent, opdat je tegenpartij jou niet uitlevert aan de rechter, en de rechter aan de gerechtsdienaar, die je in de gevangenis zet. Ik verzeker je, je zult daar niet uitkomen voor je de laatste cent hebt betaald."*

4. Hier is nog een zeer duidelijk citaat uit het evangelie, waaruit zeer duidelijk blijkt dat we beledigingen altijd moeten vergeven: *"Toen kwam Petrus bij Hem en zei: 'Heer, hoe vaak moet ik mijn broeder vergeven als hij mij iets misdoet? Tot zeven keer toe?' Jezus zei hem: 'Niet tot zeven keer toe, zeg Ik je, maar tot zeventig maal zeven keer toe. In dit opzicht gaat het met het koninkrijk der hemelen als met een koning die met zijn dienaren afrekening wilde houden. Toen hij begonnen was met afrekenen, werd er iemand bij hem gebracht die een schuld had van tienduizend talenten*. Omdat hij niet kon betalen, gaf de heer het bevel om hem met vrouw en kinderen en alles wat hij had te verkopen, zodat hij zou kunnen betalen. Daarop viel de dienaar voor hem neer en vroeg: "Heb geduld met mij, en ik zal u alles betalen." De heer kreeg met die dienaar te doen en liet hem vrij, en hij schold hem het geleende geld kwijt. Toen die dienaar buiten kwam, trof hij een van zijn mededienaren, die hem honderd denariën* schuldig was; hij greep hem bij de keel en zei: "Betaal wat je me schuldig bent." Daarop viel zijn mededienaar voor hem neer en smeekte hem: "Heb geduld met mij, en ik zal je betalen." Dat wilde hij niet, integendeel, hij liet hem zelfs gevangenzetten tot hij het verschuldigde bedrag betaald zou hebben. Toen zijn mededienaren zagen wat er gebeurd was, waren zij buitengewoon ontstemd en gingen alles wat er gebeurd was aan hun heer vertellen. Toen riep zijn heer hem bij zich en zei: "Jij slechte dienaar, ik heb je heel die schuld kwijtgescholden, toen je mij daarom smeekte. Had juist jij geen medelijden moeten hebben met je mededienaar, zoals ik medelijden heb gehad met jou?" En zijn heer werd zo kwaad, dat hij hem overleverde aan de beulen, totdat hij heel zijn schuld zou hebben terugbetaald. Zo zal ook mijn hemelse Vader met jullie doen, als niet ieder van jullie zijn broeder van ganser harte vergeeft.'"*

5. Onze derde plicht is om onze vijanden bij te staan, indien we dat kunnen.

Uitleg van de prent

6. Onderaan rechts zien we de heilige martelaar Cyprianus die aan zijn nabestaanden de opdracht geeft om de beul die hem moet onthoofden een geldsom te geven.

7. Bovenaan zien we de heilige Stefanus, diaken en eerste martelaar. Hij geeft ons een treffend voorbeeld van hoe we vergiffenis moeten schenken voor het kwaad dat ons wordt aangedaan. Geknield en de ogen ten hemel gericht, bidt hij tot God voor de Joden die hem zouden stenigen: *"Heer, reken hun deze zonde niet aan."* Onmiddellijk opent de hemel zich; God strekt zijn hand naar hem uit en kijkt hem liefdevol aan. Een engel biedt hem de martelaarspalm aan; een andere engel toont hem de martelaarskroon die ze voor hem aan het klaarmaken zijn.

Mt 5:17-26 Wet en Profeten vervullen, Mt 18:21-35, Hand 7:60

De geboden - Zesde gebod van God - Doe nooit wat onkuisheid is

1. Het zesde gebod verbiedt overspel en alle ontucht. Het verbiedt oneerbare blikken en aanrakingen. Het verbiedt ons te kijken naar onzedige boeken en afbeeldingen.
2. De onkuisheid is een grote zonde,
* omdat het – meer dan andere zonden – Gods beeld in onze ziel uitwist door ons gelijk te stellen aan dieren,
* omdat ze ons lichaam ontheiligt dat deel is van het mystiek lichaam van Christus alsook de tempel van de Heilige Geest.

3. Onkuisheid benevelt onze geest, verzwakt ons geloof en kan een voortijdige dood veroorzaken.
4. De voornaamste manieren om te vechten tegen onkuisheid zijn:
* evenwichtig leven;
* de gelegenheid tot zonde vermijden;
* een beheersing van de zintuigen, voornamelijk de ogen;
* dikwijls te biecht gaan en de raad van de biechtvader opvolgen.

5. We moeten ook versterving doen, d.w.z. onszelf zaken ontzeggen. Jezus zegt immers in het evangelie dat er duivels zijn die enkel door gebed en versterving verjaagd worden: *"Iemand uit de menigte gaf Hem ten antwoord: 'Meester, ik heb mijn zoon naar U meegenomen, omdat hij in de greep is van een stomme geest. Wanneer hij hem aangrijpt, knijpt hij hem de keel dicht, en dan staat het schuim hem op de mond, knarst hij met de tanden en wordt hij helemaal stijf. Ik vroeg uw leerlingen hem uit te drijven, maar ze waren er niet toe in staat.' Hij antwoordde hun: 'Ongelovig slag mensen! Hoelang moet Ik nog bij jullie blijven? Hoelang moet Ik jullie nog verdragen? Breng hem bij Me.' En ze brachten hem naar Hem toe. Zodra de geest Hem zag, liet hij hem stuiptrekken. Hij viel op de grond en rolde heen en weer met het schuim op zijn mond. Jezus vroeg zijn vader: 'Hoe lang heeft hij dat al?' Hij zei: 'Van kindsbeen af. Hij heeft hem ook al vaak in het vuur en in het water gegooid om hem te doden. Maar als U enigszins kunt, wees met ons begaan, kom ons te hulp.' Jezus zei tegen hem: 'Of Ik dat zou kunnen? Alles kan voor wie vertrouwen heeft.' Meteen riep de vader van de jongen uit: 'Ik heb vertrouwen. Kom mijn gebrekkig vertrouwen te hulp.' Toen Jezus zag dat de menigte toestroomde, bestrafte hij de onreine geest met de woorden: 'Stomme en dove geest, Ik beveel je, ga uit hem weg en kom niet meer in hem terug.' Onder gekrijs en veel stuiptrekkingen ging hij weg. Hij bleef achter als een lijk, zodat velen zeiden: 'Hij is dood.' Maar Jezus nam hem bij de hand en liet hem opstaan, en hij stond op. Thuisgekomen, alleen met zijn leerlingen, vroegen dezen Hem: 'Waarom konden wij die geest niet uitdrijven?' Hij zei tegen hen: 'Dit soort kun je niet anders uitdrijven dan met gebed.'"*

6. De meest voorkomende gelegenheden tot deze zonde zijn: het luie nietsdoen, het lezen van ontuchtige boeken of dagbladen of kijken naar expliciete afbeeldingen, luisteren naar muziek die seks en drugs verheerlijken, het verkeren in slecht gezelschap, het dragen van onzedige kledij, het bijwonen van expliciete toneelstukken en filmvertoningen, uitgaan naar disco's en overmatig eten en drinken.

Uitleg van de prent

7. Deze prent stelt ons bovenaan de zondvloed voor die alles op aarde vernietigde behalve wat er in de Ark van Noach zat. God zond deze verschrikkelijke straf om de mensen te straffen die zich slecht gedroegen en met name de onkuisheid bedreven. Noach werd van de zondvloed behoed omdat hij een deugdzaam man was. Terwijl de hele wereld verdronk, dreef hij veilig in zijn ark, die God hem had laten bouwen.
8. In het midden, onderaan de prent, zien we de steden van Sodom en Gomorra die door een hemels vuur vernietigd werden. God strafte de steden o.w.v. de ontucht die er heerste. Abrahams neef Lot, die een rechtvaarig man was, werd tijdig door een engel van God verwittigd en kon zich in veiligheid brengen met zijn vrouw en kinderen. De vrouw van Lot werd echter in een zoutbeeld veranderd omdat ze Gods bevel negeerde om niet achter zich te kijken om de verwoesting te aanschouwen.
9. Onderaan rechts ligt Simson aan de voeten van Delila, een vrouw voor wie hij oneerbare gevoelens had opgevat. Hij was zozeer door zijn hormonale driften verblind dat hij haar verklapte wat het geheim was van zijn ongelofelijk kracht: zijn haren. Delila liet Simsons haren afknippen en leverde hem over aan de Filistijnen. Die staken zijn ogen uit, maakten hem tot slaaf en lieten hem aan het molenrad werken.
10. Onderaan links zien we twee zonen van Jakob, Simeon en Levy; zij sabelen de koning van Sichem neer omdat deze omgang had gehad met hun zuster Dina. Ze doodden ook zijn vader Hemor en alle mannelijke inwoners van Sichem. Zo namen de broers van Dina wraak. Haar andere broers bevrijdden Dina en voerden alle overblijvende vrouwen en kinderen uit Sichem weg.

Mc 9:17-29 Genezing van een bezeten jongen, Gen 6:5-8, Gen 19:23-26, Re 16 Simson en Delila, Gen 34:25-29 Dina en de Sichemieten

De geboden - Zevende gebod van God - Mijd het stelen en 't bedriegen

1. Het zevende gebod verbiedt om de naaste materiële schade toe te brengen, en dit in de ruimste zin van het woord. We denken met name aan stelen, maar ook oneerlijke handelspraktijken en arbeidsgeschillen vallen hieronder.
2. Schuldig aan deze zonde zijn onder meer: dieven, werknemers die hun arbeidsovereenkomst schenden, oneerlijke handelaars en advocaten, corrupte ambtenaren en rechters, woekeraars en al wie zich op oneerlijke wijze zaken toeëigent.
3. Ook kinderen die hun ouders bestelen, zondigen tegen het zevende gebod. Zolang hun ouders nog leven, horen deze goederen hen immers niet toe.
4. Stelen is altijd een zonde, maar de ernst van de zonde hangt wel af van de waarde van het gestolen goed.
5. Afhankelijk van de omstandigheden, kan een kleine diefstal toch een doodzonde worden. Dit is bijvoorbeeld wanneer de kleine diefstal een grote schade veroorzaakt, of wanneer men vele kleine diefstallen pleegt om een grote som te bekomen.
6. We zondigen ook tegen het zevende gebod wanneer we andermans goed achterhouden, met name in de volgende situaties.

* als we een gevonden voorwerp behouden en niet proberen te zoeken naar de eigenaar;
* als we in een erfeniskwestie heimelijk zaken wegnemen;
* als we een geleend goed niet teruggeven;
* als we onze werknemers of personeel niet volledig of te laat uitbetalen.

7. Het benadelen van de naaste is ook een zonde tegen het zevende gebod, met name:

* wanneer men andermans bezittingen beschadigt;
* wanneer men door sabotage of andere middelen de naaste verhindert om op een eerlijke manier zaken te doen.

8. Ook medeplichtigheid aan een diefstal, verduistering of benadeling zijn zonden tegen het zevende gebod.
9. Dit is de raad die Johannes de Doper gaf aan een groep mensen die voor hem hun zonden kwam belijden: *"De bijl ligt al aan de wortel van de bomen; iedere boom die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in het vuur gegooid.' De mensen vroegen hem: 'Wat moeten wij dan doen?' Hij gaf hun ten antwoord: 'Wie twee stel kleren heeft, moet delen met iemand die niets heeft, en wie te eten heeft, moet hetzelfde doen.' Ook tollenaars kwamen zich laten dopen en zeiden: 'Meester, wat moeten wij doen?' Tegen hen zei hij: 'Vorder niet meer dan u is voorgeschreven.' Ook soldaten stelden hem de vraag: 'En wij, wat moeten wij doen?' Tegen hen zei hij: 'Pers niemand geld af, ook niet onder valse voorwendsels, maar wees tevreden met uw soldij.'*
10. Het volk leefde in gespannen verwachting, en allen vroegen zich af of Johannes niet de messias was, maar Johannes gaf hun allen ten antwoord: 'Ik doop u met water. Maar er komt iemand die krachtiger is dan ik; ik ben te min om de riem van zijn sandalen los te maken. Hij zal u dopen in heilige Geest en vuur. De wan heeft Hij in zijn hand om zijn dorsvloer op te ruimen; het graan verzamelt Hij in zijn schuur, maar het kaf zal Hij verbranden in onblusbaar vuur.'"

Uitleg van de prent

11. Bovenaan op deze prent zien we Achab, de koning van Israel, die tijdens een gevecht door een pijl getroffen wordt. De koning wilde beslag leggen op de wijnstok van de Israëliet Naboth, maar deze weigerde om de erfenis van zijn voorouders af te staan. Achab overlegde met zijn nog slechtere vrouw Jesabel en samen brachten ze Naboth om het leven en eigenden zich de wijnstok toe. De profeet Elias kwam en bracht volgende boodschap van God: *"op de plaats waar de honden Naboths bloed oplikken, zullen zij ook uw bloed oplikken."* Een beetje later toen Achab met de koning van Syrië in oorlog lag, verkleedde hij zich om de om uit de handen van de vijand te blijven. Toch werd hij getroffen door een verdwaalde pijl die hem het leven kostte. Zoals de profeet voorspeld had, kwamen de honden het bloed oplikken dat uit zijn wonde vloeide.
11bis. Onderaan links zien we Tobias die blind en arm geworden was, nadat hij ontelbare werken van barmhartigheid had gedaan. Zijn vrouw moest hard werken om hem en zijn zoon te voeden. Toen ze eens een lam had ontvangen, hoorde Tobias het geblaat en zei: *"'Waar komt het bokje vandaan? Is het niet gestolen? Breng het terug naar de eigenaars, want het is niet geoorloofd iets te eten dat gestolen is.'"*
12. Onderaan rechts is de Israëliet Achan te zien, die na de bestorming van Jericho, ondanks Gods verbod, aan het plunderen geslagen was. Hij had zich een aantal schapen, tweehonderd zilverlingen, een gouden liniaal en een scharlaken mantel toegeëigend. De diefstal werd zwaar bestraft: op bevel van Jozua werd Achan samen met al zijn bezitingen door het volk gestenigd en verbrand.
13. Tot slot vermelden we nog een anekdote uit het leven van de heilige Eligius. Hij was de voornaamste goudsmid uit zijn tijd. Koning Clotarius vroeg hem om een gouden zetel te maken en zond hem hiertoe een grote hoeveelheid goud. Eligius merkte dat er genoeg goud was om twee zetels te maken, en hij zond beide naar de koning. Clotarius was verrast en prees het vakmanschap van de goudsmid, maar nog meer zijn eerlijkheid.

Lc 3:9-17 Optreden van Johannes, 1 Kon 21:19, Tob 2:13, Joz 7:21-26

De geboden - Zevende gebod van God (vervolg) - Mijd het stelen en 't bedriegen

1. Werknemers en andere ondergeschikten zondigen tegen het zevende gebod wanneer ze hun werkgever bedriegen of zijn goederen slecht beheren.
2. Werknemers mogen hun leidinggevende zelfs niet in het geringste bedriegen: *"Ook Ik zeg jullie: maak je vrienden met behulp van de geldduivel; als die je dan ontvalt, zullen ze je ontvangen in de eeuwige tenten. Wie betrouwbaar is, is betrouwbaar in het klein en in het groot, en wie in het klein onrecht doet, doet het ook in het groot. Als jullie met de geldduivel onbetrouwbaar zijn geweest, wie zal jullie dan het ware goed toevertrouwen? En als jullie niet te vertrouwen zijn geweest met andermans goed, wie zal jullie dan toevertrouwen wat jezelf toebehoort? Geen knecht kan twee heren dienen, want hij zal of de een verfoeien en van de ander houden, of zich hechten aan de eerste en de ander verachten. Je kunt niet tegelijk God dienen en de geldduivel.'"*
3. We doen iemand een onrechtvaardig nadeel wanneer we hem voor de rechtbank laten verschijnen om iets te betalen dat helemaal niet verschuldigd is.
4. Het is tegen Gods wil dat mensen hun schulden niet tijdig betalen. Zo houden ze immers goederen achter die hen niet toebehoren.
5. Iemand die zijn naaste op deze manier benadeelde, moet het onterecht verkregen goed zo snel mogelijk teruggeven en ook de schade herstellen die het gevolg was van zijn handelen.
6. Deze schadeloosstelling is zeer belangrijk: zonder herstel kan de zonde niet vergeven worden. Dat is dan ook wat Zacheüs beloofde toen Jezus bij hem te gast was: *"Hij kwam in Jericho en trok door de stad. Daar was een man die Zacheüs heette. Hij was oppertollenaar en hij was rijk. Hij wilde wel eens zien wat Jezus voor iemand was, maar het lukte hem niet vanwege de mensenmassa, want hij was klein van stuk. Daarom rende hij vooruit en klom in een moerbeivijgenboom om Hem te zien te krijgen, want Hij zou daar voorbijkomen. Toen Jezus bij die plek kwam, keek Hij omhoog en zei tegen hem: 'Zacheüs, kom vlug naar beneden; vandaag moet Ik in uw huis verblijven.' Hij kwam vlug naar beneden en ontving Hem met vreugde. Iedereen die het zag sprak er schande van. 'Hij neemt zijn intrek bij een zondaar', zeiden ze. Zacheüs richtte zich tot de Heer. 'Heer,' zei hij, 'hierbij geef ik de helft van mijn bezit aan de armen, en als ik iemand iets heb afgeperst, vergoed ik het viervoudig.' Jezus zei tegen hem: 'Vandaag is er redding gekomen voor dit huis, want ook hij is een zoon van Abraham. De Mensenzoon is immers gekomen om te zoeken en te redden wat verloren is.'"*
7 Niet alleen de misdadiger zelf maar ook zijn medeplichtigen moeten helpen de schade te vergoeden.
8. Onder medeplichtigheid verstaan we ook het opdracht geven tot een misdrijf, het aanraden ervan, het verbergen van het gestolen goed, en het niet verhinderen van de misdaad wanneer men hiertoe in staat is.
9. Het herstel van de diefstal moet als volgt gebeuren. De bezitter van het gestolen goed moet het teruggeven. Als hij dat niet doet, moeten de opdrachtgevers, medeplichtigen en uiteindelijk de dief opdraaien voor de schade.
10. De benadeelde moet zelf vergoed worden. Als hij overleden is, dan moeten zijn erfgenamen vergoed worden.
11. We mogen geen goederen aanhouden die voorwerp geweest zijn van een diefstal. Het is nooit toegelaten om andermans goed onterecht bij te houden.
12. Als we niet weten aan wie het goed toebehoort, moeten we inspanningen doen om erachter te komen, bv. door zijn oversten te raadplegen.
13. We moeten het gestolen goed zelf teruggeven. Als het gestolen goed verloren gegaan is, moeten we de juiste tegenwaarde vergoeden.
14. Als we een bepaalde schade niet kunnen vergoeden, moeten we minstens het oprechte voornemen maken om het te doen, en in de mate van het mogelijke een gedeeltelijke aanbetaling voorzien.
15. Als vuistregel geldt: behandel de goederen van iemand anders alsof het uw eigen goederen waren.

Uitleg van de prent

16. Op deze prent zien we bovenaan de engel Rafaël die van Gabaël een geldsom terugeist die de oude Tobias aan Gabaël geleend had. Gabaël gaf zijn schuld toe en betaalde meteen aan de engel. Onderaan rechts zien we hoe een machtige ambtenaar een brave burger wil onteigenen. Hij bedreigt hem met rechtzaken als deze niet vrijwillig afstand wil doen van zijn bezittingen.
17. Onderaan links zien we een slechte werknemer die de bezittingen van zijn werkgever aan het verkwisten is.
18. Toen de heilige Franciscus van Sales een jaar of 5 oud was, eigende hij zich een kostbare zijden nestel van een dienstknecht toe. Zijn vader had het echter gezien en Franciscus knielde neer en bekende meteen. Als straf sloeg de vader hem met een stok. Van toen af durfde het kind nooit meer iets afnemen wat hem niet toebehoorde.

Lc 16:9-13 Spreuken over God en de geldduivel, Lc 19:1-10 Bij Zacheüs, Tob 9,1-6 Het geld uit Rages

VIII
COMMANDEMENT
DE DIEV

De geboden - Achtste gebod van God - Mijd den achterklap en 't liegen

1. Dit gebod houdt in dat
* we geen valse getuigenis mogen afleggen,
* niet mogen liegen,
* geen kwaad mogen spreken en
* niemand mogen lasteren.

De Valse getuigenis

2. Een valse getuigenis is wanneer we bij ondervraging door een rechter de waarheid verzwijgen of iets bevestigen waarvan we weten dat het fout is.
3. Een vals getuigenis afleggen is altijd doodzonde. De persoon die een valse getuigenis aflegt pleegt meineed; hij breekt dus de eed om de waarheid te vertellen. Bovendien begaat hij een grote onrechtvaardigheid door een onschuldig mens te doen veroordelen.
4. De persoon die een valse getuigenis aflegde, moet het nadeel herstellen dat hij veroorzaakte.
5. We begaan deze zonde ook wanneer we valse getuigen aanbrengen, vervalste stukken voorleggen, of op welke wijze dan ook wetens en willens ertoe bijdragen dat een onschuldige veroordeeld wordt.

Uitleg van de prent

6. Op deze prent zien we bovenaan Christus die door de joden voor Pilatus gebracht wordt. Eén van de aanwezigen richt de vinger naar Jezus en beticht Hem ervan dat Hij zou gezegd hebben dat ze geen belastingen meer moeten betalen aan de keizer. Dat was een valse getuigenis, want Jezus had gezegd dat men aan de keizer moest geven wat de keizer toekwam.
7. In Marcus lezen we over een andere valse getuigenis tegen Christus: *"De hogepriesters en heel het Sanhedrin zochten getuigenissen tegen Jezus om Hem ter dood te kunnen brengen, maar ze vonden niets. Want velen legden wel een valse verklaring tegen Hem af, maar hun getuigenissen waren niet afdoende. Ook stonden er enkelen tegen Hem op met de valse verklaring: 'We hebben Hem horen zeggen: "Ik zal deze door mensenhanden gemaakte tempel afbreken en in drie dagen een andere opbouwen, die niet door mensenhanden gemaakt is." ' Maar zelfs dit getuigenis was niet afdoende. De hogepriester trad naar voren en stelde Jezus de vraag: 'U antwoordt niets? Wat brengen ze wel niet tegen U in!' Maar Hij bleef zwijgen en antwoordde niets. Weer stelde de hogepriester Hem een vraag en zei tegen Hem: 'Bent u de Messias, de Zoon van de Gezegende?' Jezus zei: 'Ja, dat ben Ik, en u zult de Mensenzoon zien, gezeten aan de rechterhand van de Macht en komend op de wolken van de hemel.'"*
8. Onderaan links zien we hoe Izebel, de vrouw van Achab, koning van Israel, door honden wordt verscheurd. Deze goddeloze vrouw had Nabot uit de weg willen ruimen omdat die weigerde om de erfenis van zijn vader aan haar af te staan. Ze liet omgekochte valse getuigen aandraven die hem ervan beschuldigden God en de koning gelasterd te hebben. Nabot werd ter dood veroordeeld en gestenigd. Maar deze misdaad van Izebel bleef niet onbestraft. De opvolger van Achab, Jehu, gooide haar van bovenop het paleis naar beneden, waar haar lichaam opgevreten werd door honden.
9. De joden legden ook een valse getuigenis af tegen de heilige Stefanus. In de Handelingen der Apostelen lezen we: *"Het woord van God bleef zich verbreiden; het aantal leerlingen in Jeruzalem werd nog veel groter, en ook een grote groep priesters aanvaardde het geloof. Door God rijk begunstigd met kracht, deed Stefanus grote wonderen en tekenen onder het volk. Maar enkele leden van de Synagoge van de Vrijgelatenen, afkomstig uit Cyrene, Alexandrië, Cilicië en Asia, begonnen met Stefanus te disputeren. Ze waren echter niet opgewassen tegen de geest en de wijsheid waarmee hij sprak. Daarna instrueerden zij enkele mannen om te verklaren: 'Wij hebben hem lastertaal horen spreken tegen Mozes en God.' Zij maakten stemming onder het volk en de oudsten en schriftgeleerden. Toen pakten zij hem op en sleepten hem voor het Sanhedrin. Daar schoven zij valse getuigen naar voren om te verklaren: 'Die man preekt onophoudelijk tegen deze heilige plaats en de wet. Zo hebben wij hem horen zeggen dat die Jezus de Nazoreeër deze tempel zal afbreken en de zeden en gewoonten zal veranderen die Mozes ons heeft overgeleverd."*
10. Onderaan rechts zien we Daniël op twaalfjarige leeftijd. Voor hem staat Suzanna met rondom haar ouders en vrienden. De twee ouderen die we achter Suzanna zien, hadden een valse getuigenis tegen haar afgelegd. Ze hadden gezegd dat ze haar op heterdaad hadden betrapt tijdens het stellen van oneerbare feiten. Ze werd ter dood veroordeeld en op het moment dat ze zou gestenigd worden, riep de jonge Daniël uit dat ze onschuldig was. Hij liet de grijsaards bekennen dat ze gelogen hadden, waarop zij ter dood veroordeeld werden.
11. Tijdens haar beproeving zocht Suzanna haar toevlucht bij God, die steeds haar onschuld beschermde. De gedachte aan God en haar vast vertrouwen in zijn hulp gaven haar moed in de moeilijke momenten wanneer zij als onschuldig lam ten prooi viel aan twee gewetenloze wolven.

Mc 14:55-62 Verhoor door de hogepriester, 2 Kon 9:30-37 De dood van Izebel, Hnd 6:7-14 Stefanus aangeklaagd

VIII
COMMANDEMENT
DE DIEV

De geboden - Achtste gebod van God (vervolg) - Mijd de achterklap en 't liegen

Leugens

1. Liegen is wanneer we wetens en willens iets anders zegt dan wat men denkt.
2. Er zijn drie soorten leugens: om te lachen, leugentjes om bestwil en leugens die nadeel berokkenen.
3. Leugens om te lachen zeggen we om onszelf of anderen te doen lachen.
4. Leugentjes om bestwil hebben de bedoeling om zichzelf of iemand anders voordeel te geven of om onheil te vermijden.
5. Leugens berokkenen nadeel wanneer ze gepleegd worden met de bedoeling om iemand anders te schaden.
6. Deze laatste leugens zijn de ergste. Zij zijn doodzonde als ze een groot nadeel berokken aan de naaste.
7. Liegen is nooit toegelaten als we hiermee andere mensen nadeel berokkenen, zelfs niet om zichzelf te verontschuldigen.
8. Liegen is altijd zonde want door strijdig te zijn met de waarheid, beledigt het God die zelf de Waarheid is.

Uitleg van de prent

9. Op deze prent zien we bovenaan de heilige Petrus en een vrouw, Saffira, die aan zijn voeten doodvalt. *"Ook een zekere Ananias verkocht, samen met zijn vrouw Saffira, een stuk grond, maar hij hield met medeweten van zijn vrouw iets van de opbrengst achter en kwam slechts een gedeelte aan de voeten van de apostelen leggen. Daarop zei Petrus: 'Ananias*, hoe heeft de satan je zo in zijn greep kunnen krijgen dat je de heilige Geest bedriegt en iets achterhoudt van de opbrengst van het stuk grond? Het was vóór de verkoop je eigendom, en ook daarna kon je toch vrij over het geld beschikken? Wat heeft je bezield om zoiets te doen? Je hebt niet gelogen tegen de mensen, maar tegen God.' Bij het horen van deze woorden viel Ananias neer en stierf, en alle omstanders werden door grote vrees bevangen. Daarop wikkelden enkele jongemannen hem in linnen, droegen hem naar buiten en begroeven hem. Na verloop van ongeveer drie uur kwam zijn vrouw binnen, onkundig van wat er gebeurd was. Petrus richtte zich tot haar: 'Zeg me of jullie het stuk grond voor zo en zoveel van de hand hebben gedaan?' Zij zei: 'Inderdaad, voor zoveel.' Toen zei Petrus tegen haar: 'Hoe hebben jullie kunnen afspreken de Geest van de Heer uit te dagen? Ik hoor de voetstappen van hen die je man begraven hebben al bij de deur; zij zullen ook jou naar buiten dragen.' Terstond viel ze voor zijn voeten neer en stierf. Toen de jongemannen binnenkwamen, vonden ze haar dood. Ze droegen haar naar buiten en begroeven haar bij haar man. Heel de gemeente en allen die ervan hoorden werden door grote vrees bevangen."*
10. Onderaan links zien we Eva zien we hoe de slang haar bedriegt: *"Je zult helemaal niet sterven! God weet dat je ogen open zullen gaan als je van die boom eet, en dat je dan gelijk zult worden aan God, door de kennis van goed en kwaad.'"*
11. Heel de mensheid ging ten onder door deze leugen van de duivel. De Heer noemt hem dan ook de "vader van de leugen" op deze plaats in het evangelie: *"'Als God uw vader was,' zei Jezus, 'dan zou u Mij liefhebben, want Ik ben van God uitgegaan en van Godswege ben Ik hier: Ik ben niet uit Mijzelf gekomen, maar Hij heeft Mij gezonden. Weet u waarom u mijn taal niet verstaat? Omdat u niet in staat bent te luisteren naar mijn woord. U bent zonen van de duivel, die is uw vader, en u doet niets liever dan uitvoeren wat uw vader in de zin heeft. Vanaf het begin stond hij de mens naar het leven en bevond hij zich buiten de waarheid, omdat er in hem geen waarheid is. Als hij leugentaal spreekt, spreekt hij zoals hij geaard is: hij is een geboren leugenaar. Maar Mij, iemand die de waarheid zegt, gelooft u niet. Kan iemand van u aantonen dat Ik mij aan bedrog bezondig? Als Ik dus de waarheid verkondig, hoe komt het dan dat u Mij niet gelooft? Alleen degene die uit God is, luistert naar de woorden van God. En daarom luistert u niet, omdat u niet uit God bent.'"*
12. Onderaan rechts zien we Elisa en zijn dienaar Gechazi. Deze loog dat hij door de profeet gezonden was om aan Naäman een zilveren talent en twee kledingstukken te vragen. Toen hij dat gekregen had, loog hij nog eens, en zei aan de profeet dat hij niet uitgegaan was. Als straf werd hij en zijn kinderen melaats.
13. Als een secretaresse aan telefoon antwoordt dat haar baas er niet is, terwijl ze goed weet dat hij er wel is, begaat ze toch geen zonde. Dit is immers een gebruikelijke formule om te laten weten dat de persoon in kwestie niet gestoord wil worden. Iedereen zal dat zo begrijpen. We begaan ook geen zonde als we tijdens een ondervraging door de politie iets antwoorden dat strict gezien onjuist is, maar waarvan de ondervrager weet of zou moeten weten dat hij dergelijke vraag niet mag stellen.

Hnd 5:1-11, Gen 3:4-5 Verdrijving uit de tuin, Joh 8:42-47, 2 Kon 5:19-27

De geboden - Achtste gebod van God (vervolg) - Mijd de achterklap en 't liegen

De laster

1. We lasteren iemand wanneer we kwaad spreken over iemand, dus iets vertellen over iemand wat niet waar is.

De achterklap

2. Achterklap betekent dat we gaan vertellen over iemands gebreken zonder dat daar reden toe is, of wanneer we iemands kwaliteiten minimaliseren.
3. Achterklap is een zonde. We vertellen weliswaar striktgenomen geen leugen, maar de liefde verbiedt ons om de goede naam en faam van zijn naaste te besmeuren.
4. We mogen wel iemands gebreken aan iemand bekend maken die bij machte is om een naderend onheil te verhinderen. Daardoor kunnen we immers een groter kwaad beletten.
5. Achterklap kan ook doodzonde zijn. De heilige Paulus zegt immers: "Zij die achterklap plegen kunnen het Rijk Gods niet binnengaan."
6. Laster en achterklap zijn doodzonden als het heel gewichtige zaken betreft of als we iemands goede naam ernstig krenken.
7. Het is nochtans geen achterklap om slechte dingen over iemand verkondigen die toch algemeen bekend zijn, tenminste als we op deze wijze geen extra kwaad veroorzaken.
8. Er bestaan verzwarende omstandigheden voor deze zonde. Deze zijn bijvoorbeeld wanneer we kwaad spreken over onze leidinggevenden, geestelijken of grote groepen van personen, of wanneer we kwaad spreken in de bijzijn van vele mensen.
9. Het is niet toegelaten om plezier te hebben in het beluisteren van laster of achterklap. Zo nemen we immers deel aan dezelfde zonde.
10. Als we iemand achterklap horen vertellen, moeten we deze persoon zo snel mogelijk doen ophouden, of minstens duidelijk maken dat we niet opgezet zijn met zijn uiteenzetting.
11. Het is normaal gezien verboden om de slechte dingen die we over iemand te weten komen, verder te vertellen. De bijbel zegt immers dat God niet houdt van mensen die tweedracht zaaien onder naasten.
12. Als we door laster of achterklap aan iemand kwaad berokkend hebben, moeten we dat kwaad zo goed als mogelijk herstellen.
13. Als we iemand lasterden, moeten we openlijk toegeven dat we niet de waarheid spraken. Iemand die achterklap vertelde, moet het aangerichte kwaad herstellen. Dit doet hij door de aangehaalde gebreken in hun juiste context te plaatsen en door de goede eigenschappen van de persoon te benadrukken.

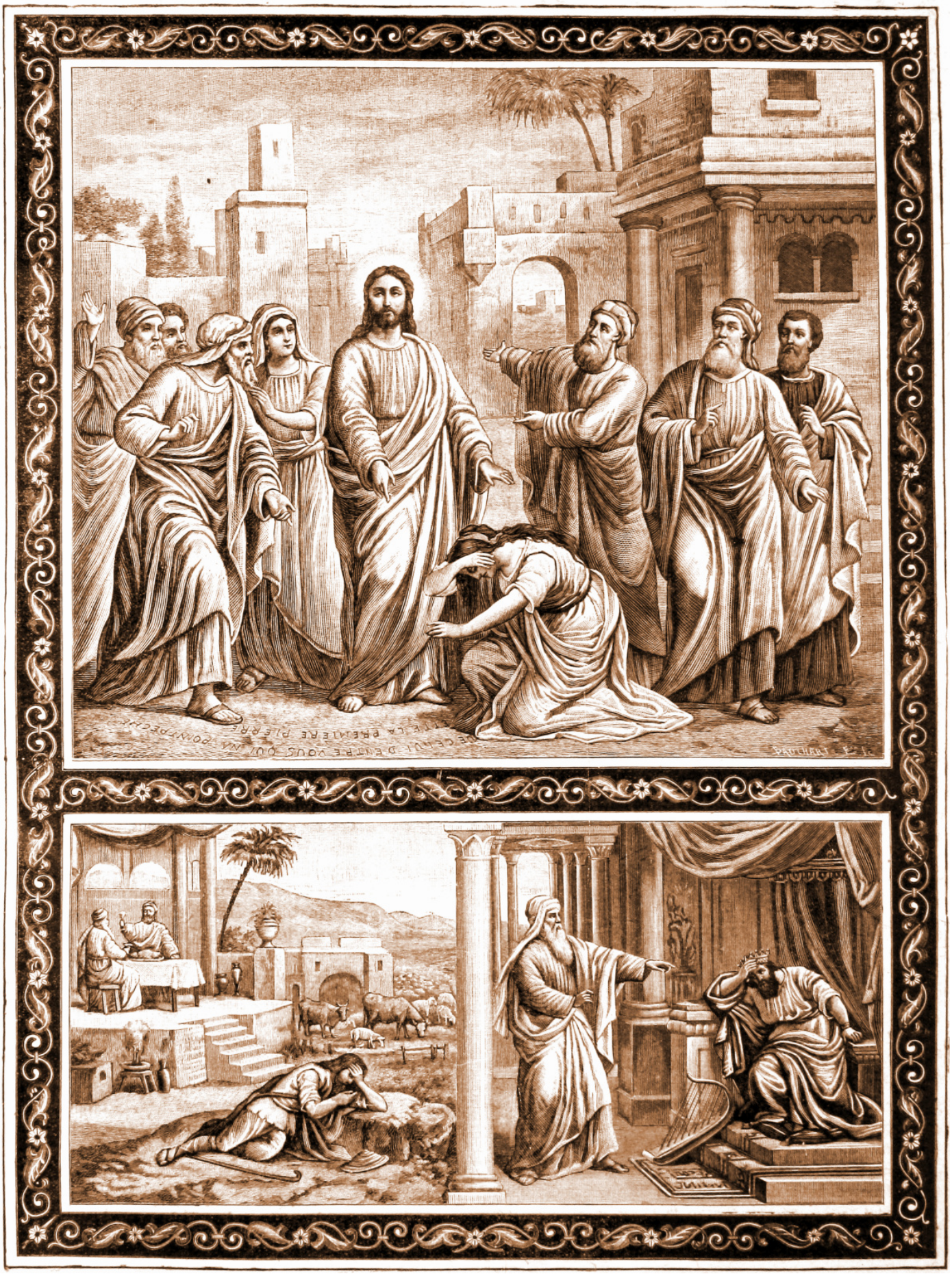
Lichtvaardig oordeel

14. Een lichtvaardig oordeel vellen is een slechte inschatting maken van iemand zonder dat daar een goede reden voor is.
15. Het lichtvaardig oordeel is een zonde. Het druist in tegen de rechtvaardigheid en de liefde om iemand zonder goede reden te veroordelen.

Uitleg van de prent

16. Op deze prent zien we de jonge Jozef die in de gevangenis geworpen werd voor een misdaad waarvan de vrouw van Potifar hem valselijk beschuldigd had. Die vrouw was verliefd geworden op Jozef en wilde met hem naar bed gaan. Jozef wilde echter niet zondigen tegen Gods wet, weigerde en vluchtte weg. De slechte vrouw hield echter zijn jas achter en beschuldigde hem er bij haar echtgenoot van dat hij haar had willen verleiden in plaats van omgekeerd. Potifar geloofde zijn vrouw en liet Jozef in de gevangenis werpen.
17. Onderaan links zien we de hogepriester Aaron en zijn zuster Maria. Ze knielen voor de ark van het verbond; daarboven zien we God zelf. Aaron en Maria hadden gemord tegen hun broer Mozes. God liet hen voor de ark verschijnen, berispte hen voor hun gemor en strafte Maria met zeven dagen melaatsheid.
18. Onderaan rechts zien we de heilige Paulus die na een storm op het eiland Malta gestrand was. De inwoners behandelden hem en zijn vrienden goed. Omdat het koud en regenachtig was, maakten ze een groot vuur. Toen Paulus wat hout op het vuur gooide, sprong er plots een slang uit het hout die zich rond zijn arm slingerde. De inwoners die dit zagen gebeuren, zeiden onder mekaar: *"Die man is vast een moordenaar; hij is uit zee gered maar Dikè [De godin van de gerechtigheid] wil hem niet in leven laten."* Maar al snel moesten ze hun oordeel herzien, want Paulus greep de slang en gooide haar in het vuur. De slang had hem geen enkel kwaad berokkend.
19. Laten we steeds het goede voorbeeld van onze heiligen navolgen. Zij spraken nooit kwaad van iemand. Als ze er toch toe verplicht werden, vertelden ze het kwaad enkel aan de mensen die er belang bij hadden, en om groter onheil te vermijden.

Rom 1:18-32 De heidenen zondigen, Gen 39:11-20 Jozef en de vrouw van Potifar, Num 12 Mozes' gezag betwist, Hnd 28:1-6 Verblijf op Malta

De geboden - Negende gebod van God - Wees ook kuis in uw gemoed

1. Het negende gebod verbiedt de onkuise gedachten en begeerten. Christus zegt in het evangelie: "*Jullie hebben gehoord dat er gezegd is: U zult geen echtbreuk plegen. Maar Ik zeg jullie: ieder die begerig naar een vrouw kijkt, heeft in zijn hart al echtbreuk met haar gepleegd.*"
2. Wat is het verschil tussen het zesde en het negende gebod? Het zesde gaat over de uitwendige onkuisheid, dus in woord en daad, terwijl het negende gaat over de inwendige onkuisheid, dus verkeerde verlangens of gedachten.
3. We spreken over slechte verlangens wanneer we iemand kwaad zouden willen doen als we er de kans toe kregen. Verkeerde gedachten zijn onkuise zaken die men zich inbeeldt, zonder ze per se ook te willen uitvoeren.
4. Verkeerde verlangens zijn een zonde omdat we niets mogen wensen wat niet toegelaten is.
5. Verkeerde gedachten die men vrijwillig oproept zijn ook zonden, zelfs al wil men ze niet echt uitvoeren.
6. Waarom is dat zo? Omdat we op die manier God boos maken door vrijwillig en met plezier te denken aan dingen die Hem kwetsen en tot het kwaad leiden.
7. Het is geen zonde om slechte gedachten in te denken om ze vervolgens te verwerpen. Integendeel zelfs, dit vermeerdert onze verdiensten omdat we daarmee moedig bekoringen bestrijden.
8. Onze wapens tegen onkuise bekoringen zijn:
* zich herinneren dat God ons ziet en over ons oordeelt,
* zijn hart openstellen voor God door een schietgebed,
* weerstaan aan de bekoring,
* de hulp van de H. Maagd inroepen.

Uitleg van de prent

9. Op deze prent zien we Christus met aan zijn voeten een vrouw die haar driften niet had kunnen beheersen en overspel gepleegd had. In het evangelie lezen we: *"Nu kwamen de schriftgeleerden en de farizeeën aanzetten met een vrouw die betrapt was op echtbreuk. Ze brachten haar voor Hem en zeiden: 'Meester, deze vrouw is op heterdaad betrapt op echtbreuk. Mozes heeft ons in de wet voorgeschreven zulke vrouwen te stenigen. Hoe staat U daar tegenover?' Met deze vraag wilden ze Hem op de proef stellen, om te zien of ze een aanklacht tegen Hem konden indienen. Maar Jezus bukte zich om met zijn vinger op de grond te schrijven. Toen ze op een antwoord bleven aandringen, keek Hij op en zei: 'Wie van u zonder zonde is, moet dan maar als eerste een steen op haar werpen.' En weer bukte Hij zich om op de grond te schrijven. Zij echter trokken na die woorden weg, de een na de ander, te beginnen met de oudsten, zodat Hij alleen achterbleef met de vrouw daar vóór Hem. Jezus keek op en vroeg haar: 'Waar zijn ze gebleven, vrouw? Heeft niemand u veroordeeld?' 'Nee Heer, niemand', antwoordde ze. Waarop Jezus zei: 'Ik veroordeel u ook niet. Ga nu maar, en zondig voortaan niet meer.'"*

10. Onderaan rechts zien we koning David met voor hem de profeet Natan. Natan verweet de koning dat hij overspel gepleegd had met Betseba en Betseba's echtgenoot Uria had vermoord.
11. De prent brengt onderaan links het pleidooi in herinnering dat Natan hield tegenover de koning om hem zijn misdaad te doen inzien: *"'Twee mannen leefden eens in dezelfde stad; de een was rijk, de ander arm. De rijke bezat heel veel schapen en runderen, de arme had niets, behalve één enkel lammetje dat hij gekocht had. Hij had het in leven kunnen houden en het was bij hem opgegroeid tussen zijn kinderen; het dier at van zijn bord, het dronk uit zijn beker en het sliep op zijn schoot; het was als een dochter. Op een dag kreeg de rijke man bezoek, maar hij kon er niet toe komen om een schaap of rund uit zijn eigen kudde te nemen en dat klaar te maken voor de reiziger die bij hem was gekomen. Hij pakte het lam van de arme en maakte dat klaar voor zijn gast.' David was diep verontwaardigd over die man en hij zei tegen Natan: 'Zowaar de HEER leeft, de man die dat gedaan heeft verdient de dood. En het lam moet hij vierdubbel vergoeden, omdat hij er niet voor is teruggeschrokken zoiets ergs te doen.' Toen sprak Natan tot David: 'Die man, dat bent u! Zo spreekt de HEER, de God van Israël: "Ik heb u gezalfd tot koning over Israël; Ik heb u bevrijd uit de macht van Saul; Ik heb u het huis van uw heer geschonken en u de beschikking gegeven over zijn vrouwen; Ik heb u het huis van Israël en Juda gegeven en als dat te weinig was geweest, dan had Ik er nog evenveel aan willen toevoegen. Waarom hebt u dan het gebod van de HEER geminacht en iets gedaan dat Hem mishaagt? Uria de Hethiet hebt u met het zwaard geslagen, zijn vrouw hebt u tot vrouw genomen, en hemzelf hebt u vermoord door het zwaard van de Ammonieten. Daarom zal het zwaard nooit meer wijken van uw huis, omdat u Mij hebt geminacht, en de vrouw van Uria de Hethiet tot vrouw hebt genomen. Zo spreekt de HEER: Voorwaar, uit uw eigen huis ga Ik ongeluk over u brengen; Ik zal uw vrouwen onder uw ogen van u afnemen, en ze aan iemand geven die dichtbij u staat; op klaarlichte dag zal die met uw vrouwen gaan slapen. U hebt in het verborgene gehandeld, maar Ik zal voor de ogen van heel Israël handelen en op klaarlichte dag."' Toen zei David tegen Natan: 'Ik heb tegen de HEER gezondigd.' Natan antwoordde: 'Dan heeft de HEER u deze zonde vergeven: u zult niet sterven. Maar omdat u door deze daad de vijanden van de HEER een reden hebt gegeven om kwaad te spreken, zal wel het kind dat geboren is moeten sterven.'"*

12. Het is geen zonde om over onkuise dingen na te denken in het kader van wetenschappelijk of gewetensonderzoek, op voorwaarde dat men in deze gedachten zelf geen genot schept.

Mt 5:2-28 De bergrede, Job 8:3-11 De overspelige vrouw, 2 Sam 12:1-13 De straf van David

De geboden - Tiende gebod van God - En begeer geen anders goed

1. Het tiende gebod verbiedt ons om jaloers te zijn op de bezittingen van iemand anders.
2. Het gebod verbiedt ons ook om overdreven gehecht te raken aan aardse bezittingen en om buitenmatig bezig te zijn met eigendomsverwerving. Hierover zegt Christus : "*Hij vertelde hun een gelijkenis: 'Er was eens een rijke, wiens land veel had opgebracht. Hij dacht bij zichzelf: "Wat moet ik doen? Ik heb geen ruimte om mijn oogst op te slaan." "Dit ga ik doen," dacht hij, "ik breek mijn schuren af en ga grotere bouwen; dan kan ik daar al het graan en mijn andere goederen in opslaan, en tegen mezelf zeggen: Je hebt daar nu heel wat liggen, jongen, je kunt jaren vooruit. Rust nu maar eens uit, eet, drink en neem het ervan." Maar God zei tegen hem: "Jij dwaas, nog deze nacht wordt je leven opgeëist, en voor wie zijn dan al die voorraden die je hebt aangelegd?" Zo vergaat het iemand die rijke schatten verzamelt voor zichzelf en niet voor God.' Hij zei tegen zijn leerlingen: 'Daarom zeg Ik jullie: maak je niet bezorgd over wat je zult eten om in leven te blijven, of over de kleding voor je lichaam. Want het leven is meer dan het eten, en het lichaam meer dan de kleding. Kijk eens naar de kraaien: ze zaaien niet en ze oogsten niet, ze hebben geen voorraadkamer of schuur; God geeft ze te eten. En hoe groot is niet het verschil tussen jullie en deze vogels! Wie van jullie kan met al zijn zorgen zijn leven ook maar een el verlengen? Als jullie tot zoiets kleins niet in staat zijn, waarom maak je je dan bezorgd over de rest? Kijk eens hoe de bloemen groeien: ze werken niet en spinnen niet; toch, zeg Ik jullie, was zelfs Salomo met al zijn pracht en praal niet zo mooi gekleed als een van deze bloemen. Als God dit veldgewas, dat er vandaag staat en morgen in de oven wordt gegooid, zo kleedt, hoeveel te meer zal Hij dan jullie kleden, jullie met je klein geloof. Houd toch eens op te zoeken naar wat je zult eten en wat je zult drinken. Maak je niet langer ongerust. Want naar zulke dingen zijn alle volken van de wereld op zoek, maar jullie Vader weet dat je dat nodig hebt. Nee, zoek zijn koninkrijk, dan krijg je die dingen erbij.*"
3. We mogen natuurlijk wel een redelijke zorg voor onze aardse goederen en wereldse zaken aan de dag leggen, maar we mogen hierin niet overdrijven. Onze eerste bekommernis moet immers ons zielenheil zijn.

Uitleg van de prent

4. Bovenaan op deze prent zien we Heliodorus, de bevelhebber van het leger van de koning van Syrië, Seleukus. Deze vorst was jaloers op de schatten in de tempels van Jeruzalem en gaf daarom Heliodorus de opdracht om Jeruzalem te veroveren. Toen hij in de tempel aankwam om het bevel van zijn meester uit te voeren, werd hij vertrappeld door paard met een vreselijke ruiter. Tegelijkertijd kwamen er twee jongemannen in dure uitrusting naast hem staan die hem genadeloos martelden. Heliodorus verloor het bewustzijn en werd in zwijm op een draagberrie de tempel uitgedragen.
5. Onderaan links zien we koning Achab die Nabot wilde dwingen om zijn wijngaard naast het paleis af te staan. In ruil bood de koning hem een andere wijngaard aan of een financiële vergoeding. De wet van Mozes verbood Nabot echter om het goed van zijn voorvaderen te verkopen. Hij antwoordde de koning daarom: "*De HEER verhoede dat ik het erfdeel van mijn vaderen aan u afsta!*"
6. Onderaan rechts is de H. Eligius die absoluut geen hebzucht kende. Toen koning Clotarius II hem ooit vroeg om een met edelstenen opgesmukte gouden troon te maken, gaf Eligius er twee. Hij had immers vastgesteld dat de koning hem veel teveel materiaal gegeven had voor de enkele troon die hij moest maken.
7. Hebzucht verleidt helaas vele mensen! Deze afschuwelijke drift ontneemt hen alle vreugde in dit leven en bewerkt hun ongeluk in dit leven en het hiernamaals.

Lc 12:16-31, 2 Mak 3, 1 Kon 21:3

OP ZONDAGEN EN VERPLICHTE FEESTDAGEN DEELNEMEN AAN DE EUCHARISTIE
HEMELVAART VAN DE HEER
H.H. FILIPPUS EN JAKOBUS
H. JOZEF
H. MATHIAS
MENSWORDING VAN DE HEER
OPDRACHT VAN DE HEER
OPENBARING VAN DE HEER
H. STEFANUS
HEILIG DE DAG WAAROP DE VERRIJZENIS VAN DE HEER HERDACHT WORDT EVENALS DE FEESTEN DIE DE MYSTERIES VAN DE HEER, DE MAAGD MARIA EN DE HEILIGEN EREN
ONBEVLEKTE ONTVANGENIS VAN MARIA
GEBOORTE VAN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS
H. THOMAS
H. ANDREAS
CHRISTUS' ALLERHEILIGSTE LICHAAM EN BLOED
H.H. PETRUS EN PAULUS
H. JAKOBUS DE MEERDERE
H. JOHANNES DE DOPER
H. LAURENTIUS
TEN HEMELOPNEMING VAN MARIA
H. BARTHOLOMEUS
GEBOORTE VAN MARIA
H.H. SIMON EN JUDAS
H. MATTEUS
ALLERHEILIGEN
BAL
ZONDAG
MAANDAG
TOEGEWIJD AAN DE ZIELEN IN HET VAGEVUUR
DINSDAG
TOEGEWIJD AAN DE HEILIGE ENGELEN
WOENSDAG
TOEGEWIJD AAN DE HEILIGE JOZEF
DONDERDAG
TOEGEWIJD AAN HET ALLERHEILIGSTE SACRAMENT
VRIJDAG
TOEGEWIJD AAN JEZUS OP HET KRUIS
ZATERDAG
DE HEILIGE MAAGD
TOEGEWIJD AAN
MIS VAN DE EERSTE CHRISTENEN
LOOFHUTTENFEEST

De geboden van de Kerk in het algemeen - Eerste gebod van de Kerk - zon- en feestdag houd in eer - Tweede gebod van de Kerk - Hoor wel mis dan elke keer

1. De kerk ontving van Christus, haar Stichter, de macht om geboden te geven die alle christenen moeten onderhouden.
2. Het eerste gebod van de kerk gebiedt ons om zon- en feestdagen te heiligen.
3. Feestdagen zijn dagen die de kerk instelde ter ere van God, de heilige Maagd en de heiligen.
4. Het tweede gebod van de kerk gebiedt ons, op straffe van doodzonde, op zondag en op verplichte feestdagen de heilige Mis bij te wonen.
5. We moeten de volledige mis horen met eerbied en aandacht. De kerk gebiedt ons om bij voorkeur de parochiemis bij te wonen, omdat deze speciaal voor de parochianen wordt opgedragen.

Uitleg van de prent

6. Bovenaan op deze prent zien we een priester die op een kerkelijke feestdag de heilige Mis opdraagt. De gelovigen wonen eerbiedig het heilig Misoffer bij. Daaronder is een danszaal met losbandige mensen die hun eigen pleziertjes hoger inschatten dan het heiligen van zon- en feestdagen. Zij beseffen niet dat losbandig vermaak leidt tot zonde en deze zonde ons recht naar de hel voert.
7. In het midden staan er twee engelen die gelovigen de hemel tonen en hen zo aanzetten om de kerkelijke feestdagen te heiligen. Aan de linkerkant worden de voornaamste kerkelijke feestdagen uitgebeeld die de kerk ons aanraadt om zeker te heiligen. In ons land zijn de verplichte feestdagen Kerstmis, Hemelvaart van de Heer, Tenhemelopneming van Maria en Allerheiligen. De feestdagen die uitgebeeld worden zijn:

* 30/11, H. Andreas, we herkennen hem aan het kruis dat hij vasthoudt en herinnert aan zijn kruisiging
* 8/12, Onbevlekte Ontvangenis van Maria
* 21/12 (sinds 1970: 3/7), H. Apostel Thomas, hij steekt zijn hand in de wonde van Christus en zegt : “Gij zijt mijn Heer en mijn God!”
* 25/12, Kerstmis, een verplichte feestdag
* 26/12, H. Stefanus, hij werd door de joden gestenigd
* 27/12, H. Johannes de evangelist, hij wordt afgebeeld terwijl hij het vierde evangelie schrijft
* 6/1, Driekoningen of Epifanie, we zien hoe de drie wijzen uit het oosten de ster volgden en het kindje Jezus aanbidden
* 2/2, Opdracht van Jezus in de tempel (Onze-Lieve-Vrouw Lichtmis)
* 24/2 (sinds 1970: 14/5), H. Matthias, apostel, we zien hoe de beul de bijl opheft om hem te onthoofden
* 19/3, H. Jozef, de man van Maria, voedstervader van Jezus en patroonheilige van de Kerk
* 25/3, Aankondiging van de Heer (Onze-Lieve-Vrouw Boodschap of Annunciatie)
* 1/5 (sinds 1970: 3/5) HH. Philippus en Jacobus, De H. Philippus werd gekruisigd en de H. Jacobus met een knots doodgeslagen
* Tien dagen voor Pinksteren, Hemelvaart van de Heer, een verplichte feestdag
* Donderdag na het octaaf van Pinksteren, Sacramentsdag, dit is de dag waarop we met processies vieren dat de dat Christus werkelijk aanwezig is in brood en wijn (de eucharistie)
* 24/6, H. Johannes de Doper, hij wordt met een lam afgebeeld omdat hij Jezus aan de joden als de Messias openbaarde met de woorden: “Dit is het Lam Gods dat de zonden van de wereld wegneemt”
* 29/6, De HH. Petrus en Paulus, de H. Petrus draagt twee sleutels omdat Christus hem zei: “Ik zal u de sleutels van de hemel geven.”, de H. Paulus draagt een zwaard, wat herinnert aan zijn onthoofding
* 25/7, H. Jacob de Meerdere, apostel, hij wordt al eeuwenlang vereerd in Santiago de Compostella (Spanje)
* 10/8, H. Laurentius, martelaar, hij werd geroosterd
* 15/8, Tenhemelopneming van Maria, een verplichte feestdag
* 24/8, H. Bartholomeus, apostel, het mes in zijn hand herinnert eraan dat hij levend gevild werd
* 8/9, Geboorte van Maria
* 28/10, HH. Simon en Judas Thaddeus, apostelen
* 1/11, Allerheiligen, een verplichte feestdag, waarop de Kerk alle heiligen in de hemel vereert.

8. Onderaan rechts zien we de afbeelding van het Loofhuttenfeest van de joden. Dat duurde acht dagen.
9. Onderaan links draagt een priester de heilige Mis op in een privaat huis.
10. Onderaan zien we ook een lijstjes die laten zien op welke weekdagen welke vormen van vroomheid in het bijzonder moeten beoefend worden.
11. De voornaamste feesten van de Israelieten in het Oude Testament waren:

* het Paasfeest (Hebreeuws voor “overgang”), ingesteld voor hun verlossing uit Egypte, toen een engel van God hun huizen ongemoeid liet en Egyptenaren vermoordde.
* Het Pinksterfeest (Grieks voor “vijftigste”). Dit werd gevierd vijftig dagen na Pasen ter nagedachtenis van de verkondiging van de tien geboden op de berg Sinaï en ook als dankzegging voor de oogst.
* Het Loofhuttenfeest, als dankbare herinnering aan de weldaden die ze van God mochten ontvangen tijdens hun veertigjarige tocht door de woestijn, toen ze in tenten of hutten sliepen.

feesten van de Israelieten

IN DE PAASTIJD DE HEILIGE COMMUNIE ONTVANGEN
HEMELVAART VAN DE HEER
TEN MINSTE EENMAAL PER JAAR BIECHTEN
PINKSTEREN
H. DRIE-EENHEID
H. SACRAMENT
H.H. PETRUS EN PAULUS
TENHEMELOPNEMING VAN MARIA
GEBOORTE VAN MARIA
DE HEILIGE ROZENKRANS
ALLERHEILIGEN
ALLERZIELEN
ONBEVLEKTE ONTVANGENIS VAN MARIA
GEBOORTE VAN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS
OPENBARING VAN DE HEER
OPDRACHT VAN DE HEER
DE BIECHT BIJ DE APOSTELEN
OPWEG NAAR DE HEMEL
JAARLIJKSE TOCHT VAN DE CHRISTEN
BAL

De geboden - Derde gebod van de Kerk - Biecht ten minste eens per jaar uw zonden - Vierde gebod van de Kerk - en rond pasen nut onze Heer

1. Het derde gebod van de Kerk verplicht alle gelovigen om tenminste één keer per jaar te biechten te gaan.
2. Gedurende meer dan een jaar niet biechten is een doodzonde, omdat we daarmee in een zwaarwichtige zaak ongehoorzaam zijn aan de Kerk.
3. Door een slechte biecht voldoen we niet aan onze verplichting om jaarlijks te biechten. Christus en de Kerk gebieden ons immers om een goede biecht te spreken.
4. De Kerk verlangt dat we zeker rond Pasen biechten, om ons goed op de Paascommunie voor te bereiden.
5. De verplichting om jaarlijks te biechten vangt aan wanneer we tot de jaren van verstand gekomen zijn.
6. Het vierde gebod van de Kerk verplicht alle gelovigen die tot de jaren van verstand gekomen zijn om tenminste één keer per jaar, nl. tijdens de Paastijd, te communie te gaan.
7. Iedereen moet de Paascommunie ontvangen in zijn eigen parochiekerk.
8. Het is een doodzonde om tijdens de Paastijd niet te communiceren omdat we daardoor in een belangrijke zaak aan God ongehoorzaam zijn. We tonen daarmee verachting voor Gods grootste weldaad en geven ergernis aan de naaste.
9. De Kerk gebiedt ons weliswaar enkel om minstens eenmaal per jaar te biechten en de communie te ontvangen, maar zij verlangt ook vurig dat wij deze godsvruchtige oefeningen dikwijls zouden verrichten.
10. De Kerk verlangt dat omdat ze beseft hoe moeilijk het is om een christelijk leven te leiden als we slechts éénmaal per jaar biechten en communiceren. Daarom raadt zij ons aan om dagelijks de hostie of "Engelenbrood", te nuttigen.

Uitleg van de prent

11. Bovenaan rechts zien wij een reeks feestdagen waarop de Kerk wenst dat wij biechten en communiceren. Deze feesten zijn:

* Pinksteren
* H. Drie-eenheid
* Feest van het heilig Sacrament
* Feestdag van de heilige Petrus en Paulus
* Tenhemelopneming van Maria
* Feest van de heilige Rozenkrans
* Allerzielen
* Allerheiligen
* Onbevlekte ontvangenis van Maria
* Kerstmis
* Openbaring van de Heer (Driekoningen)
* Opdracht van de Heer in de tempel (Lichtmis)

12. Links zien we de Poort van de Vasten, die de Kerk opent voor de goede christenen. Door gebed en boetvaardigheid bereidt ze de christen voor op de biecht en de Paascommunie. Niet alle christenen luisteren naar de stem van de Kerk; velen verzuimen hun godsdienstige plichten en verkiezen meer wereldse vermaken.
13. In het midden van de prent zien we een danszaal met mensen die hun losbandige pleziertjes verkiezen boven hun eigen zielenheil.
14. Boven de Poort van de Vasten staat een biechtstoel. De gelovigen die er biechten ontvangen vergiffenis voor hun zonden en herstellen zo hun gemoedsrust en vriendschap met God. Vanop het kruis dat zich boven de biechtstoel verheft, geniet de boeteling van de verdiensten van Christus' bloed en dood. Rechts van de biechtstoel zien we christenen die hun Paasplicht vervullen en in de communie een voorschot op het eeuwig leven ontvangen. Daarom zien we ook hoe ze na de communie tot Jezus opklimmen die ten hemel stijgt. Het verbeeldt hoe de gelovigen bezit nemen van het geluk dat Jezus hen beloofde met de woorden: *"Wie mijn vlees en bloed eet en drinkt, die bezit eeuwig leven."*
15. Onderaan rechts zien we de Israelieten die rond een tafel zitten om het Paaslam te nuttigen. Boven hen vliegt een engel met een schitterend zwaard in de hand, om de eerstgeboren kinderen van de Egyptenaren ter dood te brengen. Net zoals de Israelieten van de dodende engel gespaard bleven door hun deurstijlen in te smeren met het bloed van het Paaslam, en het vlees ervan te eten, zo ook kunnen christenen het eeuwige vuur van de hel vermijden door hun ziel te zuiveren in de biecht en het lichaam van Christus te nuttigen.
16. De biecht heeft altijd bestaan, zelfs ten tijde van de apostelen. Links zien we christenen die beurtelings naderen tot de heilige Paulus om hun biecht te spreken. Dat gebeurde o.m. in Efeze waar Paulus gepredikt had. Vele mensen namen het geloof aan en kwamen hun zonden aan hem belijden.
17. Jezus is de bron van de goddelijke genade, die het bovennatuurlijke leven van de ziel is. Jezus is als een onuitputtelijke bron waaraan de dorstige ziel zich steeds kan laven. Hij is een bron die het vuur van alle hartstochten kan blussen. Jezus verlangde oneindig veel naar het heil van de mensen, zozeer dat hij zelf zijn honger en dorst trotseerde wanneer Hij mensen kon helpen. Hij onderrichtte met grote liefde de Samaritaanse vrouw over de geheimen van Gods Rijk en schonk overvloedige genade aan de Samaritanen. Laten wij ons vaak tot Hem wenden en ons laven aan het levend water van de goddelijke genaden die Hij ons in zijn sacramenten zo mild schenkt voor de reiniging en heiliging hier beneden en voor onze eeuwige zaligheid.

Joh 6:54 Jezus geeft vijfduizend mensen te eten

EN OP VASTENDAGEN VASTEN
OP ONTHOUDINGSDAGEN GEEN VLEES GEBRUIKEN
QUATERTEMPERDAGEN
EN VIGILIËN
ZOMER
VASTEN
LENTE
HERFST
STILTE
VERSTERVING
GEBED
RETRAITE
WINTER

De geboden - Vijfde gebod van de Kerk - Hou de vasten ongeschonden

1. Het vijfde gebod van de kerk gebiedt ons om te vasten tijdens de veertigdagentijd, op de quatertemperdagen en op bepaalde vigiliedagen.
2. Vasten betekent dat we ons onthouden van verboden gerechten en slechts éénmaal per dag een volledige maaltijd tot ons nemen. Het is wel toegestaan om 's morgens een stukje brood te eten en 's avonds een lichte maaltijd te verorberen.
3. In principe moet de volledige maaltijd 's middags genomen worden en de lichte maaltijd 's avonds. Het is evenwel toegelaten om deze volgorde om te wisselen.
4. Bij vasten hoort ook onthouding, tenzij mits uitdrukkelijke toestemming van de Kerk.
5. Onthouding wil zeggen dat we geen vlees en vet eten. Op sommige dagen is dit trouwens verplicht.
6. Mensen die van de Kerk de toestemming hebben gekregen om niet te vasten, moeten niettemin de onthoudingsplicht nakomen op de daartoe door de kerk ingestelde dagen.
7. Elke gelovige die minstens 21 jaar oud is, moet deelnemen aan de vasten.
8. We kunnen van de verplichting om te vasten ontslagen worden, bv. wanneer we ziek zijn, zware arbeid moeten verrichten of een andere gegronde reden hebben.
9. De redenen waarom de veertigdaagse vasten voor Pasen werd ingesteld, zijn:
* ter ere van de veertigdaagse vasten van Jezus in de woestijn;
* als boetedoening voor onze zonden;
* om ons goed op het Paasfeest voor te bereiden door onszelf dingen te ontzeggen.

10. Dit gebod houdt ook het verbod in om 's vrijdags vlees te eten. Als we dat toch doen, begaan we een doodzonde, tenminste als we geen gegronde reden hebben om het toch te doen.
11. De Kerk stelde deze wekelijkse onthouding op vrijdag in, om het sterven van Christus op het kruis te gedenken en om er ons wekelijks aan te herinneren dat het belangrijk is om zichzelf dingen te kunnen ontzeggen.

Uitleg van de prent

12. Bovenaan op deze prent zien we Christus die door de duivel bekoord wordt nadat Hij veertig dagen en nachten gevast had. Satan sprak: *"Als U de Zoon van God bent, zeg dan dat deze stenen brood worden.' Hij antwoordde: 'Er staat geschreven: De mens zal niet leven van brood alleen, maar van ieder woord dat uit de mond van God komt.'"*
13. Rechts op de prent zien we hoe een priester op Aswoensdag gelovigen tekent met het askruis en zegt: "Gedenk mens, dat gij as zijt en tot as zult terugkeren."
14. De Kerk stelde quatertemperdagen in
* om de jaargetijden aan God toe te wijden;
* om Gods zegening af te smeken over de vruchten van de aarde;
* om Gods genade te bekomen voor de dienaren van de Kerk, die gewoonlijk op de zaterdag van de quatertemperdagen hun priesterwijding ontvangen.

Links wordt de wijding van de subdiakens afgebeeld op de quatertemperdagen van de zomer. Daaronder zien we hoe diakens gewijd worden op de quatertemperdagen van de herfst. Helemaal onderaan zie we de handoplegging die priesters ontvangen tijdens hun wijding op de quatertemperdagen van de winter. Een beetje hoger, rechts, wordt de priesterwijding tijdens de quatertemperdagen van de lente voorgesteld door de heiliging van de handen die plaatsvindt tijdens een priesterwijding.
15. Vigiliedagen zijn dagen van onthouding en vasten die aan bepaalde feesten voorafgaan. Ze dienen om ons door onthouding goed voor te bereiden op de komende hoogdag.
16. De vigiliedagen worden op deze prent afgebeeld in vierhoekige of ronde lijstjes. De eerste zijn de verplichte vigiliedagen, de tweede de vrijblijvende.
17. De in ons land verplichte vigiliedagen zijn, van links naar rechts: Pinksteren, het Feest van de heilige Petrus en Paulus, Tenhemelopneming van Maria, Allerheiligen en Kerstmis.
18. Bovenaan rechts zien we de oude man Eleazar, één van de beroemdste Israelieten onder de vervolging van Antiochus. Ze probeerden hem bij wet te verplichten om vlees te eten, maar hij bleef zijn God trouw en deed het niet.
19. Het bovenste deel van de prent stelt een feestmaal voor waarbij er op vrijdag verboden vlees wordt opgediend. Daaronder zijn er mensen die zich tijdens de vastentijd aan losbandige vermaken overgeven. Daaronder nog zien we een afbeelding van de hel, waar dergelijke zondaars terechtkomen.
20. Onderaan links voorspelt de profeet Jonas de vernietiging van Ninive.
21. Rechts spoort Johannes de Doper de joden aan om boete te doen en zich zo op de genaden van de zaligheid voor te bereiden die Christus ging brengen: *"Bekeer u, want het koninkrijk der hemelen is ophanden"*
22. De profeet zei: *"Veertig dagen nog, en Nineve wordt met de grond gelijk gemaakt!"*. De inwoners bekeerden zich en Jahweh, die de dood van de zondaars niet wenste, erbarmde zich over de stad. Laten wij doen zoals de inwoners van Ninive en tot inkeer komen.

Mt 4:3-4 Door de duivel op de proef gesteld, 2 Mak 6:18-31 De marteldood van Eleazar, Mt 3:2 Verkondiging en doop door Johannes, Jon 3:4

Het gebed in het algemeen

1. Het gebed is een gesprek met God, waarbij we de gevoelens en verlangens die leven in ons hart aan God kenbaar maken.
2. Ons gebed tot God moet in grote lijnen de volgende aspecten bevatten: aanbidding, lof, liefde en dankzegging.
3. Er zijn drie redenen waarom wij moeten bidden:
* Omdat God voorgeschreven heeft dat we dit altijd moeten doen,
* Omdat Jezus het ons in het evangelie in woord en daad voorgedaan heeft,
* Omdat wij Gods hulp nodig hebben.

4. Er zijn twee soorten gebeden: het uitwendige en het inwendige.
5. Het uitwendige gebed wordt zo genoemd omdat het in woord en gedachte plaatsvindt.
6. Het inwendige gebed of overweging gebeurt enkel in de geest, zonder het gebruik van woorden.
7. Het inwendig gebed is één van de nuttigste oefeningen van het christelijk leven: ze doet ons de geloofswaarheden doorgronden en waarderen en vermeerdert de motivatie om onze plichten te volbrengen.
8. We moeten bidden voor onszelf, voor onze ouders en leidinggevenden, voor alle mensen en zelfs voor onze vijanden.
9. Wij moeten ook bidden voor de zielen in het vagevuur, dat zij snel uit hun pijn verlost worden en van het eeuwige geluk kunnen genieten.
10. God verhoort altijd vurige gebeden. Hij kiest echter Zelf hoe en wanneer Hij de gebeden verhoort.
11. Christus zelf heeft ons dit verzekerd: *"Wat je de Vader ook vraagt in mijn naam, Hij zal het je geven."*
12. Wanneer we tijdens het gebed iets vragen, moet dat de glorie van God of zaligheid van onszelf of onze naasten betreffen.
13. Wij mogen ook tijdelijke goederen vragen zoals een goede gezondheid, het welslagen van een bepaald project enz., in de mate dat dit bijdraagt tot ons zielenheil.
14. We moeten dikwijls bidden, maar zeker 's morgens en 's avonds, voor en na het eten, vooraleer we een bepaalde activiteit aanvatten, en wanneer we een bijzondere genade van God willen ontvangen.
15. Christus zelf spoorde ons ten zeerste aan om te bidden, toen Hij zei : "*Men moet altijd bidden en daarmee niet ophouden*". We bidden onophoudelijk:
* Wanneer we dikwijls onze geest en ons hart tot God verheffen,
* Wanneer we onze werken verrichten met het doel om God te behagen.

16. Het verdient aanbeveling om 's morgens en 's avonds met het gezin bijeen te komen voor een gemeenschappelijk gebed, omdat dit de effectiefste manier is om God te eren, zijn zegen over het gezin te verkrijgen en de kinderen christelijk op te voeden. Christus heeft gezegd : "*Want waar er twee of drie in mijn naam bijeen zijn, daar ben Ik in hun midden.*"
17. We moeten bidden met eerbied, aandacht, vertrouwen en volharding.
18. We bidden met eerbied wanneer we ons in- en uitwendig vernederen voor Gods aanbiddelijke majesteit.
19. We bidden met aandacht als we onze gedachten vestigen op God en op hetgeen we zeggen.
20. We bidden met vertrouwen wanneer we de vaste hoop hebben dat Hij ons gebed zal verhoren.
21. We bidden met volharding wanneer we blijven bidden, ook al worden we niet meteen gehoord.
22. We moeten in Christus' naam bidden omdat onze gebeden alleen maar door zijn verdiensten verhoord worden.

Uitleg van de prent

23. Op deze prent zien we in het midden Mozes die op een heuvel bidt terwijl de Israëlieten vechten met de Amalekieten. Zolang Mozes zijn handen in de lucht hield, hadden de Israelieten te overhand, maar wanneer hij de handen liet zakken, had Amalek alweer de overhand.
24. De prent geeft ons verschillende voorbeelden van het gemeenschappelijk gebed. Bovenaan links zien we een christelijk huisgezin dat het ochtend- en avondgebed opzegt voor een kruisbeeld en een beeld van Onze Lieve Vrouw. Rechts op de prent bidden de leden van een gezin samen voor het eten. Onderaan links bidden de gezinsleden voor het werk.
25. Onderaan rechts toont de heilige Antonius ons hoe we moeten bidden met aandacht. Zijn ogen zijn voortdurend op het kruisbeeld gericht en hij bidt vurig, terwijl duivels onder alle gedaanten zijn aandacht proberen af te leiden en hem in bekoring willen brengen.
26. Jezus toont ons door zijn goddelijk voorbeeld aan hoe we moeten bidden. Vaak bracht Hij een hele nacht door in gebed, ook al had Hij de hele dag ervoor gepredikt. We weten dat Hij na het laatste avondmaal voor een lange tijd bad, dat Hij vaak naar de Hof van Olijven ging om te bidden en dat Hij ook aan het kruis volhardde in het gebed, tot aan zijn dood toe.

Joh 15:16, Lc 18:1, Mt 18:20, Ex 17:8-13 Overwinning op Amalek

ONZE VADER DIE IN DE HEMELEN ZIJT
GE-
HEILIGD ZIJ
UW NAAM
UW
RIJK KOME
UW WIL GESCHIEDE
OP AARDE – ALS
IN DE HEMEL
GEEF ONS HEDEN ONS
DAGELIJKS BROOD
GELIJK OOK WIJ VERGEVEN
AAN ONZE SCHULDENAREN
EN VERGEEF ONS ONZE SCHULDEN
EN LEID ONS NIET IN BEKORING
MAAR VERLOS
AMEN
ONS VAN HET KWADE

Het Onze-Vader

Uitleg van de prent

1. Het onderwerp van deze prent is het Gebed van de Heer. We noemen dit zo omdat Jezus Christus het zelf gemaakt heeft.
2. Het Onze Vader is samengesteld uit een korte inleiding en zeven vragen. De eerste drie zijn vragen om zaken die de glorie van God vermeerderen; de volgende vier zijn vragen om zaken die bijdragen tot ons geestelijk geluk en ons materieel welzijn.
3. De inleiding ("Onze Vader, die in de hemelen zijt") wordt bovenaan de prent voorgesteld door de hemel waarin God aan de engelen en heiligen zijn heerlijkheid laat zien.
4. Het Onze Vader begint met de woorden *Onze Vader* om ons eraan te herinneren dat wij allemaal kinderen van God zijn en daarom met vertrouwen en liefde mogen bidden.
5. We voegen hieraan toe *die in de hemelen zijt*, om ons aan te sporen om met eerbied te bidden, aangezien we hier met de opperste koning van hemel en aarde spreken.
6. De eerste vraag luidt: *Geheiligd zij Uw naam*. Wij vragen hiermee dat God door alle mensen gekend en gediend moge worden.
7. Deze vraag wordt links op de prent voorgesteld door de genezing van de kreupele, aan wie Petrus zegt: "*in naam van Jezus Christus de Nazoreeër, kom overeind en loop*". Door die woorden en de daaropvolgende genezing heiligde Petrus Gods naam, omdat hij de heiligheid en de goddelijke kracht van de naam van Jezus Christus inriep.
8. De tweede vraag is: *Uw rijk kome*. Wij vragen hierbij:
* Dat het Rijk Gods, de kerk, zich altijd meer en meer moge uitbreiden over de aarde;
* Dat het rijk van de goddelijke genade ingang moge vinden in onze harten;
* Dat het rijk van heerlijkheid ons moge ten deel vallen in de hemel.

9. Deze vraag wordt op de prent geïllustreerd door Tobit die een voorspelling maakt van het toekomende rijk van God, namelijk de kerk, met de woorden: "Jeruzalem, gij zult met een schitterend licht omgeven worden; de volkeren zullen in u de Heer aanbidden en de aarde als een geheiligde plaats beschouwen."
10. De derde vraag luidt: *Uw wil geschiede op aarde als in de hemel*. Wij verlangen dat, net zoals de engelen in de hemel Gods wil volmaakt vobrengen, wij als mensen op aarde dit ook zouden doen.
11. Deze vraag wordt centraal op de prent afgebeeld door Jezus die in zijn doodstrijd aan zijn Vader zei: "*Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan Mij voorbijgaan. Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt.*"
12. De vierde vraag luidt: *Geef ons heden ons dagelijks brood*. Wij vragen van God alles wat onze ziel en ons lichaam nodig hebben.
13. De dingen die we voor ons lichaam nodig hebben zijn: voedsel, kleding en woonst.
14. Christus schrijft ons voor om enkel brood te vragen en geeft daarmee aan dat we tevreden moeten zijn met het noodzakelijke minimum.
15. De dingen die we voor onze ziel nodig hebben, zijn:
* het Woord van God,
* de heiligmakende en de dadelijke genade,
* de heilige Communie, het uit de hemel neergedaalde brood.

16. De vierde vraag wordt op de prent links voorgesteld door de engel die in de woestijn brood brengt naar de profeet Elia.
17. De vijfde vraag is: *Vergeef ons onze schulden gelijk ook wij vergeven aan onze schuldenaren*. Wij vragen hier dat God onze schulden moge vergeven zoals ook wij bereid moeten zijn om vergeving te schenken aan hen die ons beledigd hebben.
18. De vijfde vraag zien we op de prent als volgt uitgebeeld:
* Christus die vergiffenis schenkt aan zijn beulen en aan de goede moordenaar.
* David die Saul spaart nadat deze hem had willen vermoorden.

19. Zesde vraag: *Leid ons niet in bekoring*. De bekoring is wat ons aantrekt tot de zonde.
20. God laat de bekoring toe om ons bewust te maken van onze zwakheid en om ons de gelegenheid te geven om verdiensten te verzamelen. We moeten over onszelf waken door er via de goddelijke genade aan te weerstaan.
21. Deze zesde vraag wordt afgebeeld op de prent door Jezus die in de woestijn door de duivel bekoord wordt, maar niet bezwijkt.
22. De zevende vraag gaat als volgt: *Maar verlos ons van het kwade*. Door deze vraag verlangen we om verlost te worden van de zonde en van alle kwaad. Dit kwaad hindert immers onze toegang tot het eeuwig en tijdelijk geluk.
23. Op de prent beelden we deze vraag uit met de profeet Daniël die in een kuil voor de leeuwen werd geworpen, maar er ongedeerd weer uitkwam.
24. Het Onze Vader is het beste en waardigste gebed dat door alle christenen gebeden wordt, zowel in goede als in slechte tijden. Reeds twintig eeuwen bidden we dit gebed tot onze God in de hemel, samen met de apostelen, de martelaars, de kerkvaders, de keizers en de koningen, de geleerden en de onwetenden, de rijken en de armen.

Hand 3:6, Tob 13 De lofprijzing van Tobit, Mt 26:39, 1 Kon 17:19 Elia naar de Horeb

WEES GEGROET, MARIA
VOL VAN GENADE
DE HEER IS MET U
GIJ ZIJT DE GEZEGENDE ONDER DE VROUWEN
DE VRUCHT VAN UW LICHAAM
EN GEZEGEND IS
JEZUS
HEILIGE MARIA, MOEDER VAN GOD
BID VOOR ONS, ZONDAARS
NU EN IN HET UUR VAN ONZE DOOD
AMEN
PF

Het Wees Gegroet

1. Het onderwerp van deze prent is het Ave Maria of Wees Gegroet. We noemen het zo, omdat het de woorden zijn die de engel gebruikte om Maria te groeten toen hij aankondigde dat zij de moeder van God zou worden. Het zijn deze woorden: *"Wees gegroet (Maria); vol van genade, de Heer is met u, gezegend zijt gij boven alle vrouwen."*

2. De woorden die daarop volgen, komen van de heilige Elisabeth: *"En gezegend is de vrucht van uw lichaam (Jezus)"*. De Kerk voegde aan deze begroeting nog to : "Heilige Maria, moeder Gods, bid voor ons (arme) zondaars, nu en in het uur van onze dood."

3. *Wees gegroet Maria*. Dit wil zeggen: ik eer u, ik wens u geluk, ik ben met u verheugd over uw glorierijke voorrechten. We stellen het op de prent voor door de engel Gabriël die Maria aankondigt dat ze door God uitgekozen werd om de moeder van Zijn zoon te zijn. De woorden *vol van genade* duiden op het feit dat Maria nooit door de vlek van de erfzonde belast is geweest. Zij was dus vanaf het prille begin van haar leven vervuld van heiligmakende genade, alle deugden en alle hemelse gaven.

4. Die woorden worden voorgesteld door de onbevlekte ontvangenis van Maria. De woorden *de Heer is met u* betekenen dat God dichter bij haar staat dan bij gelijk welke andere mens, door een bijzondere gunst. We zien deze woorden voorgesteld door de Heilige Geest die verblijft in het hart van Maria en dit hart als zijn tempel beschouwt.

5. *Gezegend zijt gij boven alle vrouwen*. Dit betekent dat Maria onder alle vrouwen is uitgekozen om moeder te zijn van Gods Zoon. Het wijst er ook op dat zij, ondanks haar moederschap, toch maagd gebleven is.

6. Deze woorden stellen we voor door Maria die boven een groot aantal heilige vrouwen verheven is. Zij overtreft allen in heiligheid, glorie en macht. Eén van die vrouwen, Judit, heeft een zwaard, omdat zij Holofernes onthoofdde. Zij vormt daarmee een voorafbeelding van Maria, die als nieuwe Eva de duivelse slang verpletterde.

7. *Gezegend is de vrucht van uw lichaam (Jezus)*. Jezus, de Zoon van God, is in de schoot van het Maria mens geworden. Hij werd door zijn vader met oneindige zegeningen overladen en in Hem werden alle volkeren gezegend.

8. Deze woorden worden links op de prent afgebeeld door Elisabeth die zich naar Maria toe richt en rechts het kindje Jezus die de heilige Johannes de Doper zegent.

9. De Kerk voegde er deze woorden aan toe: *Heilige Maria, moeder Gods*. Dit was in antwoord op de ketterse Nestorianen die haar deze eretitel ontzegden.

10. Op de prent worden deze woorden voorgesteld door de heilige Drievuldigheid die Maria in de hemel kronen tot koningin van de engelen en de mensen.

11. *Bid voor ons, (arme) zondaars* We vragen dit aan Maria omdat zij het dichtst bij haar Zoon staat. Zij is daarom bij uitstek de voorspreekster en de toevlucht van de zondaars.

12. Deze woorden worden voorgesteld door Maria die in de hemel bij haar Zoon voor ons ten beste spreekt.

13. We vragen aan Maria om voor ons te bidden *nu en in het uur van onze dood* omdat we haar bijstand heel ons leven lang nodig hebben, maar nog het meest bij het verlaten van deze wereld en het binnentreden in het eeuwig leven.

14. Op de prent wordt dit voorgesteld door Maria die zich toont aan een zieke op zijn sterfbed, en hem bijstaat.

15. Er bestaan enkele vrome oefeningen waarbij het Wees Gegroet meermaals wordt gebeden. De belangrijkste van deze oefeningen zijn het Angelusgebed en de Rozenkrans.

16. De rozenkrans bestaat uit vijftien keer tien weesgegroetjes (tientjes) die elk voorafgegaan worden door een Onze Vader en een korte overweging van enkele groepen van telkens vijf geheimen. Er bestaan vier groepen van geheimen:

* de blijde geheimen,
* de droevige geheimen en
* de glorievolle geheimen en
* de geheimen van het licht, die in 2002 door de zalige paus Johannes-Paulus II aan het lijstje werden toegevoegd.

De blijde geheimen zijn

* de boodschap van de engel aan Maria,
* het bezoek van Elisabeth aan Maria,
* de geboorte van Jezus,
* de opdracht van Jezus in de tempel en
* de terugvinding van Jezus in de tempel.

De droevige geheimen zijn

* de doodstrijd van Jezus,
* de geseling van Jezus,
* de doornenkroning van Jezus,
* de kruisdraging van Jezus en
* Jezus' dood aan het kruis.

17. De glorierijke mysteries zijn

* Christus' opstanding uit de dood,
* zijn hemelvaart,
* Pinksteren,
* de tenhemelopneming van Maria en
* de kroning van Maria in de hemel.

De geheimen van het licht zijn

* het doopsel van Jezus,
* de openbaring van Jezus op de bruiloft van Kana,
* Jezus' aankondiging van het Rijk Gods,
* de gedaanteverandering van Jezus op de berg Tabor en
* het Laatste Avondmaal, d.i. de instelling van de eucharistie.

18. Het Rozenhoedje is een derde deel van de rozenkrans (dus vijf tientjes), waarbij één groep van geheimen overwogen wordt.

19. Als we de voorspraak en de bescherming van de heilige Maagd willen verkrijgen, doen we er goed aan haar dikwijls te aanroepen, haar deugden na te volgen en vele goede werken aan haar op te dragen.

Lc 1:28, Lc 1:42, Jdt 13:8

MORGEN
HEDEN
HEDEN
MORGEN
HEILIGE FRANCISCUS VAN BORGIA BIJ HET LICHAAM VAN ISABELLA
GEDENKT DAT GIJ
STOF ZIJT
EN TOT STOF
ZULT WEERKEREN
HIC JACET

De vier uitersten in het algemeen - De dood

1. De vier uitersten van de mens zijn: de dood, het oordeel, de hel en de hemelse glorie.
2. Het is aan te raden om onze uitersten dikwijls te overwegen; die gedachte verwijdert ons van de zonde en vermeerdert onze ijver om God trouw te dienen. Daarom ook lezen we in de bijbel: "*Gedenk uw uitersten, en gij zult in eeuwigheid niet zondigen*"

De dood

3. De dood is de scheiding van ziel en lichaam en de overgang van het tijdelijke naar het eeuwige.
4. De dood is ontstaan door de zonde van onze eerste voorouders. God zei aan Adam en Eva: "*Van de boom van de kennis van goed en kwaad mag je niet eten, want op de dag dat je daarvan eet, zul je sterven.*" Jammer genoeg werden ze door de duivel verleid en gehoorzaamden ze God niet . Ze aten van de verboden vrucht en God verdreef hen uit het paradijs. Van dan af zijn hun afstammelingen onderworpen aan het lijden en de dood.
5. Het is zeker dat we zullen sterven. Dit is een straf voor de zonde van onze eerste vader. De heilige Paulus zegt: "Mensen moeten eenmaal sterven."
6. Wij zullen sterven wanneer God dit bepaalt. Het is zeker dat we zullen sterven maar wij kennen de dag noch het uur wanneer dit zal geschieden.
7. God wil dat het tijdstip van onze dood onbekend blijft. Als dat niet zo was, dan zouden vele mensen zich in tussentijd gewoon aan de zonde overleveren.
8. We moeten ons op de dood voorbereiden door een echt christelijk leven te leiden en door de sacramenten te ontvangen.
9. We mogen niet wachten tot we ziek zijn om ons op een goede dood voor te bereiden. Dat zou roekeloos en gevaarlijk zijn. Dit deed immers ook de vrek, waarover de volgende parabel uit het evangelie spreekt: "*Iemand uit de menigte zei tegen Hem: 'Meester, zeg tegen mijn broer dat hij de erfenis met mij moet delen.' Hij zei tegen hem: 'Wie heeft mij als scheidsrechter tussen u beiden aangesteld?' Hij zei tegen hen: 'Pas op voor iedere vorm van hebzucht! Ook al heeft een mens nog zo veel, zijn leven bezit hij niet.' Hij vertelde hun een gelijkenis: 'Er was eens een rijke, wiens land veel had opgebracht. Hij dacht bij zichzelf: "Wat moet ik doen? Ik heb geen ruimte om mijn oogst op te slaan." "Dit ga ik doen," dacht hij, "ik breek mijn schuren af en ga grotere bouwen; dan kan ik daar al het graan en mijn andere goederen in opslaan, en tegen mezelf zeggen: Je hebt daar nu heel wat liggen, jongen, je kunt jaren vooruit. Rust nu maar eens uit, eet, drink en neem het ervan." Maar God zei tegen hem: "Jij dwaas, nog deze nacht wordt je leven opgeëist, en voor wie zijn dan al die voorraden die je hebt aangelegd?" Zo vergaat het iemand die rijke schatten verzamelt voor zichzelf en niet voor God.'* "

Uitleg van de prent

10. Deze prent stelt ons de dood voor. Ze doet ons inzien dat het nuttig is om eraan te denken. Aardse dingen zijn slechts ijdelheden; we moeten ons vooral richten op de hemel.
11. Centraal op de prent staat Franciscus van Borgia, een edelman aan het hof van Karel V, met voor hem het lijk van keizerin Isabella. Franciscus moest haar lichaam overbrengen naar Granada in Spanje, om haar te begraven. Toen de lijkstoet daar was aangekomen, opende men, naar toenmalig gebruik, de doodskist. Franciscus moest zweren dat het gelaat werkelijk dit van de keizerin was, maar het gezicht was zodanig misvormd dat men haar niet meer kon herkennen. Het lijk stonk ook zo verschrikkelijk dat niemand het kon verdragen. Franciscus was door dit gebeuren zo aangedaan dat hij besloot om de wereld met haar ijdelheden vaarwel te zeggen. Hij trad in bij de jezuïeten en werd een groot heilige.
12. Bovenaan zien we een man en een vrouw in de fleur van hun leven, die zichzelf in de spiegel bekijken. Boven hun hoofd lezen we het woord 'Heden'. In de spiegel zien ze zichzelf als doden. Dit spiegelbeeld draagt het opschrift 'morgen'. Deze tegenstelling tussen levende en dode hoedanigheid moet ons aanzetten om de altijddurende goederen van de ziel hoger te schatten dan de tijdelijke goederen van het lichaam.
13. Onderaan zien we een kerkhof met kruisen, grafzerken, treurige opschriften. In open graven kunnen we geraamten aanschouwen.
14. "*Daarom moeten juist jullie voorbereid zijn, omdat de Mensenzoon komt op een uur waarop je het niet verwacht.*" De heilige Kerk herinnert ons daarom steeds weer aan de dood, en dit niet alleen op Allerzielen en Aswoensdag, maar ook wanneer de doodsklokken luiden bij de begrafenis van een overledene.

Sir 7:38 Waarschuwingen, Gen 2:17, Lc 12:13-21 Gelijkenis van een hebzuchtige boer, Mt 24:44 De komst van de Mensenzoon

DOOD
VAN DE RECHTVAARDIGE
DOOD VAN DE ZONDAAR

De uitersten - De dood van de rechtvaardige en de dood van de zondaar

1. Een goede dood is een dood in staat van genade. Dat is het grootste geluk van een mens.
2. Een slechte dood is een dood in staat van doodzonde. Dat is het ergste wat een mens kan overkomen.
3. De heilige schrift zegt dat dat de dood van een zondaar zeer slecht is.
4. Waarom?

* Omdat het hem ten zeerste bedroeft om de aardse goederen waaraan hij zo gehecht was, achter te laten;
* Omdat hij weldra in de hel de straf van zijn boos leven zal ondergaan.

5. Een zeer slechte dood was deze van Herodes: "*Toen het dag geworden was, ontstond er onder de soldaten grote verwarring over wat er met Petrus gebeurd kon zijn. Herodes liet naar hem zoeken, maar toen hij hem niet kon vinden onderwierp hij de wachters aan een verhoor en liet hij hen terechtstellen. Daarop vertrok hij van Judea naar Caesarea en bleef daar. Hij had een conflict met de inwoners van Tyrus en Sidon; zij kwamen gezamenlijk naar hem toe, bepraatten Blastus, de kamerheer van de koning, en vroegen om een vreedzame regeling; hun gebied was namelijk voor de voedselvoorziening afhankelijk van dat van de koning. Op de vastgestelde dag nam Herodes in koninklijk ornaat plaats op zijn troon en hield een indrukwekkende toespraak. Het volk juichte hem toe: 'Dat is taal van een god en niet van een mens.' Maar onmiddellijk werd hij geveld door een engel van de Heer, omdat hij de eer niet aan God had gegeven; door wormen aangevreten stierf hij.*"
6. Zo was ook de dood van Judas zeer slecht: "*Toen ze de stad binnenkwamen, gingen ze naar de bovenzaal waar ze gewoonlijk verbleven: Petrus, Johannes, Jakobus en Andreas, Filippus en Tomas, Bartolomeüs en Matteüs, Jakobus van Alfeüs, Simon de Zeloot en Judas van Jakobus. Zij bleven allen trouw en eensgezind in gebed, samen met de vrouwen, met Maria, de moeder van Jezus, en zijn broers. In die dagen stond Petrus op te midden van de broeders – er was een groep bijeen van ongeveer honderdtwintig personen – en hij zei: 'Broeders! Het schriftwoord moest in vervulling gaan, dat de heilige Geest bij monde van David tevoren heeft gesproken met het oog op Judas, de gids van hen die Jezus arresteerden. Immers, hij werd tot onze kring gerekend en had deel aan onze taak. Hij kocht een stuk grond van het loon voor zijn misdaad, viel voorover en barstte open, zodat zijn ingewanden naar buiten puilden. Dit is bekend geworden bij alle inwoners van Jeruzalem en daarom heet dat stuk grond in hun taal Akeldama, dat wil zeggen: bloedgrond. Want in het Boek van de Psalmen staat geschreven: Zijn landgoed moet worden tot een eenzaam oord, en niemand mag er wonen; en ook: Iemand anders moet zijn ambt overnemen. Daarom moet er van de mannen die steeds met ons zijn opgetrokken, al die tijd dat de Heer Jezus onder ons verkeerde, vanaf het begin, vanaf de doop van Johannes, tot de dag waarop Hij van ons is weggenomen, van hen dus moet er één samen met ons getuige worden van zijn opstanding.' Ze stelden er twee voor: Jozef Barsabbas, bijgenaamd Justus, en Mattias. Ze spraken dit gebed uit: 'Heer, U die het hart van alle mensen kent, wijs aan wie van deze twee U hebt uitgekozen om in ons apostolisch werk de plaats in te nemen die Judas heeft verlaten om zijn eigen weg te gaan.' Daarop lieten ze hen loten, en het lot viel op Mattias, en zo werd hij aan de elf apostelen toegevoegd.*"
7. De heilige schrift zegt dat de dood van een rechtvaardige voor de ogen van de Heer kostbaar is.
8. Waarom is dat zo?

* Omdat deze dood hem uit alle rampen van dit leven verlost;
* Omdat de overledene God bemint en een gerust geweten heeft;
* Omdat hij in de hemel beloond zal worden voor de goede werken die hij op aarde verrichtte.

Uitleg van de prent

9. Deze prent stelt ons de dood van een rechtvaarige en van een zondaar voor. De rechtvaardige wordt bovenaan op zijn sterfbed afgebeeld. Hij is gelaten en geniet van de laatste troost die de godsdienst hem geeft. Zijn engelbewaarder waakt over hem en moedigt hem aan; zijn familie bidt voor hem. Christus en de heilige Maagd kijken hem vanuit de hemel toe en strekken hun armen naar hem uit. De duivel, vol woede en schaamte, vlucht naar de hel.
10. Onderaan verstoot een stervende zondaar de priester met verachting. Zijn engelbewaarder trekt een sluier over het hoofd en verlaat hem. De priester die nog niet wil vertrekken, toont hem een laatste maal het kruisbeeld. Zijn familieleden zijn met grote vrees bevangen. Christus verschijnt en toont hem het kruis waarop Hij stierf om hem te redden, en voor hetwelk Hij hem zal oordelen. Duivels omringen zijn bed en wachten op zijn doodsreutel om zijn ziel af te voeren naar de hel.

Hand 12,18-23, Hand 1,13-26

P.GRENIER - SC.

De uitersten - Het oordeel

1. Vlak na onze dood vindt er in de kamer waar we sterven een tijdelijk of bijzonder oordeel plaats over onze ziel.
2. Na de dood zal God dus de ziel bij zich roepen en over haar werken een oordeel uitspreken. De ziel zal het vonnis aanhoren dat voor eeuwig haar lot zal bezegelen in geluk of ongeluk.
3. Op diverse plaatsen spreekt het Evangelie over de ernst van dit oordeel en hoezeer we ons hierop moeten voorbereiden: *"Intussen waren duizenden mensen samengestroomd, zodat men elkaar verdrong. Hij begon te spreken, allereerst tot zijn leerlingen. 'Pas op voor de zuurdesem van de farizeeën, dat wil zeggen hun huichelarij! Er is niets bedekt dat niet onthuld zal worden, of verborgen dat niet bekend zal worden. Want wat jullie in het donker zeggen, zal men in het licht horen; en wat jullie elkaar binnenskamers in het oor fluisteren, zal men van de daken verkondigen. Tegen jullie, die mijn vrienden zijn, zeg Ik: Wees niet bang voor hen die het lichaam doden, maar daarna tot niets meer in staat zijn. Ik zal jullie duidelijk maken voor wie je bang moet zijn: je moet bang zijn voor Hem die de macht bezit om je te doden en daarna in de hel te gooien. Jazeker, dat is degene voor wie je bang moet zijn. Vijf mussen kosten maar twee stuivers, nietwaar? Toch wordt niet één daarvan door God vergeten. Ja, zelfs de haren op jullie hoofd zijn allemaal geteld. Jullie moeten niet bang meer zijn. Er is nogal een verschil tussen jullie en een zwerm mussen. Ik zeg jullie: als iemand bij de mensen voor Mij partij kiest, zal ook de Mensenzoon voor hem partij kiezen bij Gods engelen. Maar wie Mij verloochent tegenover de mensen, zal verloochend worden tegenover Gods engelen. Als iemand stelling neemt tegen de Mensenzoon, zal het hem vergeven worden. Maar wie de heilige Geest lastert zal dat niet vergeven worden. (...) Houd je lendenen omgord en je lampen brandend. Jullie moeten net zo doen als mensen die hun heer opwachten wanneer hij thuiskomt van de bruiloft, om hem, als hij komt en aanklopt, meteen te kunnen opendoen. Gelukkig zijn de knechten die de heer wakend aantreft bij zijn komst. Ik verzeker jullie dat hij zich omgordt, hen aan tafel nodigt en rondgaat om hen te bedienen. Gelukkig zijn zij als hij hen zo aantreft, ook al komt hij om middernacht of nog later. Bedenk wel: als de heer des huizes geweten had hoe laat de dief komen zou, dan had hij de inbraak wel verhinderd. Ook jullie moeten voorbereid zijn, want de Mensenzoon komt op een uur waarop je het niet verwacht.' 'Heer, vertelt U deze gelijkenis met het oog op ons of voor iedereen?' vroeg Petrus. De Heer antwoordde: 'Ja, wie zou die trouwe, verstandige beheerder zijn, die de heer zal aanstellen om zijn werkvolk op tijd hun eten te geven? Gelukkig de knecht die daarmee bezig is wanneer zijn heer komt. Ik verzeker jullie, hij zal hem aanstellen over al zijn bezittingen. Maar als die knecht bij zichzelf zegt: "Mijn heer komt nog lang niet", en de slaven en slavinnen mishandelt, en zelf gaat zitten eten en drinken, en zich gaat zitten bezatten, dan komt de heer van die knecht op een dag waarop deze hem niet verwacht en op een uur dat hij niet kent. Dan zal hij hem onthoofden en hem het lot van de trouwelozen laten delen."*

Uitleg van de prent

4. Op deze prent zien we het bijzonder oordeel uitgebeeld dat onmiddellijk na onze dood zal uitgesproken worden.
5. Links op de prent zien we een rechtvaardige en rechts een zondaar die geoordeeld worden. De rechtbank van Christus staat midden tussen hun beide levenloze lichamen, in de kamer waar ze stierven. De bloedverwanten bidden nog bij het lijk van hun dierbare overledene.
6. De ziel van de rechtvaardige wordt door haar engelbewaarder naar Christus geleid. Sint-Jozef en de heilige Maagd gaan hem voor. Een engel houdt in één hand een kroon klaar en in de andere de weegschaal van de gerechtigheid, waarop de verdiensten van de rechtvaardige worden afgewogen. Het goede weegt zwaarder door dan het kwade: Christus onthaalt de ziel gunstig en spreekt een genadig vonnis uit.
7. De ziel van de zondaar verschijnt ook voor haar rechter, maar ze bedekt zich omdat ze de schittering van haar rechter niet kan verdragen. Ze wordt voorafgegaan door duivels en geboeid met kettingen die Satan vasthoudt. Hier heeft het kwaad gewonnen. De engel heeft de naam van de overledene niet in het boek van van de levenden opgeschreven en Christus verstoot deze ziel. Hij spreekt over haar het akelig vonnis van de eeuwige verdoemenis uit.
NB. Zie ook in het twaalfde artikel van het geloof meer informatie over het laatste oordeel, de hemel en de hel.

Lc 12,1-10,35-46

De zonden in het algemeen - De erfzonde

1. De zonde is een vrijwillige overtreding van Gods Wet.
2. Voor een zonde is vereist dat:
* men de wet wetens overtreedt;
* dat men de wet willens overtreedt, d.w.z. met toestemming van de wil in dit kwaad.

Ontbreken deze voorwaarden, dan bedrijft men geen zonde.
3. De zonde is het grootste kwaad dat er bestaat:
* omdat zij aan God, die oneiding volmaakt is; tekort doet en Hem beledigt;
* omdat zij de grootste oorzaak is van het lijden, zowel op aarde als in het hiernamaals.

4. Er bestaan twee soorten zonden: de erfzonde en de dadelijke zonde.
5. De erfzonde is de zonde waarin wij geboren worden, als een gevolg van de schuld die wij bij God hebben uitstaan na de val van onze eerste vader Adam.
6. De zonde van Adam is tot op ons overgedragen. Zodoende worden wij allen als zondaars geboren, zijn wij onderworpen aan hetzelfde lijden en zijn wij het hemelse geluk onwaardig.
7. De zonde van Adam heeft al deze rampen op ons doen neerdalen omdat zijn zonde, door een rechtvaardig oordeel van God, de zonde van alle mensen is geworden.
8. Wij vinden in het menselijk rechtssysteem een beeld van Gods rechtvaardig oordeel. Indien bijvoorbeeld een rechter iemands goederen verbeurd verklaart, zijn deze goederen zowel voor de persoon in kwestie als voor zijn kinderen verloren.
9. Het is absoluut zeker dat wij besmet met de erfzonde geboren worden, omdat
* de Kerk het ons leert;
* wij anders zalig zouden kunnen worden zonder het Doopsel – wat onmogelijk is.

10. Deze waarheid is een mysterie. Wij kunnen er slechts over zeggen dat Adam een zware zonde van ongehoorzaamheid beging, en dat in Adam alle mensen gezondigd hebben. Samen met Adam zijn alle mensen in de slavernij van de Duivel gevallen.
11. Maria, de Moeder van God, is van de erfzonde bevrijd, aangezien zij de Moeder van Christus moest worden. Dit voorrecht wordt de Onbevlekte Ontvangenis van Maria genoemd.
12. De gevolgen van de erfzonde, zelfs voor de gedoopten, zijn:
* de onwetendheid,
* een zwakke wil,
* de geneigdheid tot het kwaad,
* ellende in dit leven,
* de dood.

13. Deze onwetendheid, als gevolg van de erfzonde, houdt in dat wij weinig kennis hebben van God, onze ziel, onze plichten en het einde tot hetwelk wij geschapen werden.
14. De zwakke wil houdt in dat de erfzonde onze vrijheid dusdanig beperkt heeft, dat wij in veel gevallen, zonder Gods bijstand, noch het goede zouden kunnen doen, noch het kwade vermijden.
15. De geneigdheid tot het kwaad betreft een overdreven liefde tot onszelf, tot rijkdom en tot wellust.
16. God liet deze noodlottige gevolgen bestaan, ook na de uitwissing van de erfzonde doorheen het Doopsel, om ons te laten oefenen in deugdzaamheid. Zodoende kunnen wij onze verdiensten vermeerderen.
17. Dankzij de ontwetendheid kunnen wij ons aan de studie wijden, de geneigdheid tot het kwaas laat ons toe waakzaam te zijn, dankzij de ellende in dit leven kunnen wij ons versterven en de dood heeft als gevolg dat wij ons onttrekken aan de aardse dingen.

Uitleg van de prent

18. Deze prent beeldt de ongehoorzaarmheid van Adam en Eva uit. God had hen verboden te eten van de vruchten van één boom in het Paradijs. Op het overtreden van dit verbod had Hij de doodstraf ingesteld. Maar de Duivel, onder de gedaante van een slang, bedroog Eva. Zij plukte een vrucht van deze ene boom en at ervan. Vervolgens gaf zij de vrucht aan Adam en ook hij at ervan.
19. Adam en Eva verloren door deze zonde de genade Gods en werden aldus het slachtoffer van onwetendheid, ongeregelde driften, pijn en de dood. Ze werden verjaagd uit het Paradijs.
20. Onderaan kan men zien hoe een Engel van de Heer, met een vlammend zwaard in de hand, Adam en Eva uit het Paradijs verdrijft. Uiteindelijk zullen zij vallen onder de slag van de Dood, die hen gewapend met een zeis opwacht.
21. Het Kruis van Christus, bovenaan links, betekent dat Jezus ons, door zijn dood, uit de erfzonde heeft verlost. God had deze Verlossing aan onze eerste ouders beloofd, toen hij hun aankondigde dat de zoon van een vrouw eens het hoofd van een duivels serpent zou verpletteren.
22. Rechts doopt een priester een kindje. Daarmee wordt aangetoond hoe het Doopsel ons zuivert van de smet van de erfzonde.
23. Satan wou zich wreken tegenover de mens, die immers bestemd was om de lege plaatsen in de Hemel op te vullen. Het eerste mensenpaar bezweek voor de verleidingen van de Duivel. En de Duivel dwaalt nog steeds rond, op zoek naar meer slachtoffers!

QUIS UT DEUS

De zonden - De hoofdzonden - De hoovaardigheid

De dadelijke zonde

1. Een dadelijke zonde is een zonde die we vrijwillig bedrijven
2. “Dadelijk” moet hier begrepen worden als “een vrijwillige handeling of daad tegen Gods wet”, die uitgevoerd wordt met toestemming en met voldoende kennis. Hierin is ze tegengesteld aan de erfzonde.
3. We kunnen op vier manieren zondigen: in woord en gedachte en in doen en laten.
4. Dit zijn enkele typische voorbeelden. Door lichtzinnig te veroordelen zondigen we in gedachten, door te vloeken in woorden. Op zondag werken is een zonde in doen en niet naar de mis gaan op zondag is een zonde door laten.
5. Er zijn twee soorten dadelijke zonden: doodzonden en dagelijkse zonden.
6. De doodzonde brengt ons onder de slavernij van de duivel en veroordeelt ons tot de eeuwige straffen van de hel.
7. We noemen deze zonden “doodzonden” omdat ze ons beroven van de heiligmakende genade die het leven van onze ziel is.
8. Om een doodzonde te begaan zijn drie voorwaarden noodzakelijk: het moet een ernstig vergrijp zijn tegen Gods wetten; de zondaar moet kennis gehad hebben van de zwaarte van de zonde en bovendien de wil gehad hebben om ze te bedrijven.
9. De doodzonde kan vergeven worden:
* in de biecht;
* door een volmaakt berouw en de intentie om de zonde te biechten.

10. Een dagelijkse zonde is een licht vergrijp tegen Gods heilige wil.
11. Een dagelijkse zonde begaan we wanneer we zondigen in een zaak van weinig belang, of wanneer we ongewild zondigen.
12. Ook dagelijkse zonden zjin nochtans zeer kwalijk:
* ze doen onze vurigheid voor Gods liefde verslappen;
* ze kunnen makkelijk aanleiding geven tot zwaardere zonden;
* ze leiden tot tijdelijke straffen.

13. We kunnen vergiffenis bekomen voor deze zonden door te biechten, door de acte van berouw te overwegen, de Heilige Mis bij te wonen en door goede werken voor de medemens te verrichten.
14. Er zijn zeven hoofdzonden: hoogmoed, gierigheid, onkuisheid, jaloezie, gulzigheid, boosheid en traagheid.
15. We noemen hoofdzonden zo omdat ze aanleiding geven tot vele andere zonden.
16. Hoofdzonden zijn daarom niet noodzakelijk doodzonden; ze kunnen ook dagelijkse zonden zijn als het over onbelangrijke zaken gaat.

Hoogmoed

17. De hoogmoed of trots is een ongeregeld verlangen naar eigen eer en grootheid.
18. De duivel bedreef deze zonde toen hij tegen God in opstand kwam.
19. De gevolgen van hoogmoed zijn: praalzucht, verwaandheid, huichelarij, ongehoorzaamheid en het neerkijken op zijn naaste. Dit betekent:
* Iemand die hoogmoedig is laat graag aan anderen zien hoe goed hij wel niet is.
* Hij denkt dat hij alles kan.
* Hij wil zich beter voordoen dan hij eigenlijk is.
* Hij is ongehoorzaam tegenover zijn ouders en oversten.
* Hij ziet neer op zijn gelijken en zijn ondergeschikten.

Uitleg van de prent

20. Op deze prent zien we het gevecht tussen de goede en de kwade engelen. In het midden zien we de heilige Michaël, leider van de goede engelen, die strijdt tegen Lucifer, de leider van de duivels. Lucifer zegt met zijn aanhangers: “Aan de Allerhoogste willen wij gelijk zijn!” De heilige Michaël antwoordt samen met de goede engelen: “Wie is gelijk aan God!” Onmiddellijk wordt Lucifer met de kwade engelen overwonnen en uit de hemel gedreven, recht de hel in.
21. Onderaan links zien we de toren van Babel, die de nakomelingen van Noach wilden oprichten om beroemd te worden. De toren moest helemaal tot in de hemel reiken. Echter, om hun hoogmoed te bestraffen zaaide God verwarring door hen in verschillende talen te doen spreken. Zo moesten ze hun plan opgeven. Daarom werd de toren “Babel” genoemd. Het betekent “verwarring”.
22. Aan de rechterkant zien we de farizeeër en de tollenaar die de tempel binnengingen om te bidden. De farizeeër ging daar staan en sprak in zijn gebed over zichzelf: “God, ik dank U dat ik niet ben zoals de andere mensen, hebzuchtig, onrechtvaardig en overspelig, of zoals die tollenaar daar!" De tollenaar daarentegen, die op een afstand bleef staan, durfde zelfs zijn ogen niet naar de hemel op te slaan. Hij sloeg zich vol berouw op de borst en zei: "O God, genade voor een arme zondaar!" Ik verzeker jullie dat deze man gerechtvaardigd naar huis ging, en de ander niet."
23. De deugden van de farizeeër waren slechts schijndeugden. De tollenaar daarentegen was echt nederig en vertrouwde enkel op Gods barmhartigheid. Jezus zegt immers: “Iedereen immers die zich verheft zal vernederd worden, maar wie zich vernedert zal verheven worden.”

Gen 11:1-9, Lc 18:9-14

GIERIGHEID
JUDAS VERKOOPT ONZE LIEVE HEER
ONKUISHEID
DE VERLOREN ZOON
GULZIGHEID
HET EERSTGEBOORTERECHT VERKOCHT VOOR EEN BORD LINZENSOEP

De zonden - De gierigheid, de onkuischheid, de gulzigheid

De gierigheid

1. Gierigheid is een overdreven verlangen naar aardse goederen.
2. Het nastreven van aardse goederen is op zich niet verkeerd. We mogen aardse goederen proberen te verwerven om daarmee de naaste te helpen en op die manier God te dienen. Zo kunnen we zalig worden.
3. Wanneer we echter bereid zijn om Gods geboden te overtreden om goederen te behouden of er meer te verwerven, zijn we verkeerd bezig.
4. Gierig zijn is een zware zonde: Sint-Paulus noemt het zelfs een afgoderij en verklaart dat gierigaards het Rijk Gods niet zullen binnengaan.
5. Ook arme mensen kunnen deze zonde begaan. Het betreft immers niet enkel de gehechtheid aan de goederen die men bezit, maar ook de overdreven drang om goederen te verkrijgen die men nog niet heeft.
6. Wanneer we gierig zijn, vergeten we God en zijn we onbarmhartig tegenover de armen. We zullen ons schuldig maken aan bedrog en onrechtvaardigheid.
7. Tegenover de gierigheid staat de deugd van de onthechting van aardse goederen.
8. We kunnen de gierigheid beteugelen op deze manieren:
* Wanneer we er ons rekenschap van geven dat Christus arm was en niet eens een steen had om zijn hoofd op te leggen;
* Wanneer we er ons bewust van zijn dat we onze aardse goederen niet kunnen meenemen in het graf;
* Wanneer we armen bijstaan in de mate van het mogelijke.

De onkuisheid

9. Onkuisheid is de schandelijke ondeugd van de onzuiverheid die God verbiedt in het zesde en negende gebod.
10. Wanneer we onkuis zijn, haten we God, komen we onze plichten niet meer na. Ons hart versteent en we worden goddeloos.
11. Het tegenovergestelde van onkuisheid is zuiverheid.

De gulzigheid

12. Gulzig zijn betekent dat we overdreven gericht zijn om eten en drinken.
13. De drang is overdreven wanneer we overmatig eten en drinken, of wanneer we dat louter doen om er lichamelijk genot uit te halen.
14. Wanneer we eten, moeten we dit doen met het doel om in leven te blijven om zo God te dienen en zijn plichten te vervullen.
15. Gulzigheid is een zware zonde. Sint-Paulus vergelijkt gulzigaards met heidenen die hun maag als afgod vereren.
16. De gevaarlijkste gulzigheid is de dronkenschap, waarmee we vrijwillig onze verstandelijke vermogens verminderen.
17. Uit gulzigheid volgen andere ondeugden zoals dronkenschap, onkuisheid, vijandschap, ruzie en vechtpartijen.
18. Dronkenschap brengt ook schade toe aan de gezondheid, de goede naam en het gezinsleven. Niet zelden is drankmisbruik de oorzaak van een voortijdige dood.
19. Tegenover gulzigheid staat de deugd van de matigheid.
20. Op deze manieren kunnen we strijden tegen gulzigheid:
* Bidden voor en na het eten;
* Tijdens het eten een versterving doen;
* Vermijden om op café te gaan en contact te hebben met mensen die er ons naartoe lokken.

Uitleg van de prent

21. Judas leverde Christus uit voor dertig zilverlingen en gaf daarmee blijk van winstbejag. Bovenaan op de prent zien we de ontrouwe apostel die naar de priesters en wetgeleerden gaat met een beurs in de hand. Deze laatsten onderzochten dan hoe ze Jezus zouden oppakken en ter dood brengen. Judas zet zich neer voor de voorzitter van de vergadering om samen een prijs te bepalen voor het verraad.
22. Gulzigheid dreef Esau ertoe om zijn eerstgeboorterecht te verkopen aan Jacob voor een bord linzensoep. Dit zien we onderaan op de prent. Jacob genoot van een bord linzensoep toen Esau vermoeid terugkwam van de jacht. Esau had toen zo'n honger dat hij zijn eerstgeboorterecht aan Jacob afstond om het bord linzensoep te verkrijgen. Hij mocht dit echter niet doen, want daaraan was de erfenis verbonden van de belofte die God aan Abraham.
23. Centraal op de prent zien we de verloren zoon uit de parabel van Jezus. Omdat hij een ontuchtig leven had geleid, moest hij uiteindelijk varkens gaan hoeden. Zijn slechte driften hadden hem in de diepste ellende gebracht.
24. Een beetje hoger op de prent zien we Bethaniën, waar Jezus en zijn leerlingen met de melaatse Simon aan tafel zaten. De plaats van de geldzuchtige Judas blijft leeg.
25. Rijken zijn de aalmoezeniers van God. Als zij zich ontfermen over de behoeftigen en liefdeswerken verrichten, ruilen zij hun vergankelijke aardse goederen in tegen eeuwige rijkdommen in de hemel.

Mt 26:6-16, Gen 25:29-34, Lc 15:11-32

NIJD
JOZEF VERKOCHT DOOR ZIJN BROERS
GRAMSCHAP
DE NIJD VAN ESAU OP ZIJN BROER JACOB
TRAAGHEID
DE AKKER VAN DE LUIAARD

De zonden - Jaloezie, wraakzucht, luiheid

Jaloezie

1. Jaloers of *nijdig* zijn betekent dat we ons droevig voelen om de voorspoed van iemand anders. We zien zijn geluk als ons eigen ongeluk.
2. Jaloersheid of nijd is een grote zonde, omdat:
* Zij strijdig is met de naastenliefde;
* Zij de jaloerse persoon gelijk maakt aan de duivel.

Satan heeft immers zelf de jaloezie op aarde geïntroduceerd. Hij zelf wil ons uit jaloezie benadelen.
3. Jaloezie is een aanhoudende kwelling. Zij verscheurt het hart van de mensen die deze gevoelens koesteren.
4. Uit jaloezie komen vele onrechtvaardigheden voort zoals haat, roddelen, lasterlijke taal en zelfs moord!
5. Tegenover de zonde van de jaloezie staat de deugd van de broederlijke liefde. Deze doet ons deelnemen in de pijn en vreugde van de medemens, alsof hun gevoelens de onze waren.
6. Om te strijden tegen jaloerse gevoelens, moeten we:
* Ons herinneren dat we allemaal broeders van Christus zijn;
* Bidden voor de mensen waarop we jaloers zijn en goed tegenover hen zijn;
* In alles de nederigheid nastreven.

Wraakzucht

7. Wraakzucht werd vroeger ook *gramschap* of *toorn* genoemd en staat voor het verlangen om wraak te nemen.
8. Wraakzucht is geen zonde wanneer zij tot doel heeft om het kwaad te voorkomen en wanneer ze met mate wordt uitgeoefend.
9. De eerste aanzet tot wraakzucht is ook geen zonde, op voorwaarde dat dit spontaan gebeurt en dat men zich ertegen verzet van zodra men het gevoelen ervaart.
10. De vaakst voorkomende oorzaken van wraakzucht zijn de hoogmoed en de koppigheid.
11. Wraakzucht leidt tot godslastering, verwensingen, gevechten en moorden.
12. Tegenover de zonde van de wraakzucht staat de deugd van de zachtmoedigheid, die ons toelaat om alle tegenslagen geduldig te verdragen.
13. Om te strijden tegen wraakzuchtige gevoelens, moeten we:
* Dikwijls overwegen hoe zachtmoedig en geduldig Christus was tijdens zijn leven en in zijn lijden en op het kruis;
* Ons altijd inhouden en niets zeggen wanneer we door één of andere gebeurtenis sterk getroffen worden.

14. Er bestaat een gewettigde en zelfs heilige wraakzucht, namelijk de wraakzuchtige gevoelens die Jezus koesterde tegenover de koopmannen in de tempel en en ook de wraakzucht van ouders tegenover hun weerspannige kinderen.

Luiheid

15. Luiheid, vroeger ook *traagheid* genoemd, is een vrijwillige lauwheid, een afkeer van de deugd zodat men zijn christelijke deugden verzuimt.
16. Er zijn twee soorten luiheid:
* De geestelijke luiheid, die ons onze christelijke plichten doet veronachtzamen;
* De tijdelijke luiheid, die ons onze wereldlijke plichten doet verzuimen.

17. Luiheid maakt ons slap en stelt ons bloot aan alle mogelijk onheil, omdat ze ons aan onze belangrijkste plichten doet verzaken. Luiheid is de moeder van alle ondeugden; zij baart leegheid en tijdverlies, die onwetendheid en onbekwaamheid veroorzaken. Luiheid maakt een leven nutteloos.
18. Het tegenovergestelde van luiheid is de deugd van de ijverigheid. Die houdt in dat we al onze plichten moedig en stipt uitvoeren.
19. Dit zijn onze wapens tegen de luiheid:
* We moeten steeds in gedachte houden dat God alle mensen voorschrijft om te werken;
* We moeten onszelf een geregelde levenswijze opleggen en ons daaraan houden;
* We moeten op tijd opstaan 's morgens;
* We mogen geen tijd verkwisten.

Uitleg van de prent

20. Bovenaan op deze prent zien we Jozef die door zijn broers verkocht wordt. Zij wierpen hem uit jaloezie in een put om hem te laten sterven. Wat later haalden ze hem er echter uit, om hem te verkopen aan Ismaëlietische handelaars, die hem naar Egypte brachten.
21. In het midden van de prent zien we Esau die terugkeert van de jacht. Hij wilde het wild door zijn vader Isaac laten zegenen. Toen hij echter hoorde dat zijn broer Jacob de zegen al ontvangen had, zinde hij op wraak en wilde hij Jacob vermoorden.
22. Onderaan op de prent zien we een luierik die ligt te slapen op zijn akker. Zijn land is dan ook bedekt met stenen, distels en ander onkruid.
23. Christus roept ons op om te arbeiden in het Rijk Gods. Als we voor Christus hebben gewerkt, krijgen we daarvoor een eeuwigdurend loon in de hemel.

Gen 37:25-28, Gen 27:35-41

GELOOF
HOOP
LIEFDE
ABRAHAM
JOB
MARIA MAGDALENA

De deugden - De goddelijke deugden

1. Een deugd is een bepaalde geestelijke ingesteldheid die ons doet neigen naar het goede.
2. Natuurlijk deugden zijn deugden die aangeboren zijn of die we uit onszelf of op een natuurlijke manier kunnen verkrijgen. We beoefenen ze louter uit natuurlijke inzichten, bv. de liefde voor het werk, voor de orde, voor rechtschapenheid, enz. Wanneer we deze deugden beoefenen, liggen de verdiensten ervan louter binnen de eindige wereldse werkelijkheid.
3. Bovennatuurlijke deugden komen van God. Ze stellen ons in staat om bovennatuurlijke daden te verrichten en de hemel te verdienen. We denken bv. aan de zorg voor de armen omdat we in hen Christus kunnen aanschouwen.
4. Er zijn twee soorten bovennatuurlijke deugden: de goddelijke en de zedelijke deugden.
5. Er zijn drie goddelijke deugden: geloof, hoop en liefde. We noemen ze goddelijk omdat ze onmiddellijk op God betrekking hebben.

Geloof

6. Het geloof is een bovennatuurlijke deugd waardoor de mens in staat is om voor waar en zeker aan te nemen alles wat God geopenbaard heeft en door de Heilige Kerk ons voorhoudt te geloven.
7. Wij moeten vast geloven in alles wat God geopenbaard heeft, omdat Hij de opperste waarheid is, die niet kan bedriegen of bedrogen worden.
8. Het geloof is absoluut nodig om zalig te worden, want Christus zegt dat ongelovigen veroordeeld zullen worden.

Hoop

9. Hoop is de bovennatuurlijke deugd waardoor wij met een vast vertrouwen van God verwachten dat Hij ons het eeuwig leven kan schenken alsook alle zaken die ons helpen om dit te verwerven.

Liefde

10. De liefde is de bovennatuurlijke deugd waardoor wij God boven alles beminnen en de naaste als onszelf.
11. God boven alles beminnen wil zeggen dat we liever alles, zelfs ons eigen leven, voor Hem zouden opgeven dan door een doodzonde zijn vloek over ons uit te roepen.
12. Waarom moeten we God beminnen?
* Omdat Hij oneindig goed en volmaakt is;
* Omdat Hij dit van ons verlangt;
* Omdat Hij ons ontelbare diensten heeft bewezen;
* Omdat Hij er ons nog grotere belooft;
* Omdat zonder de liefde andere deugden en de beste werken ons toch niet zalig kunnen maken.

Uitleg van de prent

13. Op deze prent wordt het geloof voorgesteld als een maagd die met de rechterhand op het kruis steunt en in de linkerhand een brandende fakkel vasthoudt. Het kruis betekent dat het mysterie van de menswording één van de bijzonderste waarheden is die wij moeten geloven. De fakkel duidt op het geloof dat een levendig licht op onze zielen straalt.
14. Onder deze maagd zien we Abraham die zijn zoon Isaak wilde offeren. De aartsvader geeft daarmee een heldhaftige getuigenis van zijn geloof in God, die hem dit offer had opgedragen. Hij geloofde vast dat ondanks dit offer, God zijn belofte gestand zou doen om hem een talrijk nageslacht te geven.
15. Links wordt de hoop voorgesteld als een maagd die in de ene hand een kroon en in de andere een anker houdt. De kroon staat voor de zaligheid van de hemel en het anker voor de hoop op schatten in de hemel.
16. Onder deze maagd zien we Job op zijn mesthoop die van kop tot teen met wonden bedekt is. Ondanks deze pijnen bleef hij met een onwankelbare hoop bezield: "Zelfs als God mij liet sterven, dan nog zou ik op Hem hopen."
17. Rechts zien we nog een maagd. Deze verzinnebeeldt de liefde. Ze toont met haar linkerhand haar vlammend hart en met haar rechterhand houdt ze de kelk vast met een hostie erop. Het vlammend hart betekent dat we God met geheel ons hart moeten beminnen. De kelk en de hostie duiden erop dat het Heilig Sacrament de bron is van de goddelijke liefde.
18. Onder deze maagd zien we Jezus Christus die aan tafel zit bij Simon de farizeeër. Maria Magdalena heeft een kruik met geurige olie in de hand en besproeit zijn voeten met haar tranen. Ze droogt zijn voeten af met haar haren. Jezus prijst tegenover Simon de liefde die zij betoont en zegt: "*Haar zonden zijn haar vergeven, al waren het er vele, want ze heeft veel liefde betoond.*"

Gen 22:1-19, Lc 7:47

HET OORDEEL VAN KONING SALOMO
VOORZICHTIGHEID
DE BELASTING VOOR DE KEIZER
RECHTVAARDIGHEID
KARDINALE DEUGDEN
JUDIT
STERKTE
DAVID BIJ BETHLEHEM
MATIGHEID

De deugden - De zedelijke deugden

1. Zedelijke deugden worden zo genoemd omdat ze de zeden, het zedelijk gedrag van de mensen regelen.
2. Alle zedelijke deugden kunnen in essentie herleid worden tot vier, die we de hoofddeugden of kardinale deugden noemen, met name:
* voorzichtigheid,
* rechtvaardigheid,
* sterkte en
* matigheid.
3. Deze vier zedelijke deugden waren reeds bekend aan heidense filosofen en werden door hen onderwezen, maar slechts als natuurlijke deugden. Het christendom versterkte ze door haar genade in ons tot bovennatuurlijke deugden die gericht waren op een hoger doel.

Voorzichtigheid

4. Voorzichtigheid is een deugd die ons doet inzien wat we in elk geval moeten doen en laten.

Rechtvaardigheid

5. Rechtvaardigheid is een deugd waarmee we God en de naaste geven wat hen toekomt. Deze deugd regelt ook onze gedachten en gevoelens tegenover anderen. Ze maakt ons nederig en leert ons onzelf relativeren, zoals het een zondaar betaamt. Jezus zegt in het evangelie: "*als jullie gerechtigheid niet méér betekent dan die van de schriftgeleerden en farizeeën, zul je het koninkrijk der hemelen zeker niet binnengaan.*"

Sterkte

6. Sterkte is de deugd die ons de moed geeft om de door God opgelegde plichten te vervullen.

Matigheid

7. Matigheid is de deugd waarmee we de lichamelijke lusten kunnen onderdrukken, met name de gulzigheid en kicks.

Uitleg van de prent

8. De deugd van de voorzichtigheid wordt op deze prent bovenaan links voorgesteld door het vonnis van Salomo. Twee vrouwen die in hetzelfde huis woonden, hadden elk een pasgeboren kind. Eén van de kindjes stierf echter tijdens een nacht. De moeder van het gestorven kindje verwisselde haar overleden baby met de levende en nam deze als haar eigen kind aan. De andere moeder bemerkte echter het bedrog en ging klagen bij Salomo. We zien deze wijze vorst op zijn troon met voor hem de twee moeders. De levende baby ligt aan de voeten van de koning. Een soldaat, gewapend met een zwaard, houdt de baby vast. *Salomo zei: 'Hak het levende kind in tweeën: geef de ene helft aan de ene vrouw en de andere helft aan de andere vrouw.' Maar de vrouw van wie het kind nog leefde, en van wie het hart ineenkromp om haar kind zei: 'Met uw toestemming, mijn heer, geef het levende kindje maar aan haar en maak het niet dood.' Maar de andere zei: 'Als ik het niet krijg, dan jij evenmin; hak het door.' Toen nam de koning het woord en zei: 'Geef het levende kind aan de eerste vrouw en maak het niet dood: zij is de moeder.'*
9. Rechts op de prent onderwijst Jezus de farizeeën over de rechtvaardigheid. Zij wilden hem in de val lokken en vroegen of het geoorloofd was om aan de keizer belastingen te betalen. *Jezus liet hen een muntstuk tonen en vroeg hen: 'Laat Mij eens een denarie zien. Wiens afbeelding staat erop, wiens opschrift?' 'Die van de keizer', antwoordden ze. Daarop zei Hij tegen hen: 'Geef dan aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is.'*
10. Onderaan links zien we in de persoon van Judith een voorbeeld van wonderbare sterkte. Deze heilige vrouw zag hoe haar geboortestad bedreigd werd door Holofernes, de bevelhebber van Assyrië. Ze besloot om haar vaderland te redden op gevaar van haar eigen leven. Daarom trok ze haar mooiste kleren aan en ging naar het kamp van Holofernes en deed ze alsof ze op de vlucht was voor de naderende verwoesting van Bethulië. Holofernes was zo door haar schoonheid vertederd dat hij een groot feestmaal voor haar liet organiseren. Daar dronk hij erg veel. Na het feestmaal bleef Judith alleen met hem wachtte tot hij in slaap lag. Toen nam ze een zwaard en hakte zijn hoofd eraf.
11. Rechts op de prent geeft David een ontroerend voorbeeld van matigheid. Deze koning voerde oorlog tegen de Filistijnen die Bethlehem bezetten. Hij had grote dorst en riep uit: "Kan er iemand mij water brengen van de bron nabij de stadspoort?" Meteen liepen drie moedige mannen dwars door de vijandige linies om water te gaan halen en aan David aan te bieden. *Maar David wilde er niet van drinken; hij goot het uit voor de Heer en riep: "Dat mijn God mij ervoor behoede zoiets te doen! Zou ik het bloed en het leven van deze mensen drinken? Hun leven hebben zij op het spel gezet om mij dit water te brengen." Daarom wilde hij er niet van drinken.*

Mt 5:20, 1 K 3:25-27, Lc 20:24-25, Jdt 13:1-20, 1 Kr 11:18-19

ZIE HET LAM GODS
NEDERIGHEID
DE EERSTE CHRISTENEN
ARMOEDE
EVANGELISCHE RADEN
ROEPING VAN DE APOSTELEN
GEHOORZAAMHEID
ZALIG DE ZUIVEREN VAN HART
KUISHEID

De deugden - De evangelische deugden

1. De evangelische deugden of evangelische raden behoren tot de zedelijke deugden en worden vooral in het Evangelie erg aangeprezen.
2. Er zijn vier evangelische deugden: nederigheid, armoede, zuiverheid en gehoorzaamheid.

Nederigheid

3. De nederigheid, vroeger ook *ootmoedigheid* genoemd, is een deugd die ons onze gebreken doet inzien en al onze handelingen aan God doet opdragen.

Armoede

4. Armoede is de deugd die ons aanspoort om ons hart te onthechten van de tijdelijke aardse goederen en het te richten op God.

Zuiverheid

5. Zuiverheid is een deugd die ons doet wegblijven van verkeerde tijdsbestedingen en die ons met mate doet genieten van de toegelaten tijdsbestedingen.

Gehoorzaamheid

6. Gehoorzaamheid is een deugd die ons aanspoort om de wettige bevelen van onze oversten op te volgen en hen te aanzien als Gods plaatsvervangers.
7. Gehoorzaamheid is het fundament waar het gebouw van de christelijke volmaaktheid op rust. Het Evangelie heeft deze deugd bovennatuurlijk en volkomener gemaakt en stelde haar voor als een raad eerder dan een plicht. Het is geen verplichting maar een teken van trouw. Het kloosterleven biedt ons de mogelijkheid om deze deugd op heldhaftige wijze te beoefenen. De kloosterroeping berust immers op drie beloften, die volledig overeenkomen met de zedelijke deugden, nl. armoede, zuiverheid, gehoorzaamheid en de standvastige beoefening van de nederigheid.
8. Dit is hoe Christus in het evangelie een jongeman oproept tot volmaaktheid: "*Een aanzienlijk man stelde Hem deze vraag: 'Goede meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwig leven?' Jezus zei tegen hem: 'Waarom noemt u Mij goed? Niemand is goed, alleen God. De geboden kent u: geen echtbreuk plegen, niet doden, niet stelen, niet vals getuigen, en uw vader en uw moeder eren.' 'Aan dat alles heb ik mij van jongs af gehouden', zei de man. 'Dan rest u nog één ding', zei Jezus tegen hem. 'Verkoop alles wat u hebt, deel het uit aan de armen, en u hebt een schat in de hemel. Kom dan terug om Mij te volgen.' Toen hij dit hoorde werd hij diep bedroefd, want hij was buitengewoon rijk. Toen Jezus zag dat hij diep bedroefd werd, zei Hij: 'Wat is het voor mensen met geld toch moeilijk om het koninkrijk van God binnen te komen. Een kameel komt gemakkelijker door het oog van een naald dan een rijke in het koninkrijk van God.' 'Wie kan er dan nog gered worden?' vroegen de toehoorders. Hij zei: 'Wat menselijk gezien onmogelijk is, is mogelijk dankzij God.'*"

Uitleg van de prent

9. Bovenaan links op de prent zien we een goed voorbeeld van nederigheid in de persoon van Johannes de doper. De Joden hadden uit Jeruzalem priesters en Levieten op hem afgestuurd met de vraag: 'Wie bent u?' Onomwonden kwam hij ervoor uit: 'Ik ben de Messias niet, noch Elia, noch de profeet.' Zij drongen verder aan en vroegen: 'Maar als u de Messias niet bent en ook Elia niet of de profeet, waarom doopt u dan?' Johannes gaf hun ten antwoord: 'Ik doop in water. Maar zonder dat u Hem herkent staat Hij al in uw midden: Hij die na mij komt, maar wiens schoenriem ik niet waard ben los te maken.'
10. De eerste christenen waren uitmuntend in de beoefening van de deugd van de armoede. Iedereen die een akker of huis bezat, verkochten deze en gaven het geld aan de apostelen om het te verdelen onder de armen. Dit zien we bovenaan rechts op de prent.
11. Onderaan links zien we een voorbeeld van volmaakte gehoorzaamheid in het gedrag van Jacobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs. Toen ze bezig waren hun netten te herstellen, riep Jezus hen: "Volgt mij". Zij volgden hen aanstonds en lieten hun vader en werkmakkers die op de boot werkten achter.
12. Rechts op de prent zien we Christus, de vriend van de zuivere zielen, en met hem de vier heiligen die zich precies door hun maagdelijke zuiverheid onderscheidden. Het zijn rechts de heilige Maagd en Johannes de doper. De figuren links zijn de heilige Jozef en de heilige Johannes de evangelist.

Lc 18:18-27, Job 1:19-27

DE AALMOES VOOR DE ARMEN
ELIAS EN DE WEDUWE VAN SAREPTA
DE LICHAMELIJKE WERKEN VAN BARMHARTIGHEID
DE VREEMDELINGE HERBERGEN
DE BARMHARTIGE SAMARITAAN
TOBIAS BEGRAAFT DE DODEN
DE ZIEKEN BEZOEKEN
DE DODEN BEGRAVEN
ABRAHAM ONTVANGT DE ENGELEN

De lichamelijke werken van barmhartigheid

1. Barmhartigheid is de deugd die er ons toe aanzet om mensen in nood te helpen.
2. Er zijn twee soorten werken van barmhartigheid: lichamelijke en geestelijke.
3. Lichamelijke werken van barmhartigheid zijn goede werken waardoor we onze naasten in hun lichamelijke noden bijstaan uit liefde tot God.
4. De voornaamste lichamelijke werken van barmhartigheid zijn: de armen ondersteunen, de zieken bezoeken, de vreemdelingen herbergen en de doden begraven.

Uitleg van de prent

5. Deze prent stelt ons de lichamelijke werken van barmhartigheid voor.

De armen ondersteunen

6. Het eerste lichamelijk werk van barmhartigheid is het helpen van de armen.
7. Bovenaan deze prent zien we de profeet Elia die het meel en de olie van de weduwe van Sarefat vermenigvuldigt. Dit gebeurde zo: toen hongersnood het rijk van Israel verwoestte, trok Elia op Gods bevel naar Sarefat in Sidon. "*Toen hij bij de stadspoort kwam, was daar een weduwe hout aan het sprokkelen. Hij riep naar haar: 'Wees zo goed om voor mij in deze kruik een beetje water te halen; ik zou graag wat drinken.' Toen zij het ging halen riep hij haar na: 'Wees zo goed om ook een stuk brood mee te brengen.' Zij antwoordde: 'Zowaar de HEER uw God leeft, ik heb geen brood meer; alleen nog maar een handvol meel in de pot en nog een beetje olie in de kruik. Ik sprokkel nu wat hout en ga dadelijk naar huis om voor mij en mijn zoon voor het laatst eten klaar te maken; daarna wacht ons de dood.' Elia antwoordde: 'Vrees niet, ga naar huis en doe wat u van plan bent, maar maak van het meel en de olie eerst een broodje voor mij en breng mij dat; voor uzelf en uw zoon kunt u daarna zorgen. Want, zo spreekt de HEER, de God van Israël, de pot met meel raakt niet leeg en de kruik met olie raakt niet op totdat de HEER het weer laat regenen.*'"
8. Deze geschiedenis toont aan dat God zelfs met aardse goederen weldoeners beloont die zich over noodlijdende mensen ontfermen.
9. De ronde kader bovenaan links stelt een genereuze vrouw voor die een aalmoes geeft aan een arme.

De zieken bezoeken

10. Het tweede lichamelijk werk van barmhartigheid is de zieken bezoeken.
11. Dit werk wordt links op de prent uitgebeeld door de barmhartige Samaritaan. "*Jezus sprak: 'Op reis van Jeruzalem naar Jericho viel iemand in handen van rovers. Ze schudden hem uit, mishandelden hem en lieten hem halfdood achter. Toevallig kwam er een priester langs die weg; hij zag hem, maar liep in een boog om hem heen. Ook een Leviet die voorbijkwam en hem zag, liep in een boog om hem heen. Toen kwam er een Samaritaan langs die op reis was; hij zag hem en was ten diepste met hem begaan. Hij ging naar hem toe, goot olie en wijn op zijn wonden en verbond ze. Toen zette hij hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een herberg, waar hij hem verder verzorgde. De volgende ochtend haalde hij twee denariën tevoorschijn en gaf ze aan de waard. 'Zorg voor hem,' zei hij, 'en als u nog meer kosten moet maken, zal ik ze u op mijn terugreis vergoeden.*'"
12. In het ronde kadertje onderaan links zien we een Zuster van Liefde die een zieke verzorgt.

De vreemdelingen herbergen

13. Het derde lichamelijk werk van barmhartigheid is het onderdak geven aan vreemdelingen.
14. Dit werk wordt op de prent voorgesteld door Abraham die onderdak geeft aan de engelen die Sodoma en Gomorrha zouden vernielen.
15. Op de ronde kader onderaan rechts zien we een kloosterling die een pelgrim herbergt.

De doden begraven

16. Het vierde lichamelijke werk van barmhartigheid is het begraven van de doden.
17. Rechts op de prent stellen we dit voor door de heilige Tobias die zijn overleden medegevangene begraaft.
18. In het ronde kadertje bovenaan rechts zien we een priester die het graf van een overledene met wijwater besprenkelt.
19. Hoe zoet zullen deze woorden de rechtvaardigen in de oren klinken, wanneer ze bij God verantwoording afleggen voor hun leven: "Komt, gezegenden van mijn Vader!" Dat gelukkige lot zal hun deel zijn als ze tijdens hun leven eerder God dan de wereld dienden. Hun vreugde zal onbeschrijfelijk zijn!

1 Kon 17:10-14, Lc 10:30-35

GOEDE RAAD VERSTREKKEN
TROOST BRENGEN
PREDIKING VAN DE HEILIGE JOHANNES DE DOPER
DE GEESTELIJKE WERKEN VAN BARMHARTIGHEID
BIDDEN VOOR DE LEVENDEN EN DE DODEN
DE HEILIGE JOHANNES DE DOPER BIJ HERODES
ONZE LIEVE HEER WEKT DE ZOON OP VAN DE WEDUWE UIT NAÏN
JUDAS DE MAKKABEËR LIET VOOR DE OVERLEDENEN EEN ZOENOFFER OPDRAGEN

De geestelijke werken van barmhartigheid

1. Geestelijke werken van barmhartigheid zijn goede werken waarbij we uit barmhartigheid de naaste bijstaan in zijn geestelijke nood.
2. Er zijn vier belangrijke geestelijke werken van barmhartigheid: de onwetenden onderrichten, goede raad geven, de bedroefden troosten en bidden voor de zaligheid van de overledenen.
3. In het Evangelie staat dat we op de Dag van het Oordeel verantwoording zullen moeten afleggen voor onze werken van barmhartigheid: *"Wanneer de Mensenzoon komt, bekleed met zijn heerlijkheid en rondom Hem alle engelen, dan zal Hij plaatsnemen op de troon van zijn heerlijkheid. Alle volkeren zullen vóór Hem bijeengebracht worden, en Hij zal ze van elkaar scheiden, zoals een herder de schapen van de bokken scheidt. De schapen zal Hij aan zijn rechterhand opstellen, de bokken aan zijn linkerhand. Dan zal de koning tegen hen die aan zijn rechterhand staan zeggen: "Kom, gezegenden van mijn Vader, neem het koninkrijk in bezit dat vanaf het begin van de schepping voor jullie klaar ligt. Want Ik had honger en jullie hebben Me te eten gegeven, Ik had dorst en jullie hebben Me te drinken gegeven, Ik was vreemdeling en jullie hebben Me opgenomen. Ik was naakt en jullie hebben Me gekleed, Ik was ziek en jullie hebben naar Me omgezien, Ik zat in de gevangenis en jullie kwamen naar Me toe." Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden: "Heer, wanneer hebben we U hongerig gezien en U te eten gegeven, of dorstig en U te drinken gegeven? Wanneer hebben we U als vreemdeling gezien en U opgenomen, of naakt en hebben we U gekleed? Wanneer hebben we U ziek of in de gevangenis gezien en zijn we naar U toe gekomen?" De koning zal hun antwoorden: "Ik verzeker jullie, alles wat je voor één van deze minste broeders van Mij hebt gedaan, heb je voor Mij gedaan."*

Uitleg van de prent

4. Deze prent stelt ons de geestelijke werken van barmhartigheid voor.

De onwetenden onderrichten

5. De onwetenden onderrichten is het eerste geestelijk werk van barmhartigheid.
6. Op de prent zien we dit werk bovenaan voorgesteld door de Johannes de doper, die het volk onderricht en goede raad geeft aan de mensen die erom vragen.
7. In het ronde kadertje bovenaan links zien we een broeder die lesgeeft. Vroeger waren de meeste leraars in scholen broeders, priesters of zusters.

Goede raad geven

8. Het tweede geestelijk werk van barmhartigheid is het geven van goede raad.
9. We stellen dit op de prent opnieuw voor door Johannes de doper die aan Herodes de goede raad geeft om geen betrekkingen te hebben met de vrouw van zijn broer.
10. Op het ronde kadertje links onderaan de prent zien we een missionaris die op straat evangeliseert en godsdienstige pamfletten uitdeelt, om aan de mensen het Woord van God kenbaar te maken.

De bedroefden troosten

11. De bedroefden troosten is het derde geestelijk werk van barmhartigheid.
12. Dit werk wordt op de prent voorgesteld door een afbeelding van Jezus die de weduwe van Naïn troost en haar zoon uit de doden opwekt. *"Toen Hij de stadspoort naderde, werd er juist een dode uitgedragen, de enige zoon van een weduwe. Een talrijke menigte uit de stad was bij haar. Toen de Heer haar zag, was Hij ten diepste met haar begaan. 'Huil niet', zei Hij tegen haar. Hij liep naar de lijkbaar toe en raakte die aan. De dragers bleven staan en Hij zei: 'Jongeman, kom overeind, zeg Ik je!' En de dode ging rechtop zitten en begon te praten, en Hij gaf hem aan zijn moeder."*
13. In het ronde kadertje bovenaan zien we een jongeman die zijn familie gaat verlaten. Hij troost zijn jongere broer door hem de hemel te tonen, waar ze mekaar zullen terugzien.

Bidden voor de ziel van de overledene

14. Het vierde belangrijk geestelijk werk van barmhartigheid is het bidden voor de ziel van de overledenen.
15. We stellen dit onderaan op de prent voor door Judas de Makkabeeër die met zijn leger bidt voor de gesneuvelde soldaten. Na het gebed, liet hij een geldinzameling doenen de opbrengst daarvan stuurde hij naar Jeruzalem. Daar moest met het geld een offer opgedragen worden voor de zonden van de overledenen.
16. Op de ronde kader onderaan zien we een dochter die neerknielt voor het graf van haar overleden ouders.

Mt 25:31-40, Lc 7:12-15

De heilige Augustinus wandelde op het strand en probeerde het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid te doorgronden. Hij zag plots een kindje dat in het zand een kleine put had gegraven en met een kommetje water uit de zee schepte om het in de put te gieten. “Mijn kind, wat ben je van plan met dat water?” — “Ik wil al het water van de zee in deze put gieten. Het zal voor mij gemakkelijker zijn al het water van de zee in deze put te gieten, dan voor u het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid te doorgronden.” Na dat laatste antwoord verdween het kind. Het was een engel die, in de gedaante van een kind, aan de heilige Augustinus te kennen gaf dat het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid ondoorgrondelijk is voor een geschapen geest.

www.prentencatechismus.org